

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం
॥ నవమః స్కంధః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

విషయసూచీ

1	ప్రథమోఽధ్యాయః	3
2	ద్వితీయోఽధ్యాయః	8
3	తృతీయోఽధ్యాయః	12
4	చతుర్థోఽధ్యాయః	16
5	పంచమోఽధ్యాయః	25
6	షష్ఠోఽధ్యాయః	29
7	సప్తమోఽధ్యాయః	35
8	అష్టమోఽధ్యాయః	38
9	నవమోఽధ్యాయః	42
10	దశమోఽధ్యాయః	48
11	ఏకాదశోఽధ్యాయః	56
12	ద్వాదశోఽధ్యాయః	61
13	త్రయోదశోఽధ్యాయః	63
14	చతుర్దశోఽధ్యాయః	66
15	పంచదశోఽధ్యాయః	72
16	షోడశోఽధ్యాయః	77
17	సప్తదశోఽధ్యాయః	81
18	అష్టాదశోఽధ్యాయః	84
19	ఏకోనవింశోఽధ్యాయః	90

20	వింశోఽధ్యాయః	94
21	ఏకవింశోఽధ్యాయః	99
22	ద్వావింశోఽధ్యాయః	103
23	త్రయోవింశోఽధ్యాయః	108
24	చతుర్వింశోఽధ్యాయః	113

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే ప్రథమోఽధ్యాయః ॥

రాజోవాచ

మన్వంతరాణి సర్వాణి త్వయోక్తాని శ్రుతాని మే |
వీర్యాణ్యనంతవీర్యస్య హరేస్తత్ర కృతాని చ || 1 ||

1

యోఽసౌ సత్యవ్రతో నామ రాజర్షిర్ద్రవిడేశ్వరః |
జ్ఞానం యోఽతీతకల్పాంతే లేభే పురుషసేవయా || 2 ||

2

స వై వివస్వతః పుత్రో మనురాసీదితి శ్రుతం |
త్వత్తస్తస్య సుతాశ్చోక్తా ఇక్ష్వాకుప్రముఖా నృపాః || 3 ||

3

తేషాం వంశం పృథగ్ బ్రహ్మన్ వంశ్యానుచరితాని చ |
కీర్తయస్వ మహాభాగ నిత్యం శుశ్రూషతాం హి నః || 4 ||

4

యే భూతా యే భవిష్యాశ్చ భవంత్యద్యతనాశ్చ యే |
తేషాం నః పుణ్యకీర్తినాం సర్వేషాం వద విక్రమాన్ || 5 ||

5

సూత ఉవాచ

ఏవం పరీక్షితా రాజ్ఞా సదసి బ్రహ్మవాదినాం |
పృష్టః ప్రోవాచ భగవాంఛుకః పరమధర్మవిత్ || 6 ||

6

శ్రీశుక ఉవాచ

శ్రూయతాం మానవో వంశః ప్రాచుర్యేణ పరంతప |

న శక్యతే విస్తరతో వక్తుం వర్షశతైరపి || 7 ||

7

పరావరేషాం భూతానామాత్మా యః పురుషః పరః |

స ఏవాసీదిదం విశ్వం కల్పాంతేఽన్యన్న కించన || 8 ||

8

తస్య నాభేః సమభవత్ పద్మకోశో హిరణ్మయః |

తస్మింజజ్ఞే మహారాజ స్వయంభూశ్చతురాననః || 9 ||

9

మరీచిర్మనసస్తస్య జజ్ఞే తస్యాపి కశ్యపః |

దాక్షాయణ్యాం తతోఽదిత్యాం వివస్వానభవత్ సుతః || 10 ||

10

తతో మనుః శ్రాద్ధదేవః సంజ్ఞాయామాస భారత |

శ్రద్ధాయాం జనయామాస దశ పుత్రాన్ స ఆత్మవాన్ || 11 ||

11

ఇక్ష్వాకున్పుగశర్యాతిదిష్టధృష్టకరూషకాన్ |

నరిష్యంతం పృషధ్రం చ నభగం చ కవిం విభుః || 12 ||

12

అప్రజస్య మనోః పూర్వం వసిష్ఠో భగవాన్ కిల |

మిత్రావరుణయోరిష్టిం ప్రజార్థమకరోత్ ప్రభుః || 13 ||

13

తత్ర శ్రద్ధా మనోః పత్నీ హోతారం సమయాచత |

దుహిత్రర్థముపాగమ్య ప్రణిపత్య పయోవ్రతా || 14 ||

14

ప్రేషితోఽధ్వర్యుణా హోతా ధ్యాయంస్తత్ సుసమాహితః |

హవిషి వ్యచరత్ తేన వషట్కారం గృణంద్విజః || 15 ||

15

హోతుస్తద్వ్యభిచారేణ కన్యేలా నామ సాభవత్ |

తాం విలోక్య మనుః ప్రాహ నాతిహృష్టమనా గురుం || 16 ||

16

- భగవన్ కిమిదం జాతం కర్మ వో బ్రహ్మవాదినాం |
విపర్యయమహో కష్టం మైవం స్యాద్ బ్రహ్మవిక్రియా || 17 || 17
- యూయం మంత్రవిదో యుక్తాస్తపసా దగ్ధకిల్బిషాః |
కుతః సంకల్పవైషమ్యమన్యతం విబుధేష్వివ || 18 || 18
- తన్నిశమ్య వచస్తస్య భగవాన్ ప్రపితామహాః |
హోతుర్వ్యతిక్రమం జ్ఞాత్వా బభాషే రవినందనం || 19 || 19
- ఏతత్ సంకల్పవైషమ్యం హోతుస్తే వ్యభిచారతః |
తథాపి సాధయిష్యే తే సుప్రజాస్త్యం స్వతేజసా || 20 || 20
- ఏవం వ్యవసితో రాజన్ భగవాన్ స మహాయశాః |
అస్తాషీదాదిపురుషమిలాయాః పుంస్త్యకామ్యయా || 21 || 21
- తస్మై కామవరం తుష్టో భగవాన్ హరిరీశ్వరః |
దదావిలాభవత్ తేన సుద్యుమ్నః పురుషర్షభః || 22 || 22
- స ఏకదా మహారాజ విచరన్ మృగయాం వనే |
వృతః కతిపయామాత్యైరశ్వమారుహ్య సైంధవం || 23 || 23
- ప్రగృహ్య రుచిరం చాపం శరాంశ్చ పరమాద్భుతాన్ |
దంశితోఽనుమృగం వీరో జగామ దిశముత్తరాం || 24 || 24
- స కుమారో వనం మేరోరధస్తాత్ ప్రవివేశ హ |
యత్రాస్తే భగవాంఛర్వో రమమాణః సహోమయా || 25 || 25
- తస్మిన్ ప్రవిష్ట ఏవాసౌ సుద్యుమ్నః పరవీరహా |
అపశ్యత్ స్త్రియమాత్మానమశ్వం చ వడవాం నృప || 26 || 26
- తథా తదనుగాః సర్వే ఆత్మలింగవిపర్యయం |
దృష్ట్వా విమనసోఽభూవన్ వీక్షమాణాః పరస్పరం || 27 || 27

రాజోవాచ

కథమేవంగుణో దేశః కేన వా భగవన్ కృతః |

ప్రశ్నమేనం సమాచక్ష్య పరం కౌతూహలం హి నః || 28 ||

28

శ్రీశుక ఉవాచ

ఏకదా గిరిశం ద్రష్టుమృషయస్తత్ర సువ్రతాః |

దిశో వితిమిరాభాసాః కుర్వంతః సముపాగమన్ || 29 ||

29

తాన్ విలోక్యాంబికా దేవీ వివాసా వ్రీడితా భృశం |

భర్తురంకాత్ సముత్థాయ నీవీమాశ్వాథ పర్యధాత్ || 30 ||

30

ఋషయోఽపి తయోర్వీక్ష్య ప్రసంగం రమమాణయోః |

నివృత్తాః ప్రయయుస్తస్మాన్నరనారాయణాశ్రమం || 31 ||

31

తదిదం భగవానాహ ప్రియాయాః ప్రియకామ్యయా |

స్థానం యః ప్రవిశేదేతత్ స వై యోషిద్ భవేదితి || 32 ||

32

తతః ఊర్ధ్వం వనం తద్ వై పురుషా వర్జయంతి హి |

సా చానుచరసంయుక్తా విచచార వనాద్ వనం || 33 ||

33

అథ తామాశ్రమాభ్యాశే చరంతీం ప్రమదోత్తమాం |

స్త్రీభిః పరివృతాం వీక్ష్య చకమే భగవాన్ బుధః || 34 ||

34

సాపి తం చకమే సుభ్రూః సోమరాజసుతం పతిం |

స తస్యాం జనయామాస పురూరవసమాత్మజం || 35 ||

35

ఏవం స్త్రీత్వమనుప్రాప్తః సుద్యుమ్నో మానవో నృపః |

సస్మార స్వకులాచార్యం వసిష్ఠమితి శుశ్రుమ || 36 ||

36

స తస్య తాం దశాం దృష్ట్వా కృపయా భృశపీడితః |

సుద్యుమ్నస్యాశయన్ పుంస్త్యముపాధావత శంకరం || 37 ||

37

- తుష్టస్తస్మై స భగవాన్పుషయే ప్రియమావహన్ |
స్వాం చ వాచమృతాం కుర్వన్నిదమాహ విశాంపతే || 38 || 38
- మాసం పుమాన్ స భవితా మాసం స్త్రీ తవ గోత్రజః |
ఇత్థం వ్యవస్థయా కామం సుద్యుమ్నోఽవతు మేదినీం || 39 || 39
- ఆచార్యానుగ్రహాత్ కామం లభ్యా పుంస్త్యం వ్యవస్థయా |
పాలయామాస జగతీం నాభ్యనందన్ స్మ తం ప్రజాః || 40 || 40
- తస్యోత్కలో గయో రాజన్ విమలశ్చ సుతాస్తయః |
దక్షిణాపథరాజానో బభూవుర్ధర్మవత్సలాః || 41 || 41
- తతః పరిణతే కాలే ప్రతిష్ఠానపతిః ప్రభుః |
పురూరవస ఉత్సృజ్య గాం పుత్రాయ గతో వనం || 42 || 42

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే ఇలోపాఖ్యానే ప్రథమోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే ద్వితీయోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

ఏవం గతేఽథ సుద్యుమ్నే మనుర్వైవస్వతః సుతే |

పుత్రకామస్తపస్తేపే యమునాయాం శతం సమాః || 1 ||

43

తతోఽయజన్మనుర్దేవమపత్యార్థం హరిం ప్రభుం |

ఇక్ష్వాకుపూర్వజాన్ పుత్రాన్ లేభే స్వసదృశాన్ దశ || 2 ||

44

పృషధస్త మనోః పుత్రో గోపాలో గురుణా కృతః |

పాలయామాస గా యత్తో రాత్ర్యాం వీరాసనవ్రతః || 3 ||

45

ఏకదా ప్రావిశద్ గోష్ఠం శార్దూలో నిశి వర్షతి |

శయానా గావ ఉత్థాయ భీతాస్తా బభ్రముర్వ్యజే || 4 ||

46

ఏకాం జగ్రాహ బలవాన్ సా చుక్రోశ భయాతురా |

తస్యాస్తత్ క్రందితం శ్రుత్వా పృషధోఽభిససార హ || 5 ||

47

ఖడ్గమాదాయ తరసా ప్రలీనోడుగణే నిశి |

అజానన్నహనద్ బభ్రోః శిరః శార్దూలశంకయా || 6 ||

48

వ్యాఘ్రోఽపి వృక్షశ్రవణో నిస్త్రింశాగ్రాహతస్తతః |

నిశ్చక్రామ భృశం భీతో రక్తం పథి సముత్సృజన్ || 7 ||

49

- మన్యమానో హతం వ్యాఘ్రం పృషధ్రః పరవీరహా |
అద్రాక్షీత్ స్వహతాం బభ్రుం వ్యష్టాయాం నిశి దుఃఖితః || 8 || 50
- తం శశాప కులాచార్యః కృతాగసమకామతః |
న క్షత్రబంధుః శూద్రస్త్యం కర్మణా భవితామునా || 9 || 51
- ఏవం శప్తస్తు గురుణా ప్రత్యగృహ్ణాత్ కృతాంజలిః |
అధారయద్ వ్రతం వీర ఊర్ధ్వరేతా మునిప్రియం || 10 || 52
- వాసుదేవే భగవతి సర్వాత్మని పరేఽమలే |
ఏకాంతిత్వం గతో భక్త్యా సర్వభూతసుహృత్ సమః || 11 || 53
- విముక్తసంగః శాంతాత్మా సంయతాక్షోఽపరిగ్రహః |
యదృచ్ఛయోపపన్నేన కల్పయన్ వృత్తిమాత్మనః || 12 || 54
- ఆత్మన్యాత్మానమాధాయ జ్ఞానతృప్తః సమాహితః |
విచచార మహీమేతాం జడాంధబధిరాకృతిః || 13 || 55
- ఏవంవృత్తో వనం గత్వా దృష్ట్వా దావాగ్నిముత్థితం |
తేనోపయుక్తకరణో బ్రహ్మ ప్రాప పరం మునిః || 14 || 56
- కవిః కనీయాన్ విషయేషు నిఃస్పృహో
విసృజ్య రాజ్యం సహ బంధుభిర్వనం |
నివేశ్య చిత్తే పురుషం స్వరోచిషం
వివేశ కైశోరవయాః పరం గతః || 15 || 57
- కరూషాన్మానవాదాసన్ కారూషాః క్షత్రజాతయః |
ఉత్తరాపధగోష్ఠారో బ్రహ్మణ్యా ధర్మవత్సలాః || 16 || 58
- దృష్టాద్ ధార్షణ్య మభూత్ క్షత్రం బ్రహ్మభూయం గతం క్షితౌ |
నృగస్య వంశః సుమతిర్భూతజ్యోతిస్తతో వసుః || 17 || 59

- వసోః ప్రతీకస్తత్పుత్ర ఓఘవానోఘవత్ప్రితా |
కన్యా చౌఘవతీ నామ సుదర్శన ఉవాహ తాం || 18 || 60
- చిత్రసేనో నరిష్యంతాదృక్షస్తస్య సుతోఽభవత్ |
తస్య మీధ్వాంస్తతః కూర్చ ఇంద్రసేనస్తు తత్సుతః || 19 || 61
- వీతిహోత్రస్త్వింద్రసేనాత్ తస్య సత్యశ్రవా అభూత్ |
ఉరుశ్రవాః సుతస్తస్య దేవదత్తస్తతోఽభవత్ || 20 || 62
- తతోఽగ్నివేశ్యో భగవానగ్నిః స్వయమభూత్ సుతః |
కానీన ఇతి విఖ్యాతో జాతూకర్ణ్యో మహానృషిః || 21 || 63
- తతో బ్రహ్మకులం జాతమాగ్నివేశ్యాయనం నృప |
నరిష్యంతాన్వయః ప్రోక్తో దిష్టవంశమతః శృణు || 22 || 64
- నాభాగో దిష్టపుత్రోఽన్యః కర్మణా వైశ్యతాం గతః |
భలందనః సుతస్తస్య వత్సప్రీతిర్భలందనాత్ || 23 || 65
- వత్సప్రీతేః సుతః ప్రాంశుస్తత్సుతం ప్రమతిం విదుః |
ఖనిత్రః ప్రమతేస్తస్మాచ్ఛాక్షుషోఽథ వివింశతిః || 24 || 66
- వివింశతిసుతో రంభః ఖనినేత్రోఽన్య ధార్మికః |
కరంధమో మహారాజ తస్యాసీదాత్మజో నృప || 25 || 67
- తస్యావీక్షిత్ సుతో యస్య మరుత్తశ్చక్రవర్త్యభూత్ |
సంవర్తోఽయాజయద్ యం వై మహాయోగ్యంగిరఃసుతః || 26 || 68
- మరుత్తస్య యథా యజ్ఞో న తథాన్యస్య కశ్చన |
సర్వం హిరణ్మయం త్వాసీద్ యత్ కించిచ్ఛాస్య శోభనం || 27 || 69
- అమాద్యదింద్రః సోమేన దక్షిణాభిర్ద్విజాతయః |
మరుతః పరివేష్టారో విశ్వేదేవాః సభాసదః || 28 || 70

- మరుత్తస్య దమః పుత్రస్తస్యాసీద్ రాజ్యవర్ధనః |
సుధృతిస్తత్సుతో జజ్ఞే సౌధృతేయో నరః సుతః || 29 || 71
- తత్సుతః కేవలస్తస్మాద్ బంధుమాన్ వేగవాంస్తతః |
బంధుస్తస్యాభవద్ యస్య తృణబిందుర్మహీపతిః || 30 || 72
- తం భేజేఽలంబుషా దేవీ భజనీయగుణాలయం |
వరాప్సరా యతః పుత్రాః కన్యా చేడవిడాభవత్ || 31 || 73
- తస్యాముత్పాదయామాస విశ్రవా ధనదం సుతం |
ప్రాదాయ విద్యాం పరమామృషిర్యోగేశ్వరాత్ పితుః || 32 || 74
- విశాలః శూన్యబంధుశ్చ ధూమ్రకేతుశ్చ తత్సుతాః |
విశాలో వంశకృద్ రాజా వైశాలీం నిర్మమే పురీం || 33 || 75
- హేమచంద్రః సుతస్తస్య ధూమ్రాక్షస్తస్య చాత్మజః |
తత్పుత్రాత్ సంయమాదాసీత్ కృశాశ్వః సహదేవజః || 34 || 76
- కృశాశ్వాత్ సోమదత్తోఽభూద్ యోఽశ్వమేధైరిడస్పతిం |
ఇష్టా పురుషమాపాగ్ర్యాం గతిం యోగేశ్వరాశ్రితః || 35 || 77
- సౌమదత్తిస్తు సుమతిస్తత్సుతో జనమేజయః |
ఏతే వైశాలభూపాలాస్తృణబిందోర్యశోధరాః || 36 || 78

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే ద్వితీయోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే తృతీయోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

శర్యాతిర్మానవో రాజా బ్రహ్మిష్ఠః స బభూవ హ |

యో వా అంగిరసాం సత్రే ద్వితీయమహ ఊచివాన్ || 1 ||

79

సుకన్యా నామ తస్యాసీత్ కన్యా కమలలోచనా |

తయా సార్థం వనగతో హ్యగమచ్ఛ్చవనాశ్రమం || 2 ||

80

సా సఖీభిః పరివృతా విచిన్వత్యంఘ్రిపాన్ వనే |

వల్మీకరంధ్రే దదృశే ఖద్యోతే ఇవ జ్యోతిషీ || 3 ||

81

తే దైవచోదితా బాలా జ్యోతిషీ కంటకేన వై |

అవిధ్యన్ముగ్ధభావేన సుస్రావాస్పృక్ తతో బహు || 4 ||

82

శకృన్మూత్రనిరోధోఽభూత్ సైనికానాం చ తత్క్షణాత్ |

రాజర్షిస్తముపాలక్ష్య పురుషాన్ విస్మితోఽబ్రవీత్ || 5 ||

83

అప్యభద్రం న యుష్మాభిర్భార్గవస్య విచేష్టితం |

వ్యక్తం కేనాపి నస్తస్య కృతమాశ్రమదూషణం || 6 ||

84

సుకన్యా ప్రాహ పితరం భీతా కించిత్ కృతం మయా |

ద్వే జ్యోతిషీ అజానంత్యా నిర్భిన్నే కంటకేన వై || 7 ||

85

- దుహితుస్తద్ వచః శ్రుత్వా శర్యాతిర్జాతసాధ్వసః |
మునిం ప్రసాదయామాస వల్మీకాంతర్హితం శనైః || 8 || 86
- తదభిప్రాయమాజ్ఞాయ ప్రాదాద్ దుహితరం మునేః |
కృచ్ఛాన్ముక్తస్తమామంత్ర్య పురం ప్రాయాత్ సమాహితః || 9 || 87
- సుకన్యా చ్యవనం ప్రాప్య పతిం పరమకోపనం |
ప్రీణయామాస చిత్తజ్ఞా అప్రమత్తానువృత్తిభిః || 10 || 88
- కస్యచిత్ త్వథ కాలస్య నాసత్యావాశ్రమాగతౌ |
తౌ పూజయిత్వా ప్రోవాచ వయో మే దత్తమీశ్వరౌ || 11 || 89
- గ్రహం గ్రహిష్యే సోమస్య యజ్ఞే వామప్యసోమపోః |
క్రియతాం మే వయో రూపం ప్రమదానాం యదీప్సితం || 12 || 90
- బాధమిత్యాచతుర్విప్రమభినంద్య భిషక్తమౌ |
నిమజ్జతాం భవానస్మిన్ హ్రదే సిద్ధవినిర్మితే || 13 || 91
- ఇత్యుక్త్వా జరయా గ్రస్తదేహో ధమనిసంతతః |
హ్రదం ప్రవేశితోఽశ్వభ్యాం వలీపలితవిప్రియః || 14 || 92
- పురుషాస్త్రయ ఉత్తస్థురపీచ్యా వనితాప్రియాః |
పద్మస్త్రజః కుండలినస్తుల్యరూపాః సువాససః || 15 || 93
- తాన్ నిరీక్ష్య వరారోహ సరూపాన్ సూర్యవర్చసః |
అజానతీ పతిం సాధ్వీ అశ్వినౌ శరణం యయౌ || 16 || 94
- దర్శయిత్వా పతిం తస్యై పాతివ్రత్యేన తోషితౌ |
ఋషిమామంత్ర్య యయతుర్విమానేన త్రివిష్టపం || 17 || 95
- యక్ష్యమాణోఽథ శర్యాతిశ్చ్యవనస్యాశ్రమం గతః |
దదర్శ దుహితుః పార్శ్వే పురుషం సూర్యవర్చసం || 18 || 96

- రాజా దుహితరం ప్రాహ కృతపాదాభివందనాం |
ఆశిషశ్చాప్రయుంజానో నాతిప్రీతమనా ఇవ || 19 || 97
- చికిర్షితం తే కిమిదం పతిస్త్యయా
ప్రలంభితో లోకనమస్కృతో మునిః |
యత్ త్వం జరాగ్రస్తమసత్యసమ్మతం
విహాయ జారం భజసేఽముమధ్వగం || 20 || 98
- కథం మతిస్తేఽవగతాన్యథా సతాం
కులప్రసూతే కులదూషణం త్విదం |
బిభర్షి జారం యదపత్రపా కులం
పితుశ్చ భర్తుశ్చ నయస్యధస్తమః || 21 || 99
- ఏవం బ్రువాణం పితరం స్మయమానా శుచిస్మితా |
ఉవాచ తాత జామాతా తవైష భృగునందనః || 22 || 100
- శశంస పిత్రే తత్ సర్వం వయోరూపాభిలంభనం |
విస్మితః పరమప్రీతస్తనయాం పరిషస్వజే || 23 || 101
- సోమేన యాజయన్ వీరం గ్రహం సోమస్య చాగ్రహీత్ |
అసోమపోరప్యశ్వినోశ్చ్యవనః స్వేన తేజసా || 24 || 102
- హంతుం తమాదదే వజ్రం సద్యోమన్యురమర్షితః |
సవజ్రం స్తంభయామాస భుజమింద్రస్య భార్గవః || 25 || 103
- అన్వజానంస్తతః సర్వే గ్రహం సోమస్య చాశ్వినోః |
భిషజావితి యత్ పూర్వం సోమాహుత్యా బహిష్కృతౌ || 26 || 104
- ఉత్తానబర్హిరానర్తో భూరిషేణ ఇతి త్రయః |
శర్యాతేరభవన్ పుత్రా ఆనర్తాద్ రేవతోఽభవత్ || 27 || 105

- సోఽంతఃసముద్రే నగరీం వినిర్మాయ కుశస్థలీం |
ఆస్థితోఽభుంక్త విషయానానర్తాదీనరిందమ || 28 || 106
- తస్య పుత్రశతం జజ్ఞే కకుద్మిజ్యేష్ఠముత్తమం |
కకుద్మీ రేవతీం కన్యాం స్వామాదాయ విభుం గతః || 29 || 107
- కన్యావరం పరిప్రష్ఠుం బ్రహ్మలోకమపావృతం |
ఆవర్తమానే గాంధర్వే స్థితోఽలబ్ధక్షణః క్షణం || 30 || 108
- తదంత ఆద్యమానమ్య స్వాభిప్రాయం న్యవేదయత్ |
తచ్ఛ్చృత్వా భగవాన్ బ్రహ్మ ప్రహస్య తమువాచ హ || 31 || 109
- అహో రాజన్ నిరుద్ధాస్తే కాలేన హృది యే కృతాః |
తత్పుత్రపౌత్రనప్తృణాం గోత్రాణి చ న శృణ్వహే || 32 || 110
- కాలోఽభియాతస్త్రిణవచతుర్యుగవికల్పితః |
తద్ గచ్ఛ దేవదేవాంశో బలదేవో మహాబలః || 33 || 111
- కన్యారత్నమిదం రాజన్ నరరత్నాయ దేహి భోః |
భువో భారావతారాయ భగవాన్ భూతభావనః || 34 || 112
- అవతీర్ణో నిజాంశేన పుణ్యశ్రవణకీర్తనః |
ఇత్యాదిష్టోఽభివంద్యాజం నృపః స్వపురమాగతః |
త్యక్తం పుణ్యజనత్రాసాద్ భ్రాతృభిర్దిక్ష్వవస్థితైః || 35 || 113
- సుతాం దత్త్వానవద్యాంగీం బలాయ బలశాలినే |
బదర్యాఖ్యం గతో రాజా తప్తుం నారాయణాశ్రమం || 36 || 114

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే తృతీయోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే చతుర్థోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

నాభాగో నభగాపత్యం యం తతం భ్రాతరః కవిం ।

యవిష్టం వ్యభజన్ దాయం బ్రహ్మచారిణమాగతం ॥ 1 ॥

115

భ్రాతరోఽభాంక్త కిం మహ్యం భజామ పితరం తవ ।

త్వాం మమార్యాస్తతాభాంక్షుర్మా పుత్రక తదాదృధాః ॥ 2 ॥

116

ఇమే అంగిరసః సత్రమాసతేఽద్య సుమేధసః ।

షష్ఠం షష్ఠముపేత్యాహః కవే ముహ్యంతి కర్మణి ॥ 3 ॥

117

తాంస్త్యం శంసయ సూక్తే ద్వే వైశ్వదేవే మహాత్మనః ।

తే స్వర్గంతో ధనం సత్రపరిశేషితమాత్మనః ॥ 4 ॥

118

దాస్యంతి తేఽథ తాన్ గచ్ఛ తథా స కృతవాన్ యథా ।

తస్మై దత్త్వా యయుః స్వర్గం తే సత్రపరిశేషితం ॥ 5 ॥

119

తం కశ్చిత్ స్వీకరిష్యంతం పురుషః కృష్ణదర్శనః ।

ఉవాచోత్తరతోఽభ్యేత్య మమేదం వాస్తుకం వసు ॥ 6 ॥

120

మమేదమృషిభిర్దత్తమితి తర్హి స్మ మానవః ।

స్యాన్నౌ తే పితరి ప్రశ్నః పృష్టవాన్ పితరం తథా ॥ 7 ॥

121

- యజ్ఞవాస్తుగతం సర్వముచ్ఛిష్టమృషయః క్వచిత్ |
చక్రర్విభాగం రుద్రాయ స దేవః సర్వమర్హతి || 8 || 122
- నాభాగస్తం ప్రణమ్యాహ తవేశ కిల వాస్తుకం |
ఇత్యాహ మే పితా బ్రహ్మాంభిరసా త్వాం ప్రసాదయే || 9 || 123
- యత్ తే పితావదద్ ధర్మం త్వం చ సత్యం ప్రభాషసే |
దదామి తే మంత్రదృశే జ్ఞానం బ్రహ్మ సనాతనం || 10 || 124
- గృహాణ ద్రవిణం దత్తం మత్సత్రే పరిశేషితం |
ఇత్యుక్త్వాంతర్హితో రుద్రో భగవాన్ సత్యవత్సలః || 11 || 125
- య ఏతత్ సంస్మరేత్ ప్రాతః సాయం చ సుసమాహితః |
కవిర్భవతి మంత్రజ్ఞో గతిం చైవ తథాఽఽత్మనః || 12 || 126
- నాభాగాదంబరీషోఽభూన్మహాభాగవతః కృతీ |
నాస్పృశద్ బ్రహ్మశాపోఽపి యం న ప్రతిహతః క్వచిత్ || 13 || 127
- రాజోవాచ
భగవంఛ్రోతుమిచ్ఛామి రాజర్షేస్తస్య ధీమతః |
న ప్రాభూద్ యత్ర నిర్ముక్తో బ్రహ్మదండో దురత్యయః || 14 || 128
- శ్రీశుక ఉవాచ
అంబరీషో మహాభాగః సప్తద్వీపవతీం మహీం |
అవ్యయాం చ శ్రియం లభ్యాం విభవం చాతులం భువి || 15 || 129
- మేనేఽతిదుర్లభం పుంసాం సర్వం తత్ స్వప్నసంస్తుతం |
విద్వాన్ విభవనిర్వాణం తమో విశతి యత్ పుమాన్ || 16 || 130
- వాసుదేవే భగవతి తద్భక్తేషు చ సాధుషు |
ప్రాప్తో భావం పరం విశ్వం యేనేదం లోష్ఠవత్ స్మృతం || 17 || 131

స వై మనః కృష్ణపదారవిందయో -

ర్వచాంసి వైకుంఠగుణానువర్ణనే |

కరో హరేర్మందిరమార్జనాదిషు

శ్రుతిం చకారాచ్యుతసత్కథోదయే || 18 ||

132

ముకుందలింగాలయదర్శనే దృశౌ

తద్భృత్యగాత్రస్పర్శేఽంగసంగమం |

పూణం చ తత్పాదసరోజసౌరభే

శ్రీమత్తులస్యా రసనాం తదర్పితే || 19 ||

133

పాదౌ హరేః క్షేత్రపదానుసర్పణే

శిరో హృషీకేశపదాభివందనే |

కామం చ దాస్యే న తు కామకామ్యయా

యథోత్తమశ్లోకజనాశ్రయా రతిః || 20 ||

134

ఏవం సదా కర్మకలాపమాత్మనః

పరేఽధియజ్ఞే భగవత్యథోక్షజే |

సర్వాత్మభావం విదధన్మహీమిమాం

తన్నిష్ఠవిప్రాభిహితః శశాస హ || 21 ||

135

ఈజేఽశ్వమేధైరధియజ్ఞమీశ్వరం

మహావిభూత్యోపచితాంగదక్షిణైః |

తతైర్వసిష్ఠాసితగౌతమాదిభి -

ర్థన్వన్యభిస్తోతమసౌ సరస్వతీం || 22 ||

136

యస్య క్రతుషు గీర్వాణైః సదస్యా ఋత్విజో జనాః |

తుల్యరూపాశ్చానిమిషా వ్యదృశ్యంత సువాససః || 23 ||

137

స్వర్గో న ప్రార్థితో యస్య మనుజైరమరప్రియః |

శృణ్వద్భిరుపగాయద్భిరుత్తమశ్లోకచేష్టితం || 24 ||

138

- సమర్థయంతి తాన్ కామాః స్వారాజ్యపరిభావితాః |
దుర్లభా నాపి సిద్ధానాం ముకుందం హృది పశ్యతః || 25 || 139
- స ఇత్థం భక్తియోగేన తపోయుక్తేన పార్థివః |
స్వధర్మేణ హరిం ప్రీణన్ సంగాన్ సర్వాంఛనైర్జహౌ || 26 || 140
- గృహేషు దారేషు సుతేషు బంధుషు
ద్విపోత్తమస్యందనవాజిపత్నిషు |
అక్షయ్యరత్నాభరణాయుధాది -
ష్వనంతకోశేష్వకరోదసన్మతిం || 27 || 141
- తస్మా అదాద్ధరిశ్చక్రం ప్రత్యనీకభయావహం |
ఏకాంతభక్తిభావేన ప్రీతో భృత్యాభిరక్షణం || 28 || 142
- ఆరిరాధయిషుః కృష్ణం మహిష్యా తుల్యశీలయా |
యుక్తః సాంవత్సరం వీరో దధార ద్వాదశీవ్రతం || 29 || 143
- వ్రతాంతే కార్తికే మాసి త్రిరాత్రం సముపోషితః |
స్నాతః కదాచిత్ కాలింద్యాం హరిం మధువనేఽర్చయత్ || 30 || 144
- మహాభిషేకవిధినా సర్వోపస్కరసంపదా |
అభిషేచ్యాంబరాకల్పైర్గంధమాల్యార్హణాదిభిః || 31 || 145
- తద్గతాంతరభావేన పూజయామాస కేశవం |
బ్రాహ్మణాంశ్చ మహాభాగాన్ సిద్ధార్థానపి భక్తితః || 32 || 146
- గవాం రుక్మవిషాణీనాం రూప్యాంఘ్రీణాం సువాససాం |
పయఃశీలవయోరూపవత్సోపస్కరసంపదాం || 33 || 147
- ప్రాహిణోత్ సాధువిప్రేభ్యో గృహేషు న్యర్బుదాని షట్ |
భోజయిత్వా ద్విజానగ్రే స్వాద్యన్నం గుణవత్తమం || 34 || 148

- లబ్ధకామైరనుజ్ఞాతః పారణాయోపచక్రమే |
తస్య తర్హ్యతిథిః సాక్షాద్ దుర్వాసా భగవానభూత్ || 35 || 149
- తమానర్చతిథిం భూపః ప్రత్యుత్థానాసనార్హణైః |
యయాచేఽభ్యవహారాయ పాదమూలముపాగతః || 36 || 150
- ప్రతినంద్య స తద్యాజ్ఞాం కర్తుమావశ్యకం గతః |
నిమమజ్జ బృహద్ ధ్యాయన్ కాలిందీసలిలే శుభే || 37 || 151
- ముహూర్తార్థావశిష్టాయాం ద్వాదశ్యాం పారణం ప్రతి |
చింతయామాస ధర్మజ్ఞో ద్విజైస్తద్ధర్మసంకటే || 38 || 152
- బ్రాహ్మణాతిక్రమే దోషో ద్వాదశ్యాం యదపారణే |
యత్ కృత్వా సాధు మే భూయాదధర్మో వా న మాం స్పృశేత్ || 39 || 153
- అంభసా కేవలేనాథ కరిష్యే వ్రతపారణం |
ప్రాహురబ్బుక్షణం విప్రా హ్యశితం నాశితం చ తత్ || 40 || 154
- ఇత్యపః ప్రాశ్య రాజర్షిశ్చింతయన్ మనసాచ్యుతం |
ప్రత్యచష్ట కురుశ్రేష్ఠ ద్విజాగమనమేవ సః || 41 || 155
- దుర్వాసా యమునాకూలాత్ కృతావశ్యక ఆగతః |
రాజ్ఞాభినందితస్తస్య బుబుధే చేష్టితం ధియా || 42 || 156
- మన్యునా ప్రచలద్ధాతో భ్రుకుటీకుటిలాననః |
బుభుక్షితశ్చ సుతరాం కృతాంజలిమభాషత || 43 || 157
- అహో అస్య నృశంసస్య శ్రియోన్మత్తస్య పశ్యత |
ధర్మవ్యతిక్రమం విష్ణోరభక్తస్యేషమానినః || 44 || 158
- యో మామతిథిమాయాతమాతిథ్యేన నిమంత్రిత చ |
అదత్త్వా భుక్తవాంస్తస్య సద్యస్తే దర్శయే ఫలం || 45 || 159

- ఏవం బ్రువాణ ఉత్కృత్య జటాం రోషవిదీపితః |
తయా స నిర్మమే తస్మై కృత్యాం కాలానలోపమాం || 46 || 160
- తామాపతంతీం జ్వలతీమసిహస్తాం పదా భువం |
వేపయంతీం సముద్వీక్ష్య న చచాల పదాన్పుపః || 47 || 161
- ప్రాద్విష్టం భృత్యరక్షాయాం పురుషేణ మహాత్మనా |
దదాహ కృత్యాం తాం చక్రం క్రుద్ధాహిమివ పావకః || 48 || 162
- తదభిద్రవదుద్వీక్ష్య స్వప్రయాసం చ నిష్ఫలం |
దుర్వాసా దుద్రువే భీతో దిక్షు ప్రాణపరీప్సయా || 49 || 163
- తమన్వధావద్ భగవద్రథాంగం
దావాగ్నిరుద్ధాతశిఖో యథాహిం |
తథానుషక్తం మునిరీక్షమాణో
గుహం వివిక్షుః ప్రససార మేరోః || 50 || 164
- దిశో నభః క్షాం వివరాన్ సముద్రాన్
లోకాన్ సపాలాంస్త్రీదివం గతః సః |
యతో యతో ధావతి తత్ర తత్ర
సుదర్శనం దుష్ప్రసహం దదర్శ || 51 || 165
- అలబ్ధనాథః స యదా కుతశ్చిత్
సంత్రస్తచిత్తోఽరణమేషమాణః |
దేవం విరించం సమగాద్ విధాత -
స్త్రాహ్యోత్మయోనేఽజితతేజసో మాం || 52 || 166
- బ్రహ్మోవాచ
స్థానం మదీయం సహవిశ్వమేతత్
క్రీడావసానే ద్విపరార్థసంజ్ఞే |

భూభంగమాత్రేణ హి సందిధక్షోః

కాలాత్మనో యస్య తిరోభవిష్యతి || 53 ||

167

అహం భవో దక్షభృగుప్రధానాః

ప్రజేశభూతేశసురేశముఖ్యాః |

సర్వే వయం యన్నియమం ప్రపన్నా

మూర్ధ్వర్పితం లోకహితం వహామః || 54 ||

168

ప్రత్యాఖ్యాతో విరించేన విష్ణుచక్రోపతాపితః |

దుర్వాసాః శరణం యాతః శర్వం కైలాసవాసినం || 55 ||

169

శ్రీరుద్ర ఉవాచ

వయం న తాత ప్రభవామ భూమ్ని

యస్మిన్ పరేఽన్యేఽప్యజజీవకోశాః |

భవంతి కాలే న భవంతి హేదృశాః

సహస్రశో యత్ర వయం భ్రమామః || 56 ||

170

అహం సనత్కుమారశ్చ నారదో భగవానజః |

కపిలోఽపాంతరతమో దేవలో ధర్మ ఆసురిః || 57 ||

171

మరీచిప్రముఖాశ్చాన్యే సిద్ధేశాః పారదర్శనాః |

విదామ న వయం సర్వే యన్మాయాం మాయయాఽఽవృతాః || 58 ||

172

తస్య విశ్వేశ్వరస్యేదం శస్త్రం దుర్విషహం హి నః |

తమేవ శరణం యాహి హరిస్తే శం విధాస్యతి || 59 ||

173

తతో నిరాశో దుర్వాసాః పదం భగవతో యయౌ |

వైకుంఠాఖ్యం యదధ్యాస్తే శ్రీనివాసః శ్రియా సహ || 60 ||

174

సందహ్యమానోఽజితశస్త్రవహ్నినా

తత్పాదమూలే పతితః సవేపథుః |

ఆహాచ్యుతానంత సదీప్సిత ప్రభో

కృతాగసం మావ హి విశ్వభావన || 61 ||

175

అజానతా తే పరమానుభావం

కృతం మయాఘం భవతః ప్రియాణాం |

విధేహి తస్యాపచితిం విధాత -

ర్ముచ్యేత యన్నామ్ముదితే నారకోఽపి || 62 ||

176

శ్రీభగవానువాచ

అహం భక్తపరాధీనో హ్యస్వతంత్ర ఇవ ద్విజ |

సాధుభిర్గస్తహృదయో భక్తైర్భక్తజనప్రియః || 63 ||

177

నాహమాత్మానమాశాసే మద్భక్తైః సాధుభిర్వినా |

శ్రియం చాత్యంతికిం బ్రహ్మాన్ యేషాం గతిరహం పరా || 64 ||

178

యే దారాగారపుత్రాప్తాన్ ప్రాణాన్ విత్తమిమం పరం |

హిత్వా మాం శరణం యాతాః కథం తాంస్త్యక్తుముత్సహే || 65 ||

179

మయి నిర్బద్ధహృదయాః సాధవః సమదర్శనాః |

వశీకుర్వంతి మాం భక్త్యా సత్స్త్రియః సత్పతిం యథా || 66 ||

180

మత్సేవయా ప్రతీతం చ సాలోక్యాదిచతుష్టయం |

నేచ్ఛంతి సేవయా పూర్ణాః కుతోఽన్యత్ కాలవిద్రుతం || 67 ||

181

సాధవో హృదయం మహ్యం సాధూనాం హృదయం త్వహం |

మదన్యత్ తే న జానంతి నాహం తేభ్యో మనాగపి || 68 ||

182

ఉపాయం కథయిష్యామి తవ విప్ర శృణుష్వ తత్ |

అయం హ్యోత్మాభిచారస్తే యతస్తం యాతు వై భవాన్ |

సాధుషు ప్రహితం తేజః ప్రహర్తుః కురుతేఽశివం || 69 ||

183

తపో విద్యా చ విప్రాణాం నిఃశ్రేయసకరే ఉభే |

తే ఏవ దుర్విసీతస్య కల్పేతే కర్తురన్యథా || 70 ||

184

బ్రహ్మాంస్తద్ గచ్ఛ భద్రం తే నాభాగతనయం నృపం |

క్షమాపయ మహాభాగం తతః శాంతిర్భవిష్యతి || 71 ||

185

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం

నవమస్కంధే అంబరీషచరితే చతుర్థోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే పంచమోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

ఏవం భగవతాఽఽదిష్టో దుర్వాసాశ్చక్రతాపితః |

అంబరీషముపావృత్య తత్పాదౌ దుఃఖితోఽగ్రహీత్ || 1 ||

186

తస్య సోద్యమనం వీక్ష్య పాదస్పర్శవిలజ్జితః |

అస్తావీత్ తద్ధరేరస్తం కృపయా పీడితో భృశం || 2 ||

187

అంబరీష ఉవాచ

త్వమగ్నిర్భగవాన్ సూర్యస్త్యం సోమో జ్యోతిషాం పతిః |

త్వమాపస్త్యం క్షితిర్వ్యోమ వాయుర్మాత్రేంద్రియాణి చ || 3 ||

188

సుదర్శన నమస్తుభ్యం సహస్రారాచ్యుతప్రియ |

సర్వాస్త్రఘాతీన్ విప్రాయ స్వస్తి భూయా ఇడస్పతే || 4 ||

189

త్వం ధర్మస్త్యమృతం సత్యం త్వం యజ్ఞోఽఖిలయజ్ఞభుక్ |

త్వం లోకపాలః సర్వాత్మా త్వం తేజః పౌరుషం పరం || 5 ||

190

నమః సునాభాఖిలధర్మసేతవే

హ్యధర్మశీలాసురధూమకేతవే |

త్రైలోక్యగోపాయ విశుద్ధవర్చసే

మనోజవాయాద్భుతకర్మణే గృణే || 6 ||

191

త్వత్తేజసా ధర్మమయేన సంహృతం

తమః ప్రకాశశ్చ ధృతో మహాత్మనాం ।

దురత్యయస్తే మహిమా గిరాం పతే

త్వద్దూపమేతత్ సదసత్ పరావరం ॥ 7 ॥

192

యదా విస్ఫుష్టస్త్వమనంజనేన వై

బలం ప్రవిష్టోఽజిత దైత్యదానవం ।

బాహూదరోర్వంఘ్రిశిరోధరాణి

వృక్షన్నజస్రం ప్రధనే విరాజసే ॥ 8 ॥

193

స త్వం జగత్త్రాణ ఖలప్రహాణయే

నిరూపితః సర్వసహో గదాభృతా ।

విప్రస్య చాస్మత్కులదైవహేతవే

విధేహి భద్రం తదనుగ్రహో హి నః ॥ 9 ॥

194

యద్యస్తి దత్తమిష్టం వా స్వధర్మో వా స్వనుష్ఠితః ।

కులం నో విప్రదైవం చేద్ ద్విజో భవతు విజ్వరః ॥ 10 ॥

195

యది నో భగవాన్ ప్రీత ఏకః సర్వగుణాశ్రయః ।

సర్వభూతాత్మభావేన ద్విజో భవతు విజ్వరః ॥ 11 ॥

196

శ్రీశుక ఉవాచ

ఇతి సంస్తువతో రాజ్ఞో విష్ణుచక్రం సుదర్శనం ।

అశామ్యత్ సర్వతో విప్రం ప్రదహద్ రాజయాచ్ఛయా ॥ 12 ॥

197

స ముక్తోఽస్త్రాగ్నితాపేన దుర్వాసాః స్వస్తిమాంస్తతః ।

ప్రశశంస తముర్వీశం యుంజానః పరమాశిషః ॥ 13 ॥

198

దుర్వాసా ఉవాచ

అహో అనంతదాసానాం మహత్త్వం దృష్టమద్య మే |
కృతాగసోఽపి యద్ రాజన్ మంగలాని సమీహసే || 14 ||

199

దుష్కరః కో ను సాధూనాం దుస్త్యజో వా మహాత్మనాం |
యైః సంగృహీతో భగవాన్ సాత్వతామృషభో హరిః || 15 ||

200

యన్నామశ్రుతిమాత్రేణ పుమాన్ భవతి నిర్మలః |
తస్య తీర్థపదః కిం వా దాసానామవశిష్యతే || 16 ||

201

రాజన్ననుగృహీతోఽహం త్వయాతికరుణాత్మనా |
మదఘం పృష్ఠతః కృత్వా ప్రాణా యన్మేఽభిరక్షితాః || 17 ||

202

రాజా తమకృతాహరః ప్రత్యాగమనకాంక్షయా |
చరణామృపసంగృహ్య ప్రసాద్య సమభోజయత్ || 18 ||

203

సోఽశిత్వాఽఽదృతమానీతమాతిథ్యం సార్వకామికం |
తృప్తాత్మా నృపతిం ప్రాహ భుజ్యతామితి సాదరం || 19 ||

204

ప్రీతోఽస్మ్యనుగృహీతోఽస్మి తవ భాగవతస్య వై |
దర్శనస్పర్శనాలాపైరాతిధ్యేనాత్మమేధసా || 20 ||

205

కర్మావదాతమేతత్ తే గాయంతి స్వఃస్త్రియో ముహుః |
కీర్తిం పరమపుణ్యాం చ కీర్తయిష్యతి భూరియం || 21 ||

206

శ్రీశుక ఉవాచ

ఏవం సంకీర్త్య రాజానం దుర్వాసాః పరితోషితః |
యయౌ విహాయసాఽఽమంత్ర్య బ్రహ్మలోకమహైతుకం || 22 ||

207

సంవత్సరోఽత్యగాత్ తావద్ యావతా నాగతో గతః |
మునిస్తద్దర్శనాకాంక్షో రాజాఽబ్బుక్షో బభూవ హ || 23 ||

208

గతే చ దుర్వాససి సోఽంబరీషో
 ద్విజోపయోగాతిపవిత్రమాహరత్ |
 ఋషేర్విమోక్షం వ్యసనం చ బుద్ధ్వా
 మేనే స్వవీర్యం చ పరానుభావం || 24 ||

209

ఏవంవిధానేకగుణః స రాజా
 పరాత్మని బ్రహ్మణి వాసుదేవే |
 క్రియాకలాపైః సమువాహ భక్తిం
 యయాఽఽవిరించ్యాన్ నిరయాంశ్చకార || 25 ||

210

అథాంబరీషస్తనయేషు రాజ్యం
 సమానశీలేషు విసృజ్య ధీరః |
 వనం వివేశాత్మని వాసుదేవే
 మనో దధద్ ధ్వస్తగుణప్రవాహః || 26 ||

211

ఇత్యేతత్ పుణ్యమాఖ్యానమంబరీషస్య భూపతేః |
 సంకీర్తయన్ననుధ్యాయన్ భక్తో భగవతో భవేత్ || 27 ||

212

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
 నవమస్కంధే అంబరీషచరితం నామ పంచమోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే షష్ఠోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

విరూపః కేతుమాంఛంభురంబరీషసుతాస్తయః |

విరూపాత్ పృషదశ్వోఽభూత్ తత్పుత్రస్తు రథీతరః || 1 ||

213

రథీతరస్యాప్రజస్య భార్యాయాం తంతవేఽర్థితః |

అంగిరా జనయామాస బ్రహ్మవర్చస్వినః సుతాన్ || 2 ||

214

ఏతే క్షేత్రే ప్రసూతా వై పునస్త్యాంగిరసాః స్మృతాః |

రథీతరాణాం ప్రవరాః క్షత్రోపేతా ద్విజాతయః || 3 ||

215

క్షవతస్తు మనోర్జజ్ఞే ఇక్ష్వాకుర్ద్వాణతః సుతః |

తస్య పుత్రశతజ్యేష్ఠా వికుక్షినిమిదండకాః || 4 ||

216

తేషాం పురస్తాదభవన్నార్యావర్తే నృపా నృప |

పంచవింశతిః పశ్చాచ్ఛ త్రయో మధ్యే పరేఽన్యతః || 5 ||

217

స ఏకదాష్టకాశ్రాద్ధే ఇక్ష్వాకుః సుతమాదిశత్ |

మాంసమానీయతాం మేధ్యం వికుక్షే గచ్ఛ మాచిరం || 6 ||

218

తథేతి స వనం గత్వా మృగాన్ హత్వా క్రియార్హణాన్ |

శ్రాంతో బుభుక్షితో వీరః శశం చాదదపస్మృతిః || 7 ||

219

- శేషం నివేదయామాస పిత్రే తేన చ తద్గురుః |
చోదితః ప్రోక్షణాయాహ దుష్టమేతదకర్మకం || 8 || 220
- జ్ఞాత్వా పుత్రస్య తత్కర్మ గురుణాభిహితం నృపః |
దేశాన్నిఃసారయామాస సుతం త్యక్తవిధిం రుషా || 9 || 221
- స తు విప్రేణ సంవాదం జాపకేన సమాచరన్ |
త్యక్త్వా కలేవరం యోగీ స తేనావాప యత్ పరం || 10 || 222
- పితర్యుపరతేఽభ్యేత్య వికుక్షిః పృథివీమిమాం |
శాసదీజే హరిం యజ్ఞైః శశాద ఇతి విశ్రుతః || 11 || 223
- పురంజయస్తస్య సుత ఇంద్రవాహ ఇతీరితః |
కకుత్స్థ ఇతి చాప్యుక్తః శృణు నామాని కర్మభిః || 12 || 224
- కృతాంత ఆసీత్ సమరో దేవానాం సహ దానవైః |
పార్షిగ్రాహో వృతో వీరో దేవైరైత్యపరాజితైః || 13 || 225
- వచనాద్ దేవదేవస్య విష్ణోర్విశ్వాత్మనః ప్రభోః |
వాహనత్వే వృతస్తస్య బభూవేంద్రో మహావృషః || 14 || 226
- స సన్నద్ధో ధనుర్దివ్యమాదాయ విశిఖాంభితాన్ |
స్తూయమానః సమారుహ్య యుయుత్సుః కకుది స్థితః || 15 || 227
- తేజసాఽఽప్యాయితో విష్ణోః పురుషస్య పరాత్మనః |
ప్రతీచ్యాం దిశి దైత్యానాం న్యరుణత్ త్రిదశైః పురం || 16 || 228
- తైస్తస్య చాభూత్ ప్రధనం తుములం లోమహర్షణం |
యమాయ భటైరనయద్ దైత్యాన్ యేఽభియయుర్మృధే || 17 || 229
- తస్యేషుపాతాభిముఖం యుగాంతాగ్నిమివోల్బణం |
విసృజ్య దుద్రువురైత్యా హన్యమానాః స్వమాలయం || 18 || 230

- జిత్వా పురం ధనం సర్వం సశ్రీకం వజ్రపాణయే |
ప్రత్యయచ్ఛత్ స రాజర్షిరితి నామభిరాహృతః || 19 || 231
- పురంజయస్య పుత్రోఽభూదనేనాస్తత్సతః పృథుః |
విశ్వరంధిస్తతశ్చంద్రో యువనాశ్వశ్చ తత్సతః || 20 || 232
- శాబస్తత్సత్సతో యేన శాబస్తీ నిర్మమే పురీ |
బృహదశ్వస్తు శాబస్తీస్తతః కువలయాశ్వకః || 21 || 233
- యః ప్రియార్థముతంకస్య ధుంధునామాసురం బలీ |
సుతానామేకవింశత్యా సహస్రైరహనన్ వృతః || 22 || 234
- ధుంధుమార ఇతి ఖ్యాతస్తత్సతాస్తే చ జజ్వలుః |
ధుంధోర్ముఖాగ్నినా సర్వే త్రయ ఏవావశేషితాః || 23 || 235
- దృఢాశ్వః కపిలాశ్వశ్చ భద్రాశ్వ ఇతి భారత |
దృఢాశ్వపుత్రో హర్యశ్వో నికుంభస్తత్సతః స్మృతః || 24 || 236
- బర్హణాశ్వో నికుంభస్య కృశాశ్వోఽధాస్య సేనజిత్ |
యువనాశ్వోఽభవత్ తస్య సోఽనపత్యో వనం గతః || 25 || 237
- భార్యశతేన నిర్విణ్ణ ఋషయోఽస్య కృపాలవః |
ఇష్టిం స్మ వర్తయాంచక్రురైంద్రీం తే సుసమాహితాః || 26 || 238
- రాజా తద్ యజ్ఞసదనం ప్రవిష్టో నిశి తర్షితః |
దృష్ట్వా శయానాన్ విప్రాంస్తాన్ పపౌ మంత్రజలం స్వయం || 27 || 239
- ఉత్థితాస్తే నిశామ్యాథ వ్యదకం కలశం ప్రభో |
పప్రచ్ఛుః కస్య కర్మేదం పీతం పుంసవనం జలం || 28 || 240
- రాజ్ఞా పీతం విదిత్వాథ ఈశ్వరప్రహితేన తే |
ఈశ్వరాయ నమశ్చక్రురహో దైవబలం బలం || 29 || 241

- తతః కాల ఉపావృత్తే కుక్షిం నిర్భిద్య దక్షిణం |
యువనాశ్వస్య తనయశ్చక్రవర్తీ జజాన హ || 30 || 242
- కం ధాస్యతి కుమారోఽయం స్తన్యం రోరూయతే భృశం |
మాం ధాతా వత్స మా రోదీరితీంద్రో దేశినీమదాత్ || 31 || 243
- న మమార పితా తస్య విప్రదేవప్రసాదతః |
యువనాశ్వోఽథ తత్రైవ తపసా సిద్ధిమన్వగాత్ || 32 || 244
- త్రసద్దస్యరితీంద్రోఽంగ విదధే నామ తస్య వై |
యస్మాత్ త్రసంతి హ్యుద్విగ్నా దస్యవో రావణాదయః || 33 || 245
- యౌవనాశ్వోఽథ మాంధాతా చక్రవర్త్యవనీం ప్రభుః |
సప్తద్వీపవతీమేకః శశాసాచ్యుతతేజసా || 34 || 246
- ఈజే చ యజ్ఞం క్రతుభిరాత్మవిద్ భూరిదక్షిణైః |
సర్వదేవమయం దేవం సర్వాత్మకమతీంద్రియం || 35 || 247
- ద్రవ్యం మంత్రో విధిర్యజ్ఞో యజమానస్తథర్విజః |
ధర్మో దేశశ్చ కాలశ్చ సర్వమేతద్ యదాత్మకం || 36 || 248
- యావత్ సూర్య ఉదేతి స్మ యావచ్ఛ ప్రతితిష్ఠతి |
సర్వం తద్ యౌవనాశ్వస్య మాంధాతుః క్షేత్రముచ్యతే || 37 || 249
- శశబిందోర్దుహితరి బిందుమత్యామధాన్పుపః |
పురుకుత్సమంబరీషం ముచుకుందం చ యోగినం |
తేషాం స్వసారః పంచాశత్ సౌభరిం వప్రిరే పతిం || 38 || 250
- యమునాంతర్జలే మగ్నస్తప్యమానః పరంతపః |
నిర్వృతిం మీనరాజస్య వీక్ష్య మైథునధర్మిణః || 39 || 251

- జాతస్పృహో నృపం విప్రః కన్యామేకామయాచత |
సోఽప్యాహ గృహ్యతాం బ్రహ్మన్ కామం కన్యా స్వయంవరే || 40 || 252
- స విచింత్యాప్రియం స్త్రీణాం జరతోఽయమసమ్మతః |
వలీపలిత ఏజత్క ఇత్యహం ప్రత్యుదాహృతః || 41 || 253
- సాధయిష్యే తథాఽఽత్మానం సురస్త్రీణామపీప్సితం |
కిం పునర్మనుజేంద్రాణామితి వ్యవసితః ప్రభుః || 42 || 254
- మునిః ప్రవేశితః క్షత్రా కన్యాంతఃపురమృద్ధిమత్ |
వృతశ్చ రాజకన్యాభిరేకః పంచాశతా వరః || 43 || 255
- తాసాం కలిరభూద్ భూయాంస్తదర్థేఽపోహ్య సౌహృదం |
మమానురూపో నాయం వ ఇతి తద్గతచేతసాం || 44 || 256
- స బహ్వృచస్తాభిరపారణీయ -
తపఃశ్రియానర్హ్యపరిచ్ఛదేషు |
గృహేషు నానోపవనామలాంభః -
సరస్సు సౌగంధికకాననేషు || 45 || 257
- మహార్హశయాసనవస్త్రభూషణ -
స్నానానులేపాభ్యవహారమాల్యకైః |
స్వలంకృతస్త్రీపురుషేషు నిత్యదా
రేమేఽనుగాయద్ద్విజభృంగవందిషు || 46 || 258
- యద్ధార్హస్థ్యం తు సంవీక్ష్య సప్తద్వీపవతీపతిః |
విస్మితః స్తంభమజహత్ సార్వభౌమశ్రియాన్వితం || 47 || 259
- ఏవం గృహేష్వభిరతో విషయాన్ వివిధైః సుఖైః |
సేవమానో న చాతుష్యదాజ్యస్తోక్తైరివానలః || 48 || 260

స కదాచిదుపాసీన ఆత్మాపహ్నావమాత్మనః |
దదర్శ బహ్వృచాచార్యో మీనసంగసముత్థితం || 49 || 261

అహో ఇమం పశ్యత మే వినాశం
తపస్వినః సచ్ఛరితవ్రతస్య |
అంతర్జలే వారిచరప్రసంగాత్
ప్రచ్యావితం బ్రహ్మ చిరం ధృతం యత్ || 50 || 262

సంగం త్యజేత మిధునవ్రతినాం ముముక్షుః
సర్వాత్మనా న విసృజేద్ బహిరింద్రియాణి |
ఏకశ్చరన్ రహసి చిత్తమనంత ఈశే
యుంజీత తద్వ్యతిషు సాధుషు చేత్ ప్రసంగః || 51 || 263

ఏకస్తపస్వ్యహమథాంభసి మత్స్యసంగాత్
పంచాశదాసముత పంచసహస్రసర్గః |
నాంతం వ్రజామ్యుభయకృత్యమనోరథానాం
మాయాగుణైర్వృతమతిర్విషయేఽర్థభావః || 52 || 264

ఏవం వసన్ గృహే కాలం విరక్తో న్యాసమాస్థితః |
వనం జగామానుయయుస్తత్పత్న్యః పతిదేవతాః || 53 || 265

తత్ర తప్తా తపస్తీక్ష్ణమాత్మకర్మనమాత్మవాన్ |
సహైవాగ్నిభిరాత్మానం యుయోజ పరమాత్మని || 54 || 266

తాః స్వపత్యుర్మహారాజ నిరీక్ష్యాధ్యాత్మికీం గతిం |
అన్వీయుస్తత్ప్రభావేణ అగ్నిం శాంతమివార్చిషః || 55 || 267

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే సౌభర్యాఖ్యానే షష్ఠోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే సప్తమోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

మాంధాతుః పుత్రప్రవరో యోఽంబరీషః ప్రకీర్తితః |
పితామహేన ప్రవృత్తో యౌవనాశ్వశ్చ తత్సతః |
హరీతస్తస్య పుత్రోఽభూన్మాంధాత్మప్రవరా ఇమే || 1 ||

268

నర్మదా భ్రాతృభిర్దత్తా పురుకుత్సాయ యోరగైః |
తయా రసాతలం నీతో భుజగేంద్రప్రయుక్తయా || 2 ||

269

గంధర్వానవధీత్ తత్ర వధ్యాన్ వై విష్ణుశక్తిధృక్ |
నాగాల్లబ్ధవరః సర్పాదభయం స్మరతామిదం || 3 ||

270

త్రసద్దస్యః పౌరుకుత్సో యోఽనరణ్యస్య దేహకృత్ |
హర్యశ్వస్తత్పుతస్తస్మాదరుణోఽథ త్రిబంధనః || 4 ||

271

తస్య సత్యవ్రతః పుత్రస్త్రిశంకురితి విశ్రుతః |
ప్రాప్తశ్చాండాలతాం శాపాద్ గురోః కౌశికతేజసా || 5 ||

272

సశరీరో గతః స్వర్గమద్యాపి దివి దృశ్యతే |
పాతితోఽవాక్కిరా దేవైస్తేనైవ స్తంభితో బలాత్ || 6 ||

273

త్రైశంకవో హరిశ్చంద్రో విశ్వామిత్రవసిష్ఠయోః |
యన్నిమిత్తమభూద్ యుద్ధం పక్షిణోర్బహువార్షికం || 7 ||

274

- సోఽనపత్యో విషణ్ణాత్మా నారదస్యోపదేశతః |
వరుణం శరణం యాతః పుత్రో మే జాయతాం ప్రభో || 8 || 275
- యది వీరో మహారాజ తేనైవ త్వాం యజే ఇతి |
తథేతి వరుణేనాస్య పుత్రో జాతస్తు రోహితః || 9 || 276
- జాతః సుతో హ్యనేనాంగ మాం యజస్వేతి సోఽబ్రవీత్ |
యదా పశుర్నిర్దశః స్యాదథ మేధ్యో భవేదితి || 10 || 277
- నిర్దశే చ స ఆగత్య యజస్వేత్యాహ సోఽబ్రవీత్ |
దంతాః పశోర్యజ్ఞాయేరన్నథ మేధ్యో భవేదితి || 11 || 278
- జాతా దంతా యజస్వేతి స ప్రత్యాహాథ సోఽబ్రవీత్ |
యదా పతంత్యస్య దంతా అథ మేధ్యో భవేదితి || 12 || 279
- పశోర్నిపతితా దంతా యజస్వేత్యాహ సోఽబ్రవీత్ |
యదా పశోః పునర్దంతా జాయంతేఽథ పశుః శుచిః || 13 || 280
- పునర్జాతా యజస్వేతి స ప్రత్యాహాథ సోఽబ్రవీత్ |
సాన్నాహికో యదా రాజన్ రాజన్యోఽథ పశుః శుచిః || 14 || 281
- ఇతి పుత్రానురాగేణ స్నేహయంత్రితచేతసా |
కాలం వంచయతా తం తముక్తో దేవస్తమైక్షత || 15 || 282
- రోహితస్తదభిజ్ఞాయ పితుః కర్మ చికిర్షితం |
ప్రాణప్రేస్పృర్థనుష్పాణిరరణ్యం ప్రత్యపద్యత || 16 || 283
- పితరం వరుణగ్రస్తం శ్రుత్వా జాతమహోదరం |
రోహితో గ్రామమేయాయ తమింద్రః ప్రత్యషేధత || 17 || 284
- భూమేః పర్యటనం పుణ్యం తీర్థక్షేత్రనిషేవణైః |
రోహితాయాదిశచ్ఛక్రః సోఽప్యరణ్యేఽవసత్ సమాం || 18 || 285

- ఏవం ద్వితీయే తృతీయే చతుర్థే పంచమే తథా |
అభ్యేత్యాభ్యేత్య స్థవిరో విప్రో భూత్వాఽఽహ వృత్రహా || 19 || 286
- షష్ఠం సంవత్సరం తత్ర చరిత్వా రోహితః పురీం |
ఉపవ్రజన్నజీగర్తాదక్రీణాన్మధ్యమం సుతం || 20 || 287
- శునః శేపం పశుం పిత్రే ప్రదాయ సమవందత |
తతః పురుషమేధేన హరిశ్చంద్రో మహాయశాః || 21 || 288
- ముక్తోదరోఽయజద్ దేవాన్ వరుణాదీన్ మహాత్కథః |
విశ్వామిత్రోఽభవత్ తస్మిన్ హోతా చాధ్వర్యరాత్మవాన్ || 22 || 289
- జమదగ్నిరభూద్ బ్రహ్మ వసిష్ఠోఽయాస్యసామగః |
తస్మై తుష్ఠో దదావింద్రః శాతకౌభమయం రథం || 23 || 290
- శునః శేపస్య మాహాత్యముపరిష్ఠాత్ ప్రచక్ష్యతే |
సత్యసారాం ధృతిం దృష్ట్వా సభార్యస్య చ భూపతేః || 24 || 291
- విశ్వామిత్రో భృశం ప్రీతో దదావవిహతాం గతిం |
మనః పృథివ్యాం తామద్భిస్తేజసాపోఽనిలేన తత్ || 25 || 292
- ఖే వాయుం ధారయంతచ్చ భూతాదౌ తం మహాత్మని |
తస్మింజ్ఞానకలాం ధ్యాత్వా తయాజ్ఞానం వినిర్దహన్ || 26 || 293
- హిత్వా తాం స్వేన భావేన నిర్వాణసుఖసంవిదా |
అనిర్దేశ్యాప్రతర్క్యేణ తస్థా విధ్వస్తబంధనః || 27 || 294

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానం నామ సప్తమోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే నవమోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

హరితో రోహితసుతశ్చంపస్తస్మాద్ వినిర్మితా |

చంపాపురీ సుదేవోఽతో విజయో యస్య చాత్మజః || 1 ||

295

భరుకస్తత్సుతస్తస్మాద్ వృకస్తస్యాపి బాహుకః |

సోఽరిభిర్హృతభూ రాజా సభార్యో వనమావిశత్ || 2 ||

296

వృద్ధం తం పంచతాం ప్రాప్తం మహిష్యను మరిష్యతీ |

ఔర్వేణ జానతాఽఽత్మానం ప్రజావంతం నివారితా || 3 ||

297

ఆజ్ఞాయాస్యై సపత్నీభిర్గరో దత్తోఽంధసా సహ |

సహ తేనైవ సంజాతః సగరాఖ్యో మహాయశాః || 4 ||

298

సగరశ్చక్రవర్త్యాసీత్ సాగరో యత్సుతైః కృతః |

యస్తాలజంఘాన్ యవనాంఛకాన్ హైహయబర్హరాన్ || 5 ||

299

నావధీద్ గురువాక్యేన చక్రే వికృతవేషిణః |

ముండాంఘ్రశ్రుధరాన్ కాంశ్చిన్ముక్తకేశార్థముండితాన్ || 6 ||

300

అనంతర్వాససః కాంశ్చిదబహిర్వాససోఽపరాన్ |

సోఽశ్వమేధైరయజత సర్వవేదసురాత్మకం || 7 ||

301

- ఔర్వోపదిష్టయోగేన హరిమాతానమీశ్వరం |
తస్యోత్సృష్టం పశుం యజ్ఞే జహారాశ్వం పురందరః || 8 || 302
- సుమత్యాస్తనయా దృప్తాః పితురాదేశకారిణః |
హయమన్వేషమాణాస్తే సమంతాన్న్యఖనన్ మహీం || 9 || 303
- ప్రాగుదీచ్యాం దిశి హయం దదృశుః కపిలాంతికే |
ఏష వాజిహరశ్చైర ఆస్తే మీలితలోచనః || 10 || 304
- హన్యతాం హన్యతాం పాప ఇతి షష్ఠీసహస్రిణః |
ఉదాయుధా అభియయురున్మిమేష తదా మునిః || 11 || 305
- స్వశరీరాగ్నినా తావన్మహేంద్రహృతచేతసః |
మహద్వ్యతిక్రమహతా భస్మసాదభవన్ క్షణాత్ || 12 || 306
- న సాధువాదో మునికోపభర్జితా
నృపేంద్రపుత్రా ఇతి సత్త్వధామని |
కథం తమో రోషమయం విభావ్యతే
జగత్పవిత్రాత్మని ఖే రజో భువః || 13 || 307
- యస్యేరితా సాంఖ్యమయీ దృఢేహ నౌ -
ర్యయా ముముక్షుస్తరతే దురత్యయం |
భవార్ణవం మృత్యుపథం విపశ్చితః
పరాత్మభూతస్య కథం పృథజ్మతిః || 14 || 308
- యోఽసమంజస ఇత్యుక్తః స కేశిన్యా నృపాత్మజః |
తస్య పుత్రోఽంశుమాన్ నామ పితామహహితే రతః || 15 || 309
- అసమంజస ఆత్మానం దర్శయన్నసమంజసం |
జాతిస్మరః పురా సంగాద్ యోగీ యోగాద్ విచాలితః || 16 || 310

- ఆచరన్ గర్హితం లోకే జ్ఞాతీనాం కర్మ విప్రియం |
సరయ్యాం క్రీడతో బాలాన్ ప్రాస్యదుద్వేజయంజనం || 17 || 311
- ఏవంవృత్తః పరిత్యక్తః పిత్రా స్నేహమపొహ్య వై |
యోగైశ్వర్యేణ బాలాన్తాన్ దర్శయిత్వా తతో యయౌ || 18 || 312
- అయోధ్యావాసినః సర్వే బాలకాన్ పునరాగతాన్ |
దృష్త్వా విసిస్మిరే రాజన్ రాజా చాప్యన్వతప్యత || 19 || 313
- అంశుమాంశ్చోదితో రాజ్ఞా తురంగాన్వేషణే యయౌ |
పితృవ్యఖాతానుపథం భస్మాంతి దదృశే హయం || 20 || 314
- తత్రాసీనం మునిం వీక్ష్య కపిలాఖ్యమధోక్షజం |
అస్తాత్ సమాహితమనాః ప్రాంజలిః ప్రణతో మహాన్ || 21 || 315
- అంశుమానువాచ
న పశ్యతి త్వాం పరమాత్మనోఽజన్
న బుధ్యతేఽద్యాపి సమాధియుక్తిభిః |
కుతోఽపరే తస్య మనఃశరీరధీ -
విసర్గసృష్టౌ వయమప్రకాశాః || 22 || 316
- యే దేహభాజస్త్రిగుణప్రధానా
గుణాన్ విపశ్యంత్యుత వా తమశ్చ |
యన్మాయయా మోహితచేతసస్తే
విదుః స్వసంస్థం న బహిఃప్రకాశాః || 23 || 317
- తం త్వామహం జ్ఞానఘనం స్వభావ -
ప్రధ్వస్తమాయాగుణభేదమోహైః |
సనందనాద్యైర్మునిభిర్విభావ్యం
కథం హి మూఢః పరిభావయామి || 24 || 318

ప్రశాంతమాయాగుణకర్మలింగ -

మనామరూపం సదసద్విముక్తం ।

జ్ఞానోపదేశాయ గృహీతదేహం

నమామహే త్వాం పురుషం పురాణం ॥ 25 ॥

319

త్వన్మాయారచితే లోకే వస్తుబుద్ధ్యా గృహాదిషు ।

భ్రమంతి కామలోభేర్ద్వాయమోహవిభ్రాంతచేతసః ॥ 26 ॥

320

అద్య నః సర్వభూతాత్మన్ కామకర్మేంద్రియాశయః ।

మోహపాశో దృఢశ్చిన్నో భగవంస్తవ దర్శనాత్ ॥ 27 ॥

321

శ్రీశుక ఉవాచ

ఇత్థంగీతానుభావస్తం భగవాన్ కపిలో మునిః ।

అంశుమంతమువాచేదమనుగృహ్య ధియా నృప ॥ 28 ॥

322

శ్రీభగవానువాచ

అశ్వోఽయం నీయతాం వత్స పితామహపశుస్తవ ।

ఇమే చ పితరో దగ్ధా గంగాంభోఽర్హంతి నేతరత్ ॥ 29 ॥

323

తం పరిక్రమ్య శిరసా ప్రసాద్య హయమానయత్ ।

సగరస్తేన పశునా క్రతుశేషం సమాపయత్ ॥ 30 ॥

324

రాజ్యమంశుమతి న్యస్య నిఃస్పృహో ముక్తబంధనః ।

ఔర్వోపదిష్టమార్గేణ లేభే గతిమనుత్తమాం ॥ 31 ॥

325

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం

నవమస్కంధే సగరోపాఖ్యానే అష్టమోఽధ్యాయః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే నవమోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

అంశుమాంశ్చ తపస్తేపే గంగానయనకామ్యయా ।

కాలం మహాంతం నాశక్నోత్ తతః కాలేన సంస్థితః ॥ 1 ॥

326

దిలీపస్తత్సుతస్తద్వదశక్తః కాలమేయివాన్ ।

భగీరథస్తస్య పుత్రస్తేపే స సుమహత్ తపః ॥ 2 ॥

327

దర్శయామాస తం దేవీ ప్రసన్నా వరదాస్మి తే ।

ఇత్యుక్తః స్వమభిప్రాయం శశంసావనతో నృపః ॥ 3 ॥

328

కోఽపి ధారయితా వేగం పతంత్యా మే మహీతలే ।

అన్యథా భూతలం భిత్త్వా నృప యాస్యే రసాతలం ॥ 4 ॥

329

కిం చాహం న భువం యాస్యే నరా మయ్యామృజంత్యఘం ।

మృజామి తదఘం కుత్ర రాజంస్తత్ర విచింత్యతాం ॥ 5 ॥

330

భగీరథ ఉవాచ

సాధవో న్యాసినః శాంతా బ్రహ్మిష్ఠా లోకపావనాః ।

హరంత్యఘం తేఽంగసంగాత్ తేష్వాస్తే హ్యఘభిద్ధరిః ॥ 6 ॥

331

ధారయిష్యతి తే వేగం రుద్రస్త్రాత్మా శరీరిణాం ।

యస్మిన్నోతమిదం ప్రోతం విశ్వం శాటీవ తంతుషు ॥ 7 ॥

332

- ఇత్యుక్త్వా స నృపో దేవం తపసాతోషయచ్ఛివం |
కాలేనాల్పీయసా రాజంస్తస్యేశః సమతుష్యత || 8 || 333
- తథేతి రాజ్ఞాభిహితం సర్వలోకహితః శివః |
దధారావహితో గంగాం పాదపూతజలాం హరేః || 9 || 334
- భగీరథః స రాజర్షిర్నిన్యే భువనపావనీం |
యత్ర స్వపితౄణాం దేహా భస్మీభూతాః స్మ శేరతే || 10 || 335
- రథేన వాయువేగేన ప్రయాంతమనుధావతీ |
దేశాన్ పునంతీ నిర్దగ్ధానాసించత్ సగరాత్మజాన్ || 11 || 336
- యజ్జలస్పర్శమాత్రేణ బ్రహ్మదండహతా అపి |
సగరాత్మజా దివం జగ్ముః కేవలం దేహభస్మభిః || 12 || 337
- భస్మీభూతాంగసంగేన స్వర్యాతాః సగరాత్మజాః |
కిం పునః శ్రద్ధయా దేవీం యే సేవంతే ధృతవ్రతాః || 13 || 338
- న హ్యేతత్ పరమాశ్చర్యం స్వర్ధున్యా యదిహోదితం |
అనంతచరణాంభోజప్రసూతాయా భవచ్ఛిదః || 14 || 339
- సన్నివేశ్య మనో యస్మింశ్చద్ధయా మునయోఽమలాః |
త్రైగుణ్యం దుస్త్వజం హిత్యా సద్యో యాతాస్తదాత్మతాం || 15 || 340
- శ్రుతో భగీరథాజ్ఞజ్ఞే తస్య నాభోఽపరోఽభవత్ |
సింధుద్వీపస్తతస్తస్మాదయుతాయుస్తతోఽభవత్ || 16 || 341
- ఋతుపర్ణో నలసఖో యోఽశ్వవిద్యామయాన్నలాత్ |
దత్త్వాక్షహృదయం చాస్మై సర్వకామస్తు తత్సృతః || 17 || 342

తతః సుదాసస్తత్పుత్రో మదయంతీపతిర్బుప |
 ఆహుర్మిత్రసహం యం వై కల్మాషాంఘ్రిముత క్వచిత్ |
 వసిష్ఠశాపాద్ రక్షోఽభూదనపత్యః స్వకర్మణా || 18 ||

343

రాజోవాచ

కిం నిమిత్తో గురోః శాపః సౌదాసస్య మహాత్మనః |
 ఏతద్ వేదితుమిచ్ఛామః కథ్యతాం న రహో యది || 19 ||

344

శ్రీశుక ఉవాచ

సౌదాసో మృగయాం కించిచ్ఛరన్ రక్షో జఘాన హ |
 ముమోచ భ్రాతరం సోఽథ గతః ప్రతిచిక్కిర్షయా || 20 ||

345

స చింతయన్నఘం రాజ్ఞః సూదరూపధరో గృహే |
 గురవే భోక్తాకామాయ పక్త్వా నిన్యే నరామిషం || 21 ||

346

పరివేక్ష్యమాణం భగవాన్ విలోక్యాభక్ష్యమంజసా |
 రాజానమశపత్ క్రుద్ధో రక్షో హ్యేవం భవిష్యసి || 22 ||

347

రక్షఃకృతం తద్ విదిత్వా చక్రే ద్వాదశవార్షికం |
 సోఽప్యపోఽంజలినాఽఽదాయ గురుం శప్తుం సముద్యతః || 23 ||

348

వారితో మదయంత్యాపో రుశతీః పాదయోర్జహౌ |
 దిశః ఖమవనీం సర్వం పశ్యంజీవమయం నృపః || 24 ||

349

రాక్షసం భావమాపన్నః పాదే కల్మాషతాం గతః |
 వ్యవాయకాలే దదృశే వనాకోదంపతీ ద్విజౌ || 25 ||

350

క్షుధార్తో జగృహే విప్రం తత్ప్రత్న్యాహాకృతార్థవత్ |
 న భవాన్ రాక్షసః సాక్షాదిక్ష్యాకూణాం మహారథః || 26 ||

351

- మదయంత్యాః పతిర్వీర నాధర్మం కర్తుమర్హసి |
దేహి మేఽపత్యకామాయా అకృతార్థం పతిం ద్విజం || 27 || 352
- దేహోఽయం మానుషో రాజన్ పురుషస్యాఖిలార్థదః |
తస్మాదస్య వధో వీర సర్వార్థవధ ఉచ్యతే || 28 || 353
- ఏష హి బ్రాహ్మణో విద్వాంస్తపఃశీలగుణాన్వితః |
ఆరిరాధయిషుర్బ్రహ్మ మహాపురుషసంజ్ఞితం |
సర్వభూతాత్మభావేన భూతేష్వంతర్హితం గుణైః || 29 || 354
- సోఽయం బ్రహ్మర్షివర్యస్తే రాజర్షిప్రవరాద్ విభో |
కథమర్హతి ధర్మజ్ఞః వధం పితురివాత్మజః || 30 || 355
- తస్య సాధోరపాపస్య భూణస్య బ్రహ్మవాదినః |
కథం వధం యథా బభ్రోర్మన్యతే సన్మతో భవాన్ || 31 || 356
- యద్యయం క్రియతే భక్షస్తర్హి మాం ఖాద పూర్వతః |
న జీవిష్యే వినా యేన క్షణం చ మృతకం యథా || 32 || 357
- ఏవం కరుణభాషిణ్యా విలపంత్యా అనాథవత్ |
వ్యాఘ్రః పశుమివాఖాదత్ సౌదాసః శాపమోహితః || 33 || 358
- బ్రాహ్మణీ వీక్ష్య దిధిషుం పురుషాదేన భక్షితం |
శోచంత్యాత్మానముర్ద్విశమశపత్ కుపితా సతీ || 34 || 359
- యస్మాన్మే భక్షితః పాప కామార్తాయాః పతిస్త్వయా |
తవాపి మృత్యురాధానాదకృతప్రజ్ఞ దర్శితః || 35 || 360
- ఏవం మిత్రసహం శప్త్యా పతిలోకపరాయణా |
తదస్థీని సమిధ్దేఽగ్నౌ ప్రాస్య భర్తుర్గతిం గతా || 36 || 361

- విశాపో ద్వాదశాబ్దాంతే మైథునాయ సముద్యతః |
విజ్ఞాయ బ్రాహ్మణీశాపం మహిష్యా స నివారితః || 37 || 362
- తత ఊర్ధ్వం స తత్యాజ స్త్రీసుఖం కర్మణాప్రజాః |
వసిష్ఠస్తదనుజ్ఞాతో మదయంత్యాం ప్రజామధాత్ || 38 || 363
- సా వై సప్త సమా గర్భమబిభ్రన్న వ్యజాయత |
జఘ్నేఽశ్మనోదరం తస్యాః సోఽశ్మకస్తేన కథ్యతే || 39 || 364
- అశ్మకాన్మూలకో జజ్ఞే యః స్త్రీభిః పరిరక్షితః |
నారీకవచ ఇత్యుక్తో నిఃక్షత్రే మూలకోఽభవత్ || 40 || 365
- తతో దశరథస్తస్మాత్ పుత్ర ఐడవిడస్తతః |
రాజా విశ్వసహో యస్య ఖట్యాంగశ్చక్రవర్త్యభూత్ || 41 || 366
- యో దేవైరర్థితో దైత్యానవధీద్ యుధి దుర్జయః |
ముహూర్తమాయుర్జాత్యైత్య స్వపురం సందధే మనః || 42 || 367
- న మే బ్రహ్మకులాత్ ప్రాణాః కులదైవాన్న చాత్మజాః |
న శ్రియో న మహీ రాజ్యం న దారాశ్చాతివల్లభాః || 43 || 368
- న బాల్యేఽపి మతిర్మహ్యమధర్మే రమతే క్వచిత్ |
నాపశ్యముత్తమశ్లోకాదన్యత్ కించన వస్తవహం || 44 || 369
- దేవైః కామవరో దత్తో మహ్యం త్రిభువనేశ్వరైః |
న వృణే తమహం కామం భూతభావనభావనః || 45 || 370
- యే విక్షిప్తేంద్రియధియో దేవాస్తే స్వహృది స్థితం |
న విందంతి ప్రియం శశ్వదాత్మానం కిముతాపరే || 46 || 371
- అథేశమాయారచితేషు సంగం
గుణేషు గంధర్వపురోపమేషు |

రూఢం ప్రకృత్యాఽఽత్మని విశ్వకర్తు -

ర్భావేన హిత్యా తమహం ప్రపద్యే || 47 ||

372

ఇతి వ్యవసితో బుద్ధ్యా నారాయణగృహీతయా |

హిత్యాన్యభావమజ్ఞానం తతః స్వం భావమాశ్రితః || 48 ||

373

యత్ తద్ బ్రహ్మ పరం సూక్ష్మమశూన్యం శూన్యకల్పితం |

భగవాన్ వాసుదేవేతి యం గృణంతి హి సాత్వతాః || 49 ||

374

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం

నవమస్కంధే సూర్యవంశానువర్ణనే నవమోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే దశమోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

ఖట్వాంగాద్ దీర్ఘబాహుశ్చ రఘుస్తస్మాత్ పృథుశ్రవాః |

అజస్తతో మహారాజస్తస్మాద్ దశరథోఽభవత్ || 1 ||

375

తస్యాపి భగవానేష సాక్షాద్ బ్రహ్మమయో హరిః |

అంశాంశేన చతుర్థాగాత్ పుత్రత్వం ప్రార్థితః సురైః |

రామలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నా ఇతి సంజ్ఞయా || 2 ||

376

తస్యానుచరితం రాజన్పుషిభిస్తత్త్వదర్శిభిః |

శ్రుతం హి వర్ణితం భూరి త్వయా సీతాపతేర్ముహుః || 3 ||

377

గుర్వర్థే త్యక్తరాజ్యో వ్యచరదనువనం

పద్మపద్భ్యాం ప్రియాయాః

పాణిస్పర్శాక్షమాభ్యాం మృజితపథరుజో

యో హరీంద్రానుజాభ్యాం |

వైరూప్యాచ్ఛార్పణఖ్యాః ప్రియవిరహరుషా -

ఽఽరోపితభూవిజృంభ -

త్రస్తాభిర్బద్ధసేతుః ఖలదవదహనః

కోసలేంద్రోఽవతాన్నః || 4 ||

378

విశ్వామిత్రాధ్వరే యేన మారీచాద్యా నిశాచరాః |
పశ్యతో లక్ష్మణస్యైవ హతా నైర్మతపుంగవాః || 5 ||

379

యో లోకవీరసమితౌ ధనురైశముగ్రం
సీతాస్వయంవరగృహే త్రిశతోపనీతం |
ఆదాయ బాలగజలీల ఇవేక్షుయష్టిం
సజ్జీకృతం నృప వికృష్య బభంజ మధ్యే || 6 ||

380

జిత్వానురూపగుణశీలవయోఽంగరూపాం
సీతాభిధాం శ్రియమురస్యభిలబ్ధమానాం |
మార్గే వ్రజన్ భృగుపతేర్వ్యనయత్ ప్రరూఢం
దర్పం మహీమకృత యస్త్రిరరాజబీజాం || 7 ||

381

యః సత్యపాశపరివీతపితుర్నిదేశం
స్త్రైణస్య చాపి శిరసా జగృహే సభార్యః |
రాజ్యం శ్రియం ప్రణయినః సుహృదో నివాసం
త్యక్త్వా యయౌ వనమసూనివ ముక్తసంగః || 8 ||

382

రక్షఃస్వసుర్వ్యకృత రూపమశుద్ధబుద్ధే -
స్తస్యాః ఖరత్రిశిరదూషణముఖ్యబంధూన్ |
జఘ్నే చతుర్దశసహస్రమపారణీయ -
కోదండపాణిరటమాన ఉవాస కృచ్ఛ్రం || 9 ||

383

సీతాకథాశ్రవణదీపితహృచ్చయేన
సృష్టం విలోక్య నృపతే దశకంధరేణ |
జఘ్నేఽద్భుతైణవపుషాఽశ్రమతోఽపకృష్టో
మారీచమాశు విశిఖేన యథా కముగ్రః || 10 ||

384

రక్షోఽధమేన వృకవద్ విపినేఽసమక్షం
వైదేహరాజదుహితర్యపయాపితాయాం |

భ్రాత్రా వనే కృపణవత్ ప్రియయా వియుక్తః

స్త్రీసంగినాం గతిమితి ప్రథయంశ్చచార || 11 ||

385

దగ్ధ్వాఽఽత్మకృత్యహతకృత్యమహాన్ కబంధం

సఖ్యం విధాయ కపిభిర్దయితాగతిం తైః |

బుద్ధ్వాథ బాలిని హతే ప్లవగేంద్రసైన్యైః -

ర్వేలామగాత్ స మనుజోఽజభవార్చితాంఘ్రిః || 12 ||

386

యద్రోషవిభ్రమవివృత్తకటాక్షపాత -

సంభ్రాంతనక్రమకరో భయగీర్ణఘోషః |

సింధుః శిరస్వర్ణణం పరిగృహ్య రూపీ

పాదారవిందముపగమ్య బభాష ఏతత్ || 13 ||

387

న త్వాం వయం జడధియో ను విదామ భూమన్

కూటస్థమాదిపురుషం జగతామధీశం |

యత్సత్త్వతః సురగణా రజసః ప్రజేశా

మన్యోశ్చ భూతపతయః స భవాన్ గుణేశః || 14 ||

388

కామం ప్రయాహి జహి విశ్రవసోఽవమేహం

త్రైలోక్యరావణమవాప్నుహి వీర పత్నీం |

బద్ధీహి సేతుమిహ తే యశసో వితత్యై

గాయంతి దిగ్విజయినో యముపేత్య భూపాః || 15 ||

389

బద్ధోదధౌ రఘుపతిర్వివిధాద్రికూటైః

సేతుం కపీంద్రకరకంపితభూరుహాంగైః |

సుగ్రీవనీలహనుమత్ప్రముఖైరనీకైః -

ర్లంకాం విభీషణదృశాఽఽవిశదగ్రదగ్ధాం || 16 ||

390

సా వానరేంద్రబలరుద్ధవిహారకోష్ఠ -

శ్రీద్వారగోపురసదోవలభీవిటంకా |

నిర్భజ్యమానధిషణధ్వజహేమకుంభ -

శృంగాటకా గజకులైర్హృదినీవ ఘూర్ణా || 17 ||

391

రక్షఃపతిస్తదవలోక్య నికుంభకుంభ -

ధూమ్రాక్షదుర్ముఖసురాంతనరాంతకాదీన్ |

పుత్రం ప్రహస్తమతికాయవికంపనాదీన్

సర్వానుగాన్ సమహినోదథ కుంభకర్ణం || 18 ||

392

తాం యాతుధానపుతనామసిశూలచాప -

ప్రాసర్జి శక్తిశరతోమరఖడ్గదుర్గాం |

సుగ్రీవలక్ష్మణమరుత్సుతగంధమాద -

నీలాంగదర్క్షపనసాదిభిరన్వితోఽగాత్ || 19 ||

393

తేఽనీకపా రఘుపతేరభిపత్య సర్వే

ద్యుంద్యుం వరూధమిభపత్తిరథాశ్వయోధైః |

జఘ్నుర్ద్యుమైర్గిరిగదేషుభిరంగదాద్యాః

సీతాభిమర్శహతమంగలరావణేశాన్ || 20 ||

394

రక్షఃపతిః స్వబలనష్టిమవేక్ష్య రుష్ట

ఆరుహ్య యానకమథాభిససార రామం |

స్వఃస్యందనే ద్యుమతి మాతలినోపనీతే

విభ్రాజమానమహానన్నిశితైః క్షురపైః || 21 ||

395

రామస్తమాహ పురుషాదపురీష యన్మః

కాంతాసమక్షమసతాపహృతా శ్వవత్ తే |

త్యక్తత్రపస్య ఫలమద్య జాగుప్సితస్య

యచ్ఛామి కాల ఇవ కర్తురలంఘ్యవీర్యః || 22 ||

396

ఏవం క్షిపన్ ధనుషి సంధితముత్ససర్జ

బాణం స వజ్రమివ తద్ధృదయం బిభేద |

సోఽస్యగ్ వమన్ దశముఖైర్వ్యపతద్ విమానా -

ధాహేతి జల్పతి జనే సుకృతీవ రిక్తః || 23 ||

397

తతో నిష్క్రమ్య లంకాయా యాతుధాన్యః సహస్రశః |

మందోదర్యా సమం తస్మిన్ ప్రరుదత్య ఉపాద్రవన్ || 24 ||

398

స్వాన్ స్వాన్ బంధూన్ పరిష్వజ్య లక్ష్మణేషుభిరర్దితాన్ |

రురుదుః సుస్వరం దీనా ఘ్నంత్య ఆత్మానమాత్మనా || 25 ||

399

హా హతాః స్మ వయం నాథ లోకరావణ రావణ |

కం యాయాచ్ఛరణం లంకా త్వద్విహీనా పరార్దితా || 26 ||

400

నైవం వేద మహాభాగ భవాన్ కామవశం గతః |

తేజోఽనుభావం సీతాయా యేన నీతో దశామిమాం || 27 ||

401

కృతైషా విధవా లంకా వయం చ కులనందన |

దేహః కృతోఽన్నం గృధ్రాణామాత్మా నరకహేతవే || 28 ||

402

శ్రీశుక ఉవాచ

స్వానాం విభీషణశ్చక్రే కోసలేంద్రానుమోదితః |

పితృమేధవిధానేన యదుక్తం సాంపరాయకం || 29 ||

403

తతో దదర్శ భగవానశోకవనికాశ్రమే |

క్షామాం స్వవిరహవ్యాధిం శింశపామూలమాస్థితాం || 30 ||

404

రామః ప్రియతమాం భార్యాం దీనాం వీక్ష్యాన్వకంపత |

ఆత్మసందర్శనాహ్లాదవికసన్ముఖపంకజాం || 31 ||

405

ఆరోప్యారురుహే యానం భ్రాతృభ్యాం హనుమద్యుతః |

విభీషణాయ భగవాన్ దత్త్వా రక్షోగణేశతాం || 32 ||

406

- లంకామాయుశ్చ కల్పాంతం యయౌ చీర్ణవ్రతః పురీం |
అవకీర్యమాణః కుసుమైర్లోకపాలార్పితైః పథి || 33 || 407
- ఉపగీయమానచరితః శతధృత్వాదిభిర్ముదా |
గోమూత్రయావకం శ్రుత్వా భ్రాతరం వల్కలాంబరం || 34 || 408
- మహాకారుణికోఽతప్యజ్జటిలం స్థండిలేశయం |
భరతః ప్రాప్తమాకర్ణ్య పౌరామాత్యపురోహితైః || 35 || 409
- పాదుకే శిరసి న్యస్య రామం ప్రత్యుద్యతోఽగ్రజం |
నందిగ్రామాత్ స్వశిబిరాద్ గీతవాదిత్రనిఃస్వనైః || 36 || 410
- బ్రహ్మఘోషేణ చ ముహుః పఠద్భిర్బ్రహ్మవాదిభిః |
స్వర్ణకక్షపతాకాభిర్దైమైశ్చిత్రధ్వజై రథైః || 37 || 411
- సదశ్వై రుక్మసన్నాహైర్భటైః పురటవర్మభిః |
శ్రేణీభిర్వారముఖ్యాభిర్భుత్యైశ్చైవ పదానుగైః || 38 || 412
- పారమేష్ఠ్యాన్యపాదాయ పణ్యాన్యచ్ఛావచాని చ |
పాదయోర్వ్యపతత్ ప్రేష్ఠా ప్రక్లిన్నహృదయేక్షణః || 39 || 413
- పాదుకే న్యస్య పురతః ప్రాంజలిర్బాష్పలోచనః |
తమాశ్లిష్య చిరం దోర్భ్యాం స్నాపయన్ నేత్రజైర్జలైః || 40 || 414
- రామో లక్ష్మణసీతాభ్యాం విప్రేభ్యో యేఽర్హసత్తమాః |
తేభ్యః స్వయం నమశ్చక్రే ప్రజాభిశ్చ నమస్కృతః || 41 || 415
- ధున్వంత ఉత్తరాసంగాన్ పతిం వీక్ష్య చిరాగతం |
ఉత్తరాః కోసలా మాల్యైః కిరంతో నన్మతుర్ముదా || 42 || 416
- పాదుకే భరతోఽగృహ్ణోచ్ఛామరవ్యజనోత్తమే |
విభీషణః ససుగ్రీవః శ్వేతచ్ఛత్రం మరుత్సుతః || 43 || 417

- ధనుర్నిషంగాంఛత్రుఘ్నః సీతా తీర్థకమండలుం ।
అభిభ్రదంగదః ఖడ్గం హైమం చర్మర్మరాణ్ నృప ॥ 44 ॥ 418
- పుష్పకస్థోఽన్వితః స్త్రీభిః స్తూయమానశ్చ వందిభిః ।
విరేజే భగవాన్ రాజన్ గ్రహైశ్చంద్ర ఇవోదితః ॥ 45 ॥ 419
- భ్రాతృభిర్నందితః సోఽపి సోత్సవాం ప్రావిశత్ పురీం ।
ప్రవిశ్య రాజభవనం గురుపత్నీః స్వమాతరం ॥ 46 ॥ 420
- గురూన్ వయస్యావరజాన్ పూజితః ప్రత్యపూజయత్ ।
వైదేహీ లక్ష్మణశ్చైవ యథావత్ సముపేయతుః ॥ 47 ॥ 421
- పుత్రాన్ స్వమాతరస్తాస్తు ప్రాణాంస్తన్వ ఇవోత్థితాః ।
ఆరోప్యాంకేఽభిషించంత్యో బాష్పాఘ్నేర్విజహుః శుచః ॥ 48 ॥ 422
- జటా నిర్మూచ్య విధివత్ కులవృద్ధైః సమం గురుః ।
అభ్యషించద్ యథైవేంద్రం చతుఃసింధుజలాదిభిః ॥ 49 ॥ 423
- ఏవం కృతశిరఃస్నానః సువాసాః స్రగ్వ్యలంకృతః ।
స్వలంకృతైః సువాసోభిర్భ్రాతృభిర్భార్యయా బభౌ ॥ 50 ॥ 424
- అగ్రహీదాసనం భ్రాత్రా ప్రణిపత్య ప్రసాదితః ।
ప్రజాః స్వధర్మనిరతా వర్ణాశ్రమగుణాన్వితాః ।
జుగోప పితృవద్ రామో మేనిరే పితరం చ తం ॥ 51 ॥ 425
- త్రేతాయాం వర్తమానాయాం కాలః కృతసమోఽభవత్ ।
రామే రాజని ధర్మజ్ఞే సర్వభూతసుఖావహే ॥ 52 ॥ 426
- వనాని నద్యో గిరయో వర్షాణి ద్వీపసింధవః ।
సర్వే కామదుఘా ఆసన్ ప్రజానాం భరతర్షభ ॥ 53 ॥ 427

నాధివ్యాధిజరాగ్లానిదుఃఖశోకభయక్లమాః |

మృత్యుశ్చానిచ్ఛతాం నాసీద్ రామే రాజన్యధోక్షజే || 54 ||

428

ఏకపత్నీవ్రతధరో రాజర్షిచరితః శుచిః |

స్వధర్మం గృహమేధీయం శిక్షయన్ స్వయమాచరత్ || 55 ||

429

ప్రేష్ఠానువృత్త్యా శీలేన ప్రశయావనతా సతీ |

భియా హియా చ భావజ్ఞా భర్తుః సీతాహరన్మనః || 56 ||

430

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే రామచరితే దశమోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే ఏకాదశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

భగవానాత్మనాఽఽత్మానం రామ ఉత్తమకల్పక్షైః |
సర్వదేవమయం దేవమీజ ఆచార్యవాన్ మఖైః || 1 ||

431

హోత్రేఽదదాద్ దిశం ప్రాచీం బ్రహ్మణే దక్షిణాం ప్రభుః |
అధ్వర్యవే ప్రతీచీం చ ఉదీచీం సామగాయ సః || 2 ||

432

ఆచార్యాయ దదౌ శేషాం యావతీ భూస్తదంతరా |
మన్యమాన ఇదం కృత్స్నం బ్రాహ్మణోఽర్హతి నిఃస్పృహః || 3 ||

433

ఇత్యయం తదలంకారవాసోభ్యామవశేషితః |
తథా రాజ్ఞ్యపి వైదేహీ సౌమంగల్యావశేషితా || 4 ||

434

తే తు బ్రహ్మణ్యదేవస్య వాత్సల్యం వీక్ష్య సంస్తుతం |
ప్రీతాః క్లిన్నధియస్తస్మై ప్రత్యర్ఘ్యేదం బభాషిరే || 5 ||

435

అప్రత్యం నస్త్యయా కిం ను భగవన్ భువనేశ్వర |
యన్నోఽంతర్బృదయం విశ్య తమో హంసి స్వరోచిషా || 6 ||

436

నమో బ్రహ్మణ్యదేవాయ రామాయాకుంఠమేధసే |
ఉత్తమశ్లోకధుర్యాయ న్యస్తదండార్పితాంఘ్రయే || 7 ||

437

- కదాచిల్లోకజిజ్ఞాసుర్గూఢో రాత్ర్యామలక్షితః |
చరన్ వాచోఽశృణోద్ రామో భార్యాముద్దిశ్య కస్యచిత్ || 8 || 438
- నాహం బిభర్మి త్వాం దుష్టామసతీం పరవేశ్మగాం |
స్త్రీలోభీ బిభృయాత్ సీతాం రామో నాహం భజే పునః || 9 || 439
- ఇతి లోకాద్ బహుముఖాద్ దురారాధ్యాదసంవిదః |
పత్యా భీతేన సా త్యక్తా ప్రాప్తా ప్రాచేతసాశ్రమం || 10 || 440
- అంతర్వత్పాగతే కాలే యమౌ సా సుషువే సుతౌ |
కుశో లవ ఇతి ఖ్యాతౌ తయోశ్చక్రే క్రియా మునిః || 11 || 441
- అంగదశ్చిత్రకేతుశ్చ లక్ష్మణస్యాత్మజౌ స్మృతౌ |
తక్షః పుష్కల ఇత్యాస్తాం భరతస్య మహీపతే || 12 || 442
- సుబాహుః శ్రుతసేనశ్చ శత్రుఘ్నస్య బభూవతుః |
గంధర్వాన్ కోటిశో జఘ్నే భరతో విజయే దిశాం || 13 || 443
- తదీయం ధనమానీయ సర్వం రాజ్ఞే న్యవేదయత్ |
శత్రుఘ్నశ్చ మధోః పుత్రం లవణం నామ రాక్షసం |
హత్వా మధువనే చక్రే మధురాం నామ వై పురీం || 14 || 444
- మునౌ నిక్షిప్య తనయౌ సీతా భర్తా వివాసితా |
ధ్యాయంతీ రామచరణౌ వివరం ప్రవివేశ హ || 15 || 445
- తచ్ఛ్చృత్వా భగవాన్ రామో రుంధన్నపి ధియా శుచః |
స్మరంతస్తస్యా గుణాంస్తాంస్తాన్నాశక్నోద్ రోద్ధుమీశ్వరః || 16 || 446
- స్త్రీపుంప్రసంగ ఏతాదృక్సర్వత్ర త్రాసమావహః |
అపీశ్వరాణాం కిముత గ్రామ్యస్య గృహచేతసః || 17 || 447

- తత ఊర్ధ్వం బ్రహ్మచర్యం ధారయన్నజుహోత్ ప్రభుః |
త్రయోదశాబ్దసాహస్రమగ్నిహోత్రమఖండితం || 18 || 448
- స్మరతాం హృది విన్యస్య విధ్ధం దండకకంటకైః |
స్వపాదపల్లవం రామ ఆత్మజ్యోతిరగాత్ తతః || 19 || 449
- నేదం యశో రఘుపతేః సురయాచ్ఛయాఽఽత్త -
లీలాతనోరధికసామ్యవిముక్తధామ్నః |
రక్షోవధో జలధిబంధనమస్తపూగైః
కిం తస్య శత్రుహననే కపయః సహాయాః || 20 || 450
- యస్యామలం నృపసదస్సు యశోఽధునాపి
గాయంత్యఘఘ్నమృషయో దిగిభేంద్రపట్టం |
తం నాకపాలవసుపాలకిరీటజుష్ట -
పాదాంబుజం రఘుపతిం శరణం ప్రపద్యే || 21 || 451
- స యైః స్పృష్టోఽభిదృష్టో వా సంవిష్టోఽనుగతోఽపి వా |
కోసలాస్తే యయుః స్థానం యత్ర గచ్ఛంతి యోగినః || 22 || 452
- పురుషో రామచరితం శ్రవణైరుపధారయన్ |
ఆన్యశంస్యపరో రాజన్ కర్మబంధైర్విముచ్యతే || 23 || 453
- రాజోవాచ
కథం స భగవాన్ రామో భ్రాతృన్ వా స్వయమాత్మనః |
తస్మిన్ వా తేఽన్వవర్తంత ప్రజాః పౌరాశ్చ ఈశ్వరే || 24 || 454
- శ్రీశుక ఉవాచ
అథాదిశద్ దిగ్విజయే భ్రాతృన్స్త్రిభువనేశ్వరః |
ఆత్మానం దర్శయన్ స్వానాం పురీమైక్షత సానుగః || 25 || 455

- ఆసిక్తమార్గాం గంధోదైః కరిణాం మదశీకరైః |
స్వామినం ప్రాప్తమాలోక్య మత్తాం వా సుతరామివ || 26 || 456
- ప్రాసాదగోపురసభాచైత్యదేవగృహాదిషు |
విన్యస్తహేమకలశైః పతాకాభిశ్చ మండితాం || 27 || 457
- పూగైః సవృంతై రంభాభిః పట్టికాభిః సువాససాం |
ఆదర్శైరంశుకైః స్రగ్భిః కృతకౌతుకతోరణాం || 28 || 458
- తముపేయుస్తత్ర తత్ర పౌరా అర్హణపాణయః |
ఆశిషో యుయుజుర్దేవ పాహీమాం ప్రాక్ త్వయోద్ధృతాం || 29 || 459
- తతః ప్రజా వీక్ష్య పతిం చిరాగతం
దిదృక్షయోత్సృష్టగృహః స్త్రియో నరాః |
ఆరుహ్య హర్మాణ్యరవిందలోచన -
మతృప్తనేత్రాః కుసుమైరవాకిరన్ || 30 || 460
- అథ ప్రవిష్టః స్వగృహం జుష్టం సైవః పూర్వరాజభిః |
అనంతాఖిలకోశాఢ్యమనర్హ్యోరుపరిచ్ఛదం || 31 || 461
- విద్రుమోదుంబరద్వారైర్వైదుర్యస్తంభపంక్తిభిః |
స్థలైర్మారకతైః స్వచ్ఛైర్భాతస్ఫటికభిత్తిభిః || 32 || 462
- చిత్రస్రగ్భిః పట్టికాభిర్వాసోమణిగణాంశుకైః |
ముక్తాఫలైశ్చిదుల్లాసైః కాంతకామోపపత్తిభిః || 33 || 463
- ధూపదీపైః సురభిభిర్మండితం పుష్పమండనైః |
స్త్రీపుంభిః సురసంకాశైర్జుష్టం భూషణభూషణైః || 34 || 464
- తస్మిన్ స భగవాన్ రామః స్నిగ్ధయా ప్రియయేష్టయా |
రేమే స్వారామధీరాణామృషభః సీతయా కిల || 35 || 465

బుభుజే చ యథాకాలం కామాన్ ధర్మమపీడయన్ |

వర్షపూగాన్ బహూన్ నృణామభిధ్యాతాంప్రిపల్లవః || 36 ||

466

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే శ్రీరామోపాఖ్యానే ఏకాదశోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే ద్వాదశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

కుశస్య చాతిథిస్తస్మాన్నిషధస్తత్పుతో నభః |

పుండరీకోఽథ తత్పుత్రః క్షేమధన్వాభవత్తతః || 1 ||

467

దేవానీకస్తతోఽనీహః పారియాత్రోఽథ తత్పుత్రః |

తతో బలస్థలస్తస్మాద్ వజ్రనాభోఽర్కసంభవః || 2 ||

468

ఖగణస్తత్పుతస్తస్మాద్ విధృతిశ్చాభవత్ సుతః |

తతో హిరణ్యనాభోఽభూద్ యోగాచార్యస్తు జైమినేః || 3 ||

469

శిష్యః కౌసల్య ఆధ్యాత్మం యాజ్ఞవల్క్యోఽధ్యగాద్ యతః |

యోగం మహోదయమృషిర్హృదయగ్రంధిభేదకం || 4 ||

470

పుష్యో హిరణ్యనాభస్య ధ్రువసంధిస్తతోఽభవత్ |

సుదర్శనోఽథాగ్నివర్ణః శీఘ్రస్తస్య మరుః సుతః || 5 ||

471

యోఽసావాస్తే యోగసిద్ధః కలాపగ్రామమాశ్రితః |

కలేరంతే సూర్యవంశం నష్టం భావయితా పునః || 6 ||

472

తస్మాత్ ప్రసుశ్రుతస్తస్య సంధిస్తస్యాప్యమర్షణః |

మహస్వాంస్తత్పుతస్తస్మాద్ విశ్వసాహ్వోఽన్వజాయత || 7 ||

473

- తతః ప్రసేనజిత్ తస్మాత్ తక్షకో భవితా పునః |
తతో బృహద్బలో యస్తు పిత్రా తే సమరే హతః || 8 || 474
- ఏతే హీక్ష్యాకుభూపాలా అతీతాః శృణ్వనాగతాన్ |
బృహద్బలస్య భవితా పుత్రో నామ బృహద్రణః || 9 || 475
- ఉరుక్రియస్తతస్తస్య వత్సవృద్ధో భవిష్యతి |
ప్రతివ్యోమస్తతో భానుర్ద్దివాకో వాహినీపతిః || 10 || 476
- సహదేవస్తతో వీరో బృహదశ్వోఽథ భానుమాన్ |
ప్రతీకాశ్వో భానుమతః సుప్రతీకోఽథ తత్సతః || 11 || 477
- భవితా మరుదేవోఽథ సునక్షత్రోఽథ పుష్కరః |
తస్యాంతరిక్షస్తత్పుత్రః సుతపాస్తదమిత్రజిత్ || 12 || 478
- బృహద్రాజస్తు తస్యాపి బర్హిస్తస్మాత్ కృతంజయః |
రణంజయస్తస్య సుతః సంజయో భవితా తతః || 13 || 479
- తస్మాచ్ఛాక్యోఽథ శుద్ధోదో లాంగలస్తత్పుత్రః స్మృతః |
తతః ప్రసేనజిత్ తస్మాత్ క్షుద్రకో భవితా తతః || 14 || 480
- రణకో భవితా తస్మాత్ సురథస్తనయస్తతః |
సుమిత్రో నామ నిష్ఠాంత ఏతే బార్హద్బలాన్వయాః || 15 || 481
- ఇక్ష్యాకూణామయం వంశః సుమిత్రాంతో భవిష్యతి |
యతస్తం ప్రాప్య రాజానం సంస్థాం ప్రాప్స్యతి వై కలౌ || 16 || 482

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే ఇక్ష్యాకువంశవర్ణనం నామ ద్వాదశోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే త్రయోదశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

నిమిరిక్ష్యాకుతనయో వసిష్ఠమవృతర్త్విజం ।

ఆరభ్య సత్రం సోఽప్యాహ శక్రేణ ప్రాగ్వృతోఽస్మి భోః ॥ 1 ॥

483

తం నిర్వర్త్యాగమిష్యామి తావన్మాం ప్రతిపాలయ ।

తూష్ణీమాసీద్ గృహపతిః సోఽపీంద్రస్యాకరోన్మఖం ॥ 2 ॥

484

నిమిశ్చలమిదం విద్వాన్ సత్రమారభతాత్మవాన్ ।

ఋత్విగ్భిరపరైస్తావన్నాగమద్ యావతా గురుః ॥ 3 ॥

485

శిష్యవ్యతిక్రమం వీక్ష్య నిర్వర్త్య గురురాగతః ।

అశపత్ పతతాద్ దేహో నిమేః పండితమానినః ॥ 4 ॥

486

నిమిః ప్రతిదదౌ శాపం గురవేఽధర్మవర్తినే ।

తవాపి పతతాద్ దేహో లోభాద్ ధర్మమజానతః ॥ 5 ॥

487

ఇత్యుత్ససర్జ స్వం దేహం నిమిరధ్యాత్మకోవిదః ।

మిత్రావరుణయోర్జ్జ్వే ఉర్వశ్యాం ప్రపితామహః ॥ 6 ॥

488

గంధవస్తుషు తద్దేహం నిధాయ మునిసత్తమాః ।

సమాప్తే సత్రయాగేఽథ దేవానూచుః సమాగతాన్ ॥ 7 ॥

489

- రాజ్ఞో జీవతు దేహోఽయం ప్రసన్నాః ప్రభవో యది |
తథేత్యుక్తే నిమిః ప్రాహ మా భూన్మే దేహబంధనం || 8 || 490
- యస్య యోగం న వాంఛంతి వియోగభయకాతరాః |
భజంతి చరణాంభోజం మునయో హరిమేధసః || 9 || 491
- దేహం నావరురుత్సేహం దుఃఖశోకభయావహం |
సర్వత్రాస్య యతో మృత్యుర్మత్స్యానాముదకే యథా || 10 || 492
- దేవా ఉచుః
విదేహ ఉష్యతాం కామం లోచనేషు శరీరిణాం |
ఉన్మేషణనిమేషాభ్యాం లక్ష్మితోఽధ్యాత్మసంస్థితః || 11 || 493
- అరాజకభయం నృణాం మన్యమానా మహర్షయః |
దేహం మమంధుః స్మ నిమేః కుమారః సమజాయత || 12 || 494
- జన్మనా జనకః సోఽభూద్ వైదేహస్తు విదేహజః |
మిథిలో మథనాజ్ఞాతో మిథిలా యేన నిర్మితా || 13 || 495
- తస్మాదుదావసుస్తస్య పుత్రోఽభూన్నందివర్ధనః |
తతః సుకేతుస్తస్యాపి దేవరాతో మహీపతే || 14 || 496
- తస్మాద్ బృహద్రథస్తస్య మహావీర్యః సుధృత్పితా |
సుధృతేర్ధృష్టకేతుర్వై హర్యశ్వోఽథ మరుస్తతః || 15 || 497
- మరోః ప్రతీపకస్తస్మాజ్ఞాతః కృతిరథో యతః |
దేవమీధస్తస్య సుతో విశ్రుతోఽథ మహాధృతిః || 16 || 498
- కృతిరాతస్తతస్తస్మాన్మహారోమాథ తత్సుతః |
స్వర్ణరోమా సుతస్తస్య హ్రస్వరోమా వ్యజాయత || 17 || 499

- తతః సీరధ్వజో జజ్ఞే యజ్ఞార్థం కర్షతో మహీం |
సీతా సీరాగ్రతో జాతా తస్మాత్ సీరధ్వజః స్మృతః || 18 || 500
- కుశధ్వజస్తస్య పుత్రస్తతో ధర్మధ్వజో నృపః |
ధర్మధ్వజస్య ద్వౌ పుత్రౌ కృతధ్వజమితధ్వజౌ || 19 || 501
- కృతధ్వజాత్ కేశిధ్వజః ఖండికృస్తు మితధ్వజాత్ |
కృతధ్వజసుతో రాజన్నాత్మవిద్యావిశారదః || 20 || 502
- ఖండికృః కర్మతత్త్వజ్ఞో భీతః కేశిధ్వజాద్ ద్రుతః |
భానుమాంస్తస్య పుత్రోఽభూచ్ఛతద్యుమ్నస్తు తత్పుతః || 21 || 503
- శుచిస్తత్తనయస్తస్మాత్ సనద్వాజస్తతోఽభవత్ |
ఊర్ధ్వకేతుః సనద్వాజాదజోఽథ పురుజిత్పుతః || 22 || 504
- అరిష్టనేమిస్తస్యాపి శ్రుతాయుస్తత్పుపార్శ్వకః |
తతశ్చిత్రరథో యస్య క్షేమధిర్మిథిలాధిపః || 23 || 505
- తస్మాత్ సమరథస్తస్య సుతః సత్యరథస్తతః |
ఆసీదుపగురుస్తస్మాదుపగుప్తోఽగ్నిసంభవః || 24 || 506
- వస్వనంతోఽథ తత్పుత్రో యుయుధో యత్ సుభాషణః |
శ్రుతస్తతో జయస్తస్మాద్ విజయోఽస్మాదృతః సుతః || 25 || 507
- శునకస్తత్పుతో జజ్ఞే వీతహవ్యో ధృతిస్తతః |
బహులాశ్వో ధృతేస్తస్య కృతిరస్య మహావశీ || 26 || 508
- ఏతే వై మైథిలా రాజన్నాత్మవిద్యావిశారదాః |
యోగేశ్వరప్రసాదేన ద్వంద్వైర్ముక్తౌ గృహేష్వపి || 27 || 509

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే నిమివంశానువర్ణనం నామ త్రయోదశోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే చతుర్దశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

అధాతః శ్రూయతాం రాజన్ వంశః సోమస్య పావనః |
యస్మిన్నైలాదయో భూపాః కీర్త్యంతే పుణ్యకీర్తయః || 1 ||

510

సహస్రశిరసః పుంసో నాభిహ్రాదసరోరుహాత్ |
జాతస్యాసీత్ సుతో ధాతురత్రిః పితృసమో గుణైః || 2 ||

511

తస్య దృగ్భ్యోఽభవత్ పుత్రః సోమోఽమృతమయః కిల |
విప్రౌషధ్యుడుగణానాం బ్రహ్మణా కల్పితః పతిః || 3 ||

512

సోఽయజద్ రాజసూయేన విజిత్య భువనత్రయం |
పత్నీం బృహస్పతేర్దర్పాత్ తారాం నామాహరద్ బలాత్ || 4 ||

513

యదా స దేవగురుణా యాచితోఽభీక్షశో మదాత్ |
నాత్యజత్ తత్కృతే జజ్ఞే సురదానవవిగ్రహాః || 5 ||

514

శుక్రో బృహస్పతేర్ద్వేషాదగ్రహీత్ సాసురోడుపం |
హరో గురుసుతం స్నేహాత్ సర్వభూతగణావృతః || 6 ||

515

సర్వదేవగణోపేతో మహేంద్రో గురుమన్వయాత్ |
సురాసురవినాశోఽభూత్ సమరస్తారకామయః || 7 ||

516

- నివేదితోఽథాంగిరసా సోమం నిర్భర్త్య విశ్వకృత్ |
తారాం స్వభర్తే ప్రాయచ్ఛదంతర్వత్నీమవైత్ పతిః || 8 || 517
- త్యజ త్యజాశు దుష్పుజ్ఞే మత్తేత్రాదాహితం పరైః |
నాహం త్వాం భస్మసాత్ కుర్యాం స్త్రియం సాంతానికః సతి || 9 || 518
- తత్యాజ వ్రీడితా తారా కుమారం కనకప్రభం |
స్పృహమాంగిరసశ్చక్రే కుమారే సోమ ఏవ చ || 10 || 519
- మమాయం న తవేత్యుచ్చైస్తస్మిన్ వివదమానయోః |
పప్రచ్ఛుర్మషయో దేవా నైవోచే వ్రీడితా తు సా || 11 || 520
- కుమారో మాతరం ప్రాహ కుపితోఽలీకలజ్జయా |
కిం న వోచస్యసద్వృత్తే ఆత్మావద్యం వదాశు మే || 12 || 521
- బ్రహ్మ తాం రహ ఆహూయ సమప్రాక్షీచ్ఛ సాంత్యయన్ |
సోమస్యేత్యాహ శనక్షైః సోమస్తం తావదగ్రహీత్ || 13 || 522
- తస్యాత్మయోనిరకృత బుధ ఇత్యభిధాం నృప |
బుద్ధ్యా గంభీరయా యేన పుత్రేణాపోడురాణ్ముదం || 14 || 523
- తతః పురూరవా జజ్ఞే ఇలాయాం య ఉదాహృతః |
తస్య రూపగుణౌదార్యశీలద్రవిణవిక్రమాన్ || 15 || 524
- శ్రుత్వోర్వశీంద్రభవనే గీయమానాన్ సురర్షిణా |
తదంతికముపేయాయ దేవీ స్మరశరార్ధితా || 16 || 525
- మిత్రావరుణయోః శాపాదాపన్నా నరలోకతాం |
నిశమ్య పురుషశ్రేష్ఠం కందర్పమివ రూపిణం |
ధృతిం విష్టభ్య లలనా ఉపతస్థే తదంతికే || 17 || 526

- స తాం విలోక్య నృపతిర్వర్షేణోత్ఫుల్లలోచనః |
ఉవాచ శ్లక్షయా వాచా దేవీం హృష్టతనూరుహః || 18 || 527
- రాజోవాచ
స్వాగతం తే వరారోహే ఆస్యతాం కరవామ కిం |
సంరమస్వ మయా సాకం రతిర్నౌ శాశ్వతీః సమాః || 19 || 528
- ఉర్వశ్యువాచ
కస్యాస్త్వయి న సజ్జేత మనో దృష్టిశ్చ సుందర |
యదంగాంతరమాసాద్య చ్యవతే హ రిరంసయా || 20 || 529
- ఏతావరణకౌ రాజన్ న్యాసౌ రక్షస్వ మానద |
సంరంస్యే భవతా సాకం శ్లాఘ్యః స్త్రీణాం వరః స్మృతః || 21 || 530
- ఘృతం మే వీర భక్ష్యం స్యాన్నేక్షే త్వాన్యత్ర మైథునాత్ |
వివాససం తత్ తథేతి ప్రతిపేదే మహామనాః || 22 || 531
- అహో రూపమహో భావో నరలోకవిమోహనం |
కో న సేవేత మనుజో దేవీం త్వాం స్వయమాగతాం || 23 || 532
- తయా స పురుషశ్రేష్ఠో రమయంత్యా యథార్హతః |
రేమే సురవిహరేషు కామం చైత్రరథాదిషు || 24 || 533
- రమమాణస్తయా దేవ్యా పద్మకింజల్కగంధయా |
తన్ముఖామోదముషితో ముముదేఽహర్గణాన్ బహూన్ || 25 || 534
- అపశ్యన్నుర్వశీమింద్రో గంధర్వాన్ సమచోదయత్ |
ఉర్వశీరహితం మహ్యమాస్థానం నాతిశోభతే || 26 || 535
- తే ఉపేత్య మహారాత్రే తమసి ప్రత్యుపస్థితే |
ఉర్వశ్యా ఉరణౌ జహ్రుర్వృస్తౌ రాజని జాయయా || 27 || 536

- నిశమ్యాక్రందితం దేవీ పుత్రయోర్నీయమానయోః |
హతాస్త్వహం కునాథేన నపుంసా వీరమానినా || 28 || 537
- యద్విశ్రంభాదహం నష్టా హృతాపత్యా చ దస్యభిః |
యః శేతే నిశి సంత్రస్తో యథా నారీ దివా పుమాన్ || 29 || 538
- ఇతి వాక్సాయకైర్విధః ప్రతోత్తైరివ కుంజరః |
నిశి నిస్త్రింశమాదాయ వివస్త్రోఽభ్యద్రవద్ రుషా || 30 || 539
- తే విసృజ్యోరణౌ తత్ర వ్యద్యోతంత స్మ విద్యుతః |
ఆదాయ మేషావాయాంతం నగ్నమైక్షత సా పతిం || 31 || 540
- ఐలోఽపి శయనే జాయామపశ్యన్ విమనా ఇవ |
తచ్ఛిత్రో విహ్వలః శోచన్ బభ్రామోన్మత్తవన్మహిం || 32 || 541
- స తాం వీక్ష్య కురుక్షేత్రే సరస్వత్యాం చ తత్సఖీః |
పంచ ప్రహృష్టవదనాః ప్రాహ సూక్తం పురూరవాః || 33 || 542
- అహో జాయే తిష్ఠ తిష్ఠ ఘోరే న త్యక్తుమర్హసి |
మాం త్వమద్యాప్యనిర్వృత్య వచాంసి కృణవావహై || 34 || 543
- సుదేహోఽయం పతత్యత్ర దేవి దూరం హృతస్త్యయా |
ఖాదంత్యేనం వృకా గృధ్రాస్త్యత్ప్రసాదస్య నాస్పదం || 35 || 544
- ఉర్వశ్యువాచ
మా మృధాః పురుషోఽసి త్వం మా స్మ త్వాద్యుర్వృకా ఇమే |
క్వాపి సఖ్యం న వై స్త్రీణాం వృకాణాం హృదయం యథా || 36 || 545
- స్త్రీయో హ్యకరుణాః క్రూరా దుర్మర్షాః ప్రియసాహసాః |
ఘ్నంత్యల్పార్థేఽపి విశ్రబ్ధం పతిం భ్రాతరమప్యత || 37 || 546

- విధాయాలీకవిశ్రంభమజ్ఞేషు త్యక్తసౌహృదాః |
నవం నవమభీష్సంత్యః పుంశ్చల్యః స్వైరవృత్తయః || 38 || 547
- సంవత్సరాంతే హి భవానేకరాత్రం మయేశ్వర |
వత్స్యత్యపత్యాని చ తే భవిష్యంత్యపరాణి భోః || 39 || 548
- అంతర్వత్నీముపాలక్ష్య దేవీం స ప్రయయౌ పురం |
పునస్తత్ర గతోఽబ్ధాంతే ఉర్వశీం వీరమాతరం || 40 || 549
- ఉపలభ్య ముదా యుక్తః సమువాస తయా నిశాం |
అథైనముర్వశీ ప్రాహ కృపణం విరహాతురం || 41 || 550
- గంధర్వానుపధావేమాంస్తుభ్యం దాస్యంతి మామితి |
తస్య సంస్తువతస్తుష్టా అగ్నిస్థాలీం దదుర్పుప |
ఉర్వశీం మన్యమానస్తాం సోఽబుధ్యత చరన్ వనే || 42 || 551
- స్థాలీం న్యస్య వనే గత్వా గృహానాధ్యాయతో నిశి |
త్రేతాయాం సంప్రవృత్తాయాం మనసి త్రయ్యవర్తత || 43 || 552
- స్థాలీస్థానం గతోఽశ్వత్థం శమీగర్భం విలక్ష్య సః |
తేన ద్వే అరణీ కృత్వా ఉర్వశీలోకకామ్యయా || 44 || 553
- ఉర్వశీం మంత్రతో ధ్యాయన్నధరారణిముత్తరాం |
ఆత్మానముభయోర్మధ్యే యత్ తత్ ప్రజననం ప్రభుః || 45 || 554
- తస్య నిర్మంథనాజ్ఞాతో జాతవేదా విభావసుః |
త్రయ్యా స విద్యయా రాజ్ఞా పుత్రత్వే కల్పితస్త్రివృత్ || 46 || 555
- తేనాయజత యజ్ఞేశం భగవంతమధోక్షజం |
ఉర్వశీలోకమన్విచ్ఛన్ సర్వదేవమయం హరిం || 47 || 556

ఏక ఏవ పురా వేదః ప్రణవః సర్వవాఙ్మయః |

దేవో నారాయణో నాన్య ఏకోఽగ్నిర్వర్ణ ఏవ చ || 48 ||

557

పురూరవస ఏవాసీత్ త్రయా త్రేతాముఖే నృప |

అగ్నినా ప్రజయా రాజా లోకం గాంధర్వమేయివాన్ || 49 ||

558

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం

నవమస్కంధే ఐలోపాఖ్యానే చతుర్దశోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే పంచదశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

ఐలస్య చోర్వశీగర్భాత్ షడాసన్నాత్మజా నృప |

ఆయుః శ్రుతాయుః సత్యాయూ రయోఽథ విజయో జయః || 1 ||

559

శ్రుతాయోర్వసుమాన్ పుత్రః సత్యాయోశ్చ శ్రుతంజయః |

రయస్య సుత ఏకశ్చ జయస్య తనయోఽమితః || 2 ||

560

భీమస్తు విజయస్యాథ కాంచనో హోత్రకస్తతః |

తస్య జహ్నుః సుతో గంగాం గండుషీకృత్య యోఽపిబత్ |

జహ్నోస్తు పూరుస్తత్పుత్రో బలాకశ్చాత్మజోఽజకః || 3 ||

561

తతః కుశః కుశస్యాపి కుశాంబుస్తనయో వసుః |

కుశనాభశ్చ చత్వారో గాధిరాసీత్ కుశాంబుజః || 4 ||

562

తస్య సత్యవతీం కన్యామృచీకోఽయాచత ద్విజః |

వరం విసదృశం మత్వా గాధిర్భార్గవమబ్రవీత్ || 5 ||

563

ఏకతః శ్యామకర్ణానాం హయానాం చంద్రవర్చసాం |

సహస్రం దీయతాం శుక్లాం కన్యాయాః కుశికా వయం || 6 ||

564

ఇత్యుక్తస్తన్మతం జ్ఞాత్వా గతః స వరుణాంతికం |

ఆనీయ దత్త్వా తానశ్వానుపయేమే వరాననాం || 7 ||

565

- స ఋషిః ప్రార్థితః పత్న్యా శ్వశ్రావ చాపత్యకామ్యయా |
శ్రవయిత్వోభయైర్మంత్రైశ్చరుం స్నాతుం గతో మునిః || 8 || 566
- తావత్ సత్యవతీ మాత్రా స్వచరుం యాచితా సతీ |
శ్రేష్ఠం మత్వా తయాయచ్ఛన్మాత్రే మాతురదత్ స్వయం || 9 || 567
- తద్ విజ్ఞాయ మునిః ప్రాహ పత్నీం కష్టమకారషీః |
ఘోరో దండధరః పుత్రో భ్రాతా తే బ్రహ్మవిత్తమః || 10 || 568
- ప్రసాదితః సత్యవత్యా మైవం భూదితి భార్గవః |
అథ తర్హి భవేత్ పాత్రో జమదగ్నిస్తతోఽభవత్ || 11 || 569
- సా చాభూత్ సుమహాపుణ్యా కౌశికీ లోకపావనీ |
రేణోః సుతాం రేణుకాం వై జమదగ్నిరువాహ యాం || 12 || 570
- తస్యాం వై భార్గవఋషేః సుతా వసుమదాదయః |
యవీయాంజఙ్ఘ ఏతేషాం రామ ఇత్యభివిశ్రుతః || 13 || 571
- యమాహుర్వాసుదేవాంశం హైహయానాం కులాంతకం |
త్రిసప్తకృత్వో య ఇమాం చక్రే నిఃక్షత్రియాం మహీం || 14 || 572
- దుష్టం క్షత్రం భువో భారమబ్రహ్మణ్యమనీనశత్ |
రజస్తమోవృతమహాన్ ఫల్గున్యపి కృతేఽహసి || 15 || 573
- రాజోవాచ
కిం తదంహో భగవతో రాజన్వైరజితాత్మభిః |
కృతం యేన కులం నష్టం క్షత్రియాణామభీక్షణః || 16 || 574
- శ్రీశుక ఉవాచ
హైహయానామధిపతిరర్జునః క్షత్రియర్షభః |
దత్తం నారాయణస్యాంశమారాధ్య పరికర్మభిః || 17 || 575

- బాహూన్ దశశతం లేభే దుర్ధర్షత్వమరాతిషు |
అవ్యాహతేంద్రియాజః శ్రీతేజోవీర్యయశోబలం || 18 || 576
- యోగేశ్వరత్వమైశ్వర్యం గుణా యత్రాణిమాదయః |
చచారావ్యాహతగతిర్లోకేషు పవనో యథా || 19 || 577
- స్త్రీరత్నైరావృతః క్రీడన్ రేవాంభసి మదోత్కటః |
వైజయంతీం స్రజం బిభ్రద్ రురోధ సరితం భుజైః || 20 || 578
- విప్లావితం స్వశిబిరం ప్రతిస్తోతఃసరిజ్జలైః |
నామృష్యత్ తస్య తద్ వీర్యం వీరమానీ దశాననః || 21 || 579
- గృహీతో లీలయా స్త్రీణాం సమక్షం కృతకిల్బిషః |
మాహిష్మత్యాం సన్నిరుద్ధో ముక్తో యేన కపిర్యథా || 22 || 580
- స ఏకదా తు మృగయాం విచరన్ విపినే వనే |
యదృచ్ఛయాఽఽశ్రమపదం జమదగ్నేరుపావిశత్ || 23 || 581
- తస్మై స నరదేవాయ మునిరర్హణమాహరత్ |
ససైన్యామాత్యవాహాయ హవిష్మత్యా తపోధనః || 24 || 582
- స వీరస్తత్ర తద్ దృష్ట్వా ఆత్మైశ్వర్యాతిశాయనం |
తన్నాద్రియతాగ్నిహోత్ర్యాం సాభిలాషః స హైహయః || 25 || 583
- హవిర్ధానీమృషేర్ధర్పాన్నరాన్ హర్తుమచోదయత్ |
తే చ మాహిష్మతీం నిన్యుః సవత్సాం క్రందతీం బలాత్ || 26 || 584
- అథ రాజని నిర్యాతే రామ ఆశ్రమ ఆగతః |
శ్రుత్వా తత్ తస్య దౌరాత్మ్యం చుక్రోధాహిరివాహతః || 27 || 585
- ఘోరమాదాయ పరశుం సతూణం చర్మ కార్ముకం |
అన్వధావత దుర్ధర్షో మృగేంద్ర ఇవ యూథపం || 28 || 586

తమాపతంతం భృగువర్యమోజసా

ధనుర్ధరం బాణపరశ్వధాయుధం |

ఐణేయచర్మాంబరమర్కఢామభి -

ర్యుతం జటాభిర్దదృశే పురీం విశన్ || 29 ||

587

అచోదయద్ధస్తిరథాశ్వపత్తిభి -

ర్గదాసిబాణర్షి శతఘ్నిశక్తిభిః |

అక్షౌహిణీః సప్తదశాతిభీషణా -

స్తా రామ ఏకో భగవానసూదయత్ || 30 ||

588

యతో యతోఽసౌ ప్రహరత్పరశ్వధో

మనోఽనిలౌజాః పరచక్రసూదనః |

తతస్తతశ్చిన్నభుజోరుకంధరా

నిపేతురుర్వాం హతసూతవాహనాః || 31 ||

589

దృష్ట్వా స్వసైన్యం రుధిరౌఘకర్దమే

రణాజిరే రామకుఠారసాయకైః |

వివృక్ష్టచర్మధ్వజచాపవిగ్రహం

నిపాతితం హైహయ ఆపతద్ రుషా || 32 ||

590

అథార్జునః పంచశతేషు బాహుభి -

ర్ధనుఃషు బాణాన్ యుగపత్ స సందధే |

రామాయ రామోఽస్త్రభృతాం సమగ్రణీ -

స్తాన్యేకధన్వేషుభిరాచ్ఛినత్ సమం || 33 ||

591

పునః స్వహస్తైరచలాన్ మృధేఽంఘ్రిపా -

నుత్తిప్య వేగాదభిధావతో యుధి |

భుజాన్ కుఠారేణ కఠోరనేమినా

చిచ్ఛేద రామః ప్రసభం త్వహేరివ || 34 ||

592

- కృత్తబాహోః శిరస్తస్య గిరేః శృంగమివాహరత్ |
హతే పితరి తత్పుత్రా అయుతం దుద్రువుర్భయాత్ || 35 || 593
- అగ్నిహోత్రీముపావర్త్య సవత్సాం పరవీరహా |
సముపేత్యాశ్రమం పిత్రే పరిక్లిష్టాం సమర్పయత్ || 36 || 594
- స్వకర్మ తత్కృతం రామః పిత్రే భ్రాతృభ్య ఏవ చ |
వర్ణయామాస తచ్ఛ్చృత్వా జమదగ్నిరభాషత || 37 || 595
- రామ రామ మహాబాహో భవాన్ పాపమకారషీత్ |
అవధీన్నరదేవం యత్ సర్వదేవమయం వృథా || 38 || 596
- వయం హి బ్రాహ్మణాస్తాత క్షమయార్హణతాం గతాః |
యయా లోకగురుద్దేవః పారమేష్ఠ్యమగాత్ పదం || 39 || 597
- క్షమయా రోచతే లక్ష్మీర్బ్రాహ్మీ సౌరీ యథా ప్రభా |
క్షమిణామాశు భగవాంస్తుష్యతే హరిరీశ్వరః || 40 || 598
- రాజ్ఞో మూర్ధాభిషిక్తస్య వధో బ్రహ్మవధాద్ గురుః |
తీర్థసంసేవయా చాంహో జహ్యాంగాచ్యుతచేతనః || 41 || 599

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే పంచదశోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే షోడశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

పిత్రోపశిక్షితో రామస్తథేతి కురునందన ।

సంవత్సరం తీర్థయాత్రాం చరిత్వాఽశ్రమమావ్రజత్ ॥ 1 ॥

600

కదాచిద్ రేణుకా యాతా గంగాయాం పద్మమాలినం ।

గంధర్వరాజం క్రీడంతమప్సరోభిరపశ్యత ॥ 2 ॥

601

విలోకయంతీ క్రీడంతముదకార్థం నదీం గతా ।

హోమవేలాం న సస్మార కించిచ్ఛిత్రరథస్పృహ ॥ 3 ॥

602

కాలాత్యయం తం విలోక్య మునేః శాపవిశంకితా ।

ఆగత్య కలశం తస్థా పురోధాయ కృతాంజలిః ॥ 4 ॥

603

వ్యభిచారం మునిర్జ్ఞాత్వా పత్న్యాః ప్రకుపితోఽబ్రవీత్ ।

ఘ్నతైనాం పుత్రకాః పాపామిత్యుక్తాస్తే న చక్రిరే ॥ 5 ॥

604

రామః సంచోదితః పిత్రా భ్రాతృన్ మాత్రా సహవధీత్ ।

ప్రభావజ్ఞో మునేః సమ్యక్ సమాధేస్తపసశ్చ సః ॥ 6 ॥

605

వరేణచ్చందయామాస ప్రీతః సత్యవతీసుతః ।

వవ్రే హతానాం రామోఽపి జీవితం చాస్మృతిం వధే ॥ 7 ॥

606

- ఉత్తస్థస్తే కుశలినో నిద్రాపాయ ఇవాంజసా |
పితుర్విద్వాంస్తపోవీర్యం రామశ్చక్రే సుహృద్వధం || 8 || 607
- యేఽర్జునస్య సుతా రాజన్ స్మరంతః స్వపితుర్వధం |
రామవీర్యపరాభూతా లేభిరే శర్మ న క్వచిత్ || 9 || 608
- ఏకదాఽశ్రమతో రామే సభ్రాతరి వనం గతే |
వైరం సిసాధయిషవో లబ్ధచ్ఛిద్రా ఉపాగమన్ || 10 || 609
- దృష్ట్యాగ్న్యగార ఆసీనమావేశితధియం మునిం |
భగవత్యుత్తమశ్లోకే జఘ్నుస్తే పాపనిశ్చయాః || 11 || 610
- యాచ్యమానాః కృపణయా రామమాత్రాతిదారుణాః |
ప్రసహ్య శిర ఉత్కృత్య నిన్యుస్తే క్షత్రబంధవః || 12 || 611
- రేణుకా దుఃఖశోకార్తా నిఘ్నంత్యాత్మానమాత్మనా |
రామ రామేహి తాతేతి విచుక్రోశోచ్ఛక్తైః సతీ || 13 || 612
- తదుపశ్రుత్య దూరస్థో హా రామేత్యార్తవత్స్వనం |
త్వరయాఽశ్రమమాసాద్య దదృశే పితరం హతం || 14 || 613
- తద్ దుఃఖరోషామర్షార్తిశోకవేగవిమోహితః |
హా తాత సాధో ధర్మిష్ఠ త్యక్త్వాస్మాన్ స్వర్గతో భవాన్ || 15 || 614
- విలప్యైవం పితుర్దేహం నిధాయ భ్రాతృషు స్వయం |
ప్రగృహ్య పరశుం రామః క్షత్రాంతాయ మనో దధే || 16 || 615
- గత్వా మాహిష్మతీం రామో బ్రహ్మఘ్నవిహతశ్రియం |
తేషాం స శీర్షభీ రాజన్ మధ్యే చక్రే మహాగిరిం || 17 || 616
- తద్రక్తేన నదీం ఘోరామబ్రహ్మణ్యభయావహం |
హేతుం కృత్వా పితృవధం క్షత్రేఽమంగలకారిణి || 18 || 617

- త్రిసప్తకృత్వః పృథివీం కృత్వా నిఃక్షత్రియాం ప్రభుః |
సమంతపంచకే చక్రే శోణితోదాన్ ప్రదాన్ నృప || 19 || 618
- పితుః కాయేన సంధాయ శిర ఆదాయ బద్ధిషి |
సర్వదేవమయం దేవమాత్మానమయజన్మభైః || 20 || 619
- దదౌ ప్రాచీం దిశం హోత్రే బ్రహ్మణే దక్షిణాం దిశం |
అధ్వర్యవే ప్రతీచీం వై ఉద్గాత్రే ఉత్తరాం దిశం || 21 || 620
- అన్యేభ్యోఽవాంతరదిశః కశ్యపాయ చ మధ్యతః |
ఆర్యావర్తముపద్రష్టే సదస్యేభ్యస్తతః పరం || 22 || 621
- తతశ్చావభృథస్నానవిధూతాశేషకిల్బిషః |
సరస్వత్యాం బ్రహ్మనద్యాం రేజే వ్యభ్ర ఇవాంశుమాన్ || 23 || 622
- స్వదేహం జమదగ్నిస్తు లభ్యా సంజ్ఞానలక్షణం |
ఋషీణాం మండలే సోఽభూత్ సప్తమో రామపూజితః || 24 || 623
- జామదగ్న్యోఽపి భగవాన్ రామః కమలలోచనః |
ఆగామిన్యంతరే రాజన్ వర్తయిష్యతి వై బృహత్ || 25 || 624
- ఆస్తేఽద్యాపి మహేంద్రాద్రౌ న్యస్తదండః ప్రశాంతధీః |
ఉపగీయమానచరితః సిద్ధగంధర్వచారణైః || 26 || 625
- ఏవం భృగుషు విశ్వాత్మా భగవాన్ హరిరీశ్వరః |
అవతీర్య పరం భారం భువోఽహన్ బహుశో నృపాన్ || 27 || 626
- గాధేరభూన్మహాతేజాః సమిద్ధ ఇవ పావకః |
తపసా క్షాత్రముత్సృజ్య యో లేభే బ్రహ్మవర్చసం || 28 || 627
- విశ్వామిత్రస్య చైవాసన్ పుత్రా ఏకశతం నృప |
మధ్యమస్తు మధుచ్ఛందా మధుచ్ఛందస ఏవ తే || 29 || 628

పుత్రం కృత్వా శునఃశేపం దేవరాతం చ భార్గవం ।
ఆజీగర్థం సుతానాహ జ్యేష్ఠ ఏష ప్రకల్ప్యతాం ॥ 30 ॥ 629

యో వై హరిశ్చంద్రమఖే విక్రీతః పురుషః పశుః ।
స్తుత్వా దేవాన్ ప్రజేశాదీన్ ముముచే పాశబంధనాత్ ॥ 31 ॥ 630

యో రాతో దేవయజనే దేవైర్గాధిషు తాపసః ।
దేవరాత ఇతి ఖ్యాతః శునఃశేపః స భార్గవః ॥ 32 ॥ 631

యే మధుచ్ఛందసో జ్యేష్ఠాః కుశలం మేనిరే న తత్ ।
అశపత్ తాన్మునిః క్రుద్ధో మ్లేచ్ఛా భవత దుర్జనాః ॥ 33 ॥ 632

స హోవాచ మధుచ్ఛందాః సార్థం పంచాశతా తతః ।
యన్నో భవాన్ సంజానీతే తస్మిన్స్తిష్ఠామహే వయం ॥ 34 ॥ 633

జ్యేష్ఠం మంత్రదృశం చక్రుస్తామన్వంచో వయం స్మ హి ।
విశ్వామిత్రః సుతానాహ వీరవంతో భవిష్యథ ।
యే మానం మేఽనుగృహ్ణంతో వీరవంతమకర్త మాం ॥ 35 ॥ 634

ఏష వః కుశికా వీరో దేవరాతస్తమన్విత ।
అన్యే చాష్టకహరీతజయక్రతుమదాదయః ॥ 36 ॥ 635

ఏవం కౌశికగోత్రం తు విశ్వామిత్రైః పృథగ్విధం ।
ప్రవరాంతరమాపన్నం తద్ధి చైవం ప్రకల్పితం ॥ 37 ॥ 636

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే షోడశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే సప్తదశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

యః పురూరవసః పుత్ర ఆయుస్తస్యాభవన్ సుతాః ।

నహుషః క్షత్రవృద్ధశ్చ రజీ రంభశ్చ వీర్యవాన్ ॥ 1 ॥

637

అనేనా ఇతి రాజేంద్ర శృణు క్షత్రవృద్ధోఽన్వయం ।

క్షత్రవృద్ధసుతస్యాసన్ సుహోత్రస్యాత్మజాస్తయః ॥ 2 ॥

638

కాశ్యః కుశో గృత్సమద ఇతి గృత్సమదాదభూత్ ।

శునకః శౌనకో యస్య బహ్వృచప్రవరో మునిః ॥ 3 ॥

639

కాశ్యస్య కాశిస్తత్పుత్రో రాష్ట్రో దీర్ఘతమఃపితా ।

ధన్వంతరిర్దైర్ఘ్యతమ ఆయుర్వేదప్రవర్తకః ॥ 4 ॥

640

యజ్ఞభుగ్ వాసుదేవాంశః స్మృతమాత్రార్తినాశనః ।

తత్పుత్రః కేతుమానస్య జజ్ఞే భీమరథస్తతః ॥ 5 ॥

641

దివోదాసో ద్యుమాంస్తస్మాత్ ప్రతర్దన ఇతి స్మృతః ।

స ఏవ శత్రుజిద్ వత్స ఋతధ్వజ ఇతీరితః ।

తథా కువలయాశ్వేతి ప్రోక్తోఽలర్కాదయస్తతః ॥ 6 ॥

642

షష్టివర్షసహస్రాణి షష్టివర్షశతాని చ ।

నాలర్కాదపరో రాజన్ మేదినీం బుభుజే యువా ॥ 7 ॥

643

- అలర్కాత్ సంతతిస్తస్మాత్ సునీధోఽథ సుకేతనః |
ధర్మకేతుః సుతస్తస్మాత్ సత్యకేతురజాయత || 8 || 644
- ధృష్టకేతుః సుతస్తస్మాత్ సుకుమారః క్షితీశ్వరః |
వీతిహోత్రస్య భర్గోఽతో భార్గభూమిరభూన్మపః || 9 || 645
- ఇతీమే కాశయో భూపాః క్షత్రవృద్ధాన్వయాయినః |
రంభస్య రభసః పుత్రో గంభీరశ్చాక్రియస్తతః || 10 || 646
- తస్య క్షేత్రే బ్రహ్మ జజ్ఞే శృణు వంశమనేనసః |
శుద్ధస్తతః శుచిస్తస్మాత్ త్రికకుద్ ధర్మసారథిః || 11 || 647
- తతః శాంతరయో జజ్ఞే కృతకృత్యః స ఆత్మవాన్ |
రజేః పంచశతాన్యాసన్ పుత్రాణామమితౌజసాం || 12 || 648
- దేవైరభ్యర్థితో దైత్యాన్ హత్యేంద్రాయాదదాద్ దివం |
ఇంద్రస్తస్మై పునర్దత్త్వా గృహీత్వా చరణౌ రజేః || 13 || 649
- ఆత్మానమర్పయామాస ప్రహ్లాదాద్యరిశంకితః |
పితర్యుపరతే పుత్రా యాచమానాయ నో దదుః || 14 || 650
- త్రివిష్టపం మహేంద్రాయ యజ్ఞభాగాన్ సమాదదుః |
గురుణా హూయమానేఽగ్నౌ బలభిత్ తనయాన్ రజేః || 15 || 651
- అవధీద్ భ్రంశితాన్ మార్గాన్న కశ్చిదవశేషితః |
కుశాత్ ప్రతిః క్షాత్రవృద్ధాత్ సంజయస్తత్సతో జయః || 16 || 652
- తతః కృతః కృతస్యాపి జజ్ఞే హర్యవనో నృపః |
సహదేవస్తతో హీనో జయసేనస్త తత్సతః || 17 || 653
- సంకృతిస్తస్య చ జయః
క్షత్రధర్మా మహారథః |

క్షత్రవృద్ధాన్వయా భూపాః

శృణు వంశం చ నాహుషాత్ || 18 ||

654

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే చంద్రవంశానువర్ణనే సప్తదశోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే అష్టాదశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

యతిర్యయాతిః సంయాతిరాయతిర్వియతిః కృతిః ।

షడిమే నహుషస్యాసన్నిద్రియాణీవ దేహినః ॥ 1 ॥

655

రాజ్యం నైచ్ఛద్ యతిః పిత్రా దత్తం తత్పరిణామవిత్ ।

యత్ర ప్రవిష్టః పురుష ఆత్మానం నావబుధ్యతే ॥ 2 ॥

656

పితరి భ్రంశితే స్థానాదింద్రాణ్యా ధర్షణాద్ ద్విజైః ।

ప్రాపితేఽజగరత్వం వై యయాతిరభవన్మృషః ॥ 3 ॥

657

చతస్రష్వాదిశద్ దిక్షు భ్రాతృన్ భ్రాతా యవీయసః ।

కృతదారో జుగోపోర్విం కావ్యస్య వృషపర్వణః ॥ 4 ॥

658

రాజోవాచ

బ్రహ్మర్షిర్భగవాన్ కావ్యః క్షత్రబంధుశ్చ నాహుషః ।

రాజన్యవిప్రయోః కస్మాద్ వివాహః ప్రతిలోమకః ॥ 5 ॥

659

శ్రీశుక ఉవాచ

ఏకదా దానవేంద్రస్య శర్మిష్ఠా నామ కన్యకా ।

సఖీసహస్రసంయుక్తా గురుపుత్ర్యా చ భామినీ ॥ 6 ॥

660

- దేవయాన్యా పురోద్యానే పుష్పితద్రుమసంకులే |
వ్యచరత్ కలగీతాలినలినీపులినేఽబలా || 7 || 661
- తా జలాశయమాసాద్య కన్యాః కమలలోచనాః |
తీరే న్యన్య దుకూలాని విజప్రుః సించతీర్మిథః || 8 || 662
- వీక్ష్య ప్రజంతం గిరిశం సహ దేవ్యా వృషస్థితం |
సహసోత్తీర్య వాసాంసి పర్యధుర్వ్యడితాః స్త్రియః || 9 || 663
- శర్మిష్ఠాజానతీ వాసో గురుపుత్రాః సమవ్యయత్ |
స్వీయం మత్వా ప్రకుపితా దేవయానీదమబ్రవీత్ || 10 || 664
- అహో నిరీక్ష్యతామస్యా దాస్యాః కర్మ హ్యసాంప్రతం |
అస్మద్ధార్యం ధృతవతీ శునీవ హవిరధ్వరే || 11 || 665
- యైరిదం తపసా సృష్టం ముఖం పుంసః పరస్య యే |
ధార్యతే యైరిహ జ్యోతిః శివః పంథాశ్చ దర్శితః || 12 || 666
- యాన్ వందంత్యుపతిష్ఠంతే లోకనాథాః సురేశ్వరాః |
భగవానపి విశ్వాత్మా పావనః శ్రీనికేతనః || 13 || 667
- వయం తత్రాపి భృగవః శిష్యోఽస్యా నః పితాసురః |
అస్మద్ధార్యం ధృతవతీ శూద్రో వేదమివాసతీ || 14 || 668
- ఏవం శపంతీం శర్మిష్ఠా గురుపుత్రీమభాషత |
రుషా శ్వసంత్యురంగీవ ధన్వితా దష్టదచ్ఛదా || 15 || 669
- ఆత్మవృత్తమవిజ్ఞాయ కత్థసే బహు భిక్షుకి |
కిం న ప్రతీక్షసేఽస్మాకం గృహాన్ బలిభుజో యథా || 16 || 670
- ఏవంవిధైః సుపరుషైః క్షిప్తాఽఽచార్యసుతాం సతీం |
శర్మిష్ఠా ప్రాక్షిపత్ కూపే వాస ఆదాయ మన్యునా || 17 || 671

తస్యాం గతాయాం స్వగృహం యయాతిర్భుగయాం చరన్ |

ప్రాప్తో యదృచ్ఛయా కూపే జలాగ్రీ తాం దదర్శ హ || 18 ||

672

దత్త్వా స్వముత్తరం వాసస్తస్యై రాజా వివాససే |

గృహీత్వా పాణినా పాణిముఞ్జహార దయాపరః || 19 ||

673

తం వీరమాహౌశనసీ ప్రేమనిర్భరయా గిరా |

రాజంస్త్యయా గృహీతో మే పాణిః పరపురంజయ || 20 ||

674

హస్తగ్రాహోఽపరో మా భూద్ గృహీతాయాస్త్యయా హి మే |

ఏష ఈశకృతో వీర సంబంధో నౌ న పౌరుషః |

యదిదం కూపలగ్నాయా భవతో దర్శనం మమ || 21 ||

675

న బ్రాహ్మణో మే భవితా హస్తగ్రాహో మహాభుజ |

కచస్య బార్హస్పత్యస్య శాపాద్ యమశపం పురా || 22 ||

676

యయాతిరనభిప్రేతం దైవోపహృతమాత్మనః |

మనస్త తద్గతం బుద్ధ్వా ప్రతిజగ్రాహ తద్వచః || 23 ||

677

గతే రాజని సా వీరే తత్ర స్మ రుదతీ పితుః |

న్యవేదయత్ తతః సర్వముక్తం శర్మిష్ఠయా కృతం || 24 ||

678

దుర్మనా భగవాన్ కావ్యః పౌరోహిత్యం విగర్హయన్ |

స్తువన్ వృత్తిం చ కాపోతీం దుహిత్రా స యయౌ పురాత్ || 25 ||

679

వృషపర్వా తమాఞ్జాయ ప్రత్యనీకవివక్షితం |

గురుం ప్రసాదయన్ మూర్ధ్నా పాదయోః పతితః పథి || 26 ||

680

క్షణార్థమన్యర్భుగవాన్ శిష్యం వ్యాచష్ట భార్గవః |

కామోఽస్యాః క్రియతాం రాజన్ నైనాం త్యక్తుమిహోత్సహే || 27 ||

681

- తథేత్యవస్థితే ప్రాహ దేవయానీ మనోగతం |
పిత్రా దత్తా యతో యాస్యే సానుగా యాతు మామను || 28 || 682
- స్వానాం తత్సంకటం వీక్ష్య తదర్థస్య చ గౌరవం |
దేవయానీం పర్యచరత్ స్త్రీసహస్రేణ దాసవత్ || 29 || 683
- నాహుషాయ సుతాం దత్త్వా సహ శర్మిష్టయోశనా |
తమాహ రాజంఛర్మిష్టామాధాస్తల్పే న కర్త్తిచిత్ || 30 || 684
- విలోక్యాశనసీం రాజంఛర్మిష్టా సప్రజాం క్వచిత్ |
తమేవ వన్తే రహసి సఖ్యాః పతిమృతౌ సతీ || 31 || 685
- రాజపుత్ర్యార్థితోఽపత్యే ధర్మం చావేక్ష్య ధర్మవిత్ |
స్మరంచుక్రవచః కాలే దిష్టమేవాభ్యపద్యత || 32 || 686
- యదుం చ తుర్వసుం చైవ దేవయానీ వ్యజాయత |
ద్రుహ్యం చానుం చ పూరుం చ శర్మిష్టా వార్షపర్వణీ || 33 || 687
- గర్భసంభవమాసుర్యా భర్తుర్విజ్ఞాయ మానినీ |
దేవయానీ పితుర్గేహం యయౌ క్రోధవిమూర్చ్ఛితా || 34 || 688
- ప్రియామనుగతః కామీ వచోభిరుపమంత్రయన్ |
న ప్రసాదయితుం శేకే పాదసంవాహనాదిభిః || 35 || 689
- శుక్రస్తమాహ కుపితః స్త్రీకామాన్యతపూరుష |
త్వాం జరా విశతాం మంద విరూపకరణీ నృణాం || 36 || 690
- యయాతిరువాచ
అతృప్తోఽస్మ్యద్య కామానాం బ్రహ్మన్ దుహితరి స్మ తే |
వ్యత్యస్యతాం యథాకామం వయసా యోఽభిధాస్యతి || 37 || 691

- ఇతి లబ్ధవ్యవస్థానః పుత్రం జ్యేష్ఠమవోచత |
యదో తాత ప్రతీచ్ఛేమాం జరాం దేహి నిజం వయః || 38 || 692
- మాతామహాకృతాం వత్స న తృప్తో విషయేష్వహం |
వయసా భవదీయేన రంస్యే కతిపయాః సమాః || 39 || 693
- యదురువాచ
నోత్సహే జరసా స్థాతుమంతరా ప్రాప్తయా తవ |
అవిదిత్వా సుఖం గ్రామ్యం వైతృష్ణ్యం నైతి పూరుషః || 40 || 694
- తుర్వసుశ్చోదితః పిత్రా ద్రుహ్యుశ్చానుశ్చ భారత |
ప్రత్యాచఖ్యురధర్మజ్ఞా హ్యనిత్యే నిత్యబుద్ధయః || 41 || 695
- అపృచ్ఛత్ తనయం పూరుం వయసోనం గుణాధికం |
న త్వమగ్రజవద్ వత్స మాం ప్రత్యాఖ్యాతుమర్హసి || 42 || 696
- పూరురువాచ
కో ను లోకే మనుష్యేంద్ర పితురాత్మకృతః పుమాన్ |
ప్రతికర్తుం క్షమో యస్య ప్రసాదాద్ విందతే పరం || 43 || 697
- ఉత్తమశ్చింతితం కుర్యాత్ ప్రోక్తకారీ తు మధ్యమః |
అధమోఽశ్రద్ధయా కుర్యాదకర్తోచ్ఛరితం పితుః || 44 || 698
- ఇతి ప్రముదితః పూరుః ప్రత్యగృహ్లాంజరాం పితుః |
సోఽపి తద్వయసా కామాన్ యథావజ్ఞాజుషే నృప || 45 || 699
- సప్తద్వీపపతిః సమ్యక్ పితృవత్ పాలయన్ ప్రజాః |
యథోపజోషం విషయాంజుజుషేఽవ్యాహతేంద్రియః || 46 || 700
- దేవయాన్యప్యనుదినం మనోవాగ్దేహవస్తుభిః |
ప్రేయసః పరమాం ప్రీతిమువాహ ప్రేయసీ రహః || 47 || 701

అయజద్ యజ్ఞపురుషం క్రతుభిర్భూరిదక్షిణైః ।

సర్వదేవమయం దేవం సర్వవేదమయం హరిం ॥ 48 ॥

702

యస్మిన్నిదం విరచితం వ్యోమ్నీవ జలదావలిః ।

నానేవ భాతి నాభాతి స్వప్నమాయామనోరథః ॥ 49 ॥

703

తమేవ హృది విన్యస్య వాసుదేవం గుహాశయం ।

నారాయణమణీయాంసం నిరాశీరయజత్ ప్రభుం ॥ 50 ॥

704

ఏవం వర్షసహస్రాణి మనఃషష్ఠై ర్మనఃసుఖం ।

విదధానోఽపి నాతృప్యత్ సార్వభౌమః కదింద్రియైః ॥ 51 ॥

705

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం

నవమస్కంధే అష్టాదశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే ఏకోనవింశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

స ఇత్థమాచరన్ కామాన్ స్త్రైణోఽపహ్నావమాత్మనః ।

బుద్ధ్వా ప్రియాయై నిర్విణ్ణో గాథామేతామగాయత ॥ 1 ॥

706

శృణు భార్గవ్యమూం గాథాం మద్విధాచరితాం భువి ।

ధీరా యస్యానుశోచంతి వనే గ్రామనివాసినః ॥ 2 ॥

707

బస్త ఏకో వనే కశ్చిద్ విచిన్వన్ ప్రియమాత్మనః ।

దదర్శ కూపే పతితాం స్వకర్మవశగామజాం ॥ 3 ॥

708

తస్యా ఉద్ధరణోపాయం బస్తః కామీ విచింతయన్ ।

వ్యధత్త తీర్థముద్భృత్య విషాణాగ్రేణ రోధసీ ॥ 4 ॥

709

సోత్తీర్య కూపాత్ సుశ్రోణీ తమేవ చకమే కిల ।

తయా వృతం సముద్వీక్ష్య బహోఽవ్యోఽజాః కాంతకామినీః ॥ 5 ॥

710

పీవానం శ్మశ్రులం ప్రేష్టం మీధ్వాంసం యాభకోవిదం ।

స ఏకోఽజవృషస్తాసాం బహ్వీనాం రతివర్ధనః ।

రేమే కామగ్రహగ్రస్త ఆత్మానం నావబుధ్యత ॥ 6 ॥

711

తమేవ ప్రేష్టతమయా రమమాణమజాన్యయా ।

విలోక్య కూపసంవిగ్నా నామృష్యద్ బస్తకర్మ తత్ ॥ 7 ॥

712

- తం దుర్వృధం సుహృద్రూపం కామినం క్షణసౌహృదం |
ఇంద్రియారామముత్సృజ్య స్వామినం దుఃఖితా యయౌ || 8 || 713
- సోఽపి చానుగతః స్త్రైణః కృపణస్తాం ప్రసాదితుం |
కుర్వన్నిడవిడాకారం నాశక్నోత్ పథి సంధితుం || 9 || 714
- తస్యాస్తత్ర ద్విజః కశ్చిదజాస్వామ్యచ్ఛినద్ రుషా |
లంబంతం వృషణం భూయః సందధేఽర్థాయ యోగవిత్ || 10 || 715
- సంబద్ధవృషణః సోఽపి హ్యజయా కూపలబ్ధయా |
కాలం బహుతిథం భద్రే కామైర్నాద్యాపి తుష్యతి || 11 || 716
- తథాహం కృపణః సుభ్రు భవత్యాః ప్రేమయంత్రితః |
ఆత్మానం నాభిజానామి మోహితస్తవ మాయయా || 12 || 717
- యత్ పృథివ్యాం వ్రీహీయవం హిరణ్యం పశవః స్త్రీయః |
న దుహ్యంతి మనఃప్రీతిం పుంసః కామహతస్య తే || 13 || 718
- న జాతు కామః కామానాముపభోగేన శామ్యతి |
హవిషా కృష్ణవర్ణేవ భూయ ఏవాభివర్ధతే || 14 || 719
- యదా న కురుతే భావం సర్వభూతేష్వమంగలం |
సమదృష్టేస్తదా పుంసః సర్వాః సుఖమయా దిశః || 15 || 720
- యా దుస్త్యజా దుర్మతిభిర్జీర్యతో యా న జీర్యతే |
తాం తృష్ణాం దుఃఖనివహం శర్మకామో ద్రుతం త్యజేత్ || 16 || 721
- మాత్రా స్వస్రా దుహిత్రా వా నావివిక్తాసనో భవేత్ |
బలవానింద్రియగ్రామో విద్వాంసమపి కర్షతి || 17 || 722
- పూర్ణం వర్షసహస్రం మే విషయాన్ సేవతోఽసకృత్ |
తథాపి చానుసవనం తృష్ణా తేషూపజాయతే || 18 || 723

- తస్మాదేతామహం త్యక్త్వా బ్రహ్మణ్యాధాయ మానసం ।
నిర్ద్వంద్వో నిరహంకారశ్చరిష్యామి మృగైః సహ ॥ 19 ॥ 724
- దృష్టం శ్రుతమసద్ బుద్ధ్వా నానుధ్యాయేన్న సంవిశేత్ ।
సంస్మృతిం చాత్మనాశం చ తత్ర విద్వాన్ స ఆత్మదృక్ ॥ 20 ॥ 725
- ఇత్యుక్త్వా నాహుషో జాయాం తదీయం పూరవే వయః ।
దత్త్వా స్వాం జరసం తస్మాదాదదే విగతస్పృహః ॥ 21 ॥ 726
- దిశి దక్షిణపూర్వస్యాం ద్రుహ్యం దక్షిణతో యదుం ।
ప్రతీచ్యాం తుర్వసుం చక్ర ఉదీచ్యామనుమీశ్వరం ॥ 22 ॥ 727
- భూమండలస్య సర్వస్య పూరుమర్హత్తమం విశాం ।
అభిషిచ్యార్జజాంస్తస్య వశే స్థాప్య వనం యయౌ ॥ 23 ॥ 728
- ఆసేవితం వర్షపూగాన్ షడ్వర్గం విషయేషు సః ।
క్షణేన ముముచే నీడం జాతపక్ష ఇవ ద్విజః ॥ 24 ॥ 729
- స తత్ర నిర్ముక్తసమస్తసంగ
ఆత్మానుభూత్యా విధుతత్రిలింగః ।
పరేఽమలే బ్రహ్మణి వాసుదేవే
లేభే గతిం భాగవతీం ప్రతీతః ॥ 25 ॥ 730
- శ్రుత్వా గాథాం దేవయానీ మేనే ప్రస్తోభమాత్మనః ।
స్త్రీపుంసోః స్నేహవైక్లవ్యాత్ పరిహాసమివేరితం ॥ 26 ॥ 731
- సా సన్నివాసం సుహృదాం ప్రపాయామివ గచ్ఛతాం ।
విజ్ఞాయేశ్వరతంత్రాణాం మాయావిరచితం ప్రభోః ॥ 27 ॥ 732
- సర్వత్ర సంగముత్సృజ్య స్వప్నాపమ్యేన భార్గవీ ।
కృష్ణే మనః సమావేశ్య వ్యధునోల్లింగమాత్మనః ॥ 28 ॥ 733

నమస్తుభ్యం భగవతే వాసుదేవాయ వేధసే ।

సర్వభూతాధివాసాయ శాంతాయ బృహతే నమః ॥ 29 ॥

734

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే ఏకోనవింశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే వింశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

పూరోర్వంశం ప్రవక్ష్యామి యత్ర జాతోఽసి భారత |

యత్ర రాజర్షయో వంశ్యా బ్రహ్మవంశ్యాశ్చ జజ్ఞిరే || 1 ||

735

జనమేజయో హ్యభూత్పూరోః ప్రచిన్వాంస్తత్సతతస్తతః |

ప్రవీరోఽథ నమస్యైర్వై తస్మాచ్ఛాచారుపదోఽభవత్ || 2 ||

736

తస్య సుద్యురభూత్ పుత్రస్తస్మాద్ బహుగవస్తతః |

సంయాతిస్తస్యాహంయాతీ రౌద్రాశ్వస్తత్సతః స్మృతః || 3 ||

737

ఋతేయుస్తస్య కుక్షేయుః స్థండిలేయుః కృతేయుకః |

జలేయుః సంతతేయుశ్చ ధర్మసత్యవ్రతేయవః || 4 ||

738

దశైతేఽప్సరసః పుత్రా వనేయుశ్చావమః స్మృతః |

ఘృతాచ్యామింద్రియాణీవ ముఖ్యస్య జగదాత్మనః || 5 ||

739

ఋతేయో రంతిభారోఽభూత్ త్రయస్తస్యాత్మజా నృప |

సుమతిర్ధ్రువోఽప్రతిరథః కణ్వోఽప్రతిరథాత్మజః || 6 ||

740

తస్య మేధాతిథిస్తస్మాత్ ప్రస్కన్వాద్యా ద్విజాతయః |

పుత్రోఽభూత్ సుమతే రైభ్యో దుష్యంతస్తత్సతో మతః || 7 ||

741

- దుష్యంతో మృగయాం యాతః కణ్వాశ్రమపదం గతః |
తత్రాసీనాం స్వప్రభయా మండయంతీం రమామివ || 8 || 742
- విలోక్య సద్యో ముముహే దేవమాయామివ స్త్రియం |
బభాషే తాం వరారోహం భటైః కతిపయైర్వృతః || 9 || 743
- తద్ధర్మనప్రముదితః సన్నివృత్తపరిశ్రమః |
పప్రచ్ఛ కామసంతప్తః ప్రహసన్కృష్ణయా గిరా || 10 || 744
- కా త్వం కమలపత్రాక్షి కస్యాసి హృదయంగమే |
కిం వా చికిర్షితం త్వత్త భవత్యా నిర్జనే వనే || 11 || 745
- వ్యక్తం రాజన్యతనయాం వేద్యహం త్వాం సుమధ్యమే |
న హి చేతః పౌరవాణామధర్మే రమతే క్వచిత్ || 12 || 746
- శకుంతలోవాచ
విశ్వామిత్రాత్మజైవాహం త్యక్తా మేనకయా వనే |
వేదైతద్భగవాన్ కణ్వో వీర కిం కరవామ తే || 13 || 747
- ఆస్యతాం హ్యరవిందాక్ష గృహ్యతామర్హణం చ నః |
భుజ్యతాం సంతి నీవారా ఉష్యతాం యది రోచతే || 14 || 748
- దుష్యంత ఉవాచ
ఉపపన్నమిదం సుభ్రు జాతాయాః కుశికాన్వయే |
స్వయం హి వృణుతే రాజ్ఞాం కన్యకాః సదృశం వరం || 15 || 749
- ఓమిత్యుక్తే యథాధర్మముపయేమే శకుంతలాం |
గాంధర్వవిధినా రాజా దేశకాలవిధానవిత్ || 16 || 750
- అమోఘవీర్యో రాజర్షిర్మహిష్ఠ్యాం వీర్యమాదధే |
శ్వోభూతే స్వపురం యాతః కాలేనాసూత సా సుతం || 17 || 751

- కణ్వః కుమారస్య వనే చక్రే సముచితాః క్రియాః |
బద్ధ్వా మృగేంద్రాంస్తరసా క్రీడతి స్మ స బాలకః || 18 || 752
- తం దురత్యయవిక్రాంతమాదాయ ప్రమదోత్తమా |
హరేరంశాంశసంభూతం భర్తురంతికమాగమత్ || 19 || 753
- యదా న జగృహే రాజా భార్యాపుత్రావనిందితౌ |
శృణ్వతాం సర్వభూతానాం ఖే వాగాహాశరీరిణీ || 20 || 754
- మాతా భస్మా పితుః పుత్రో యేన జాతః స ఏవ సః |
భరస్య పుత్రం దుష్కంత మావమంస్థాః శకుంతలాం || 21 || 755
- రేతోధాః పుత్రో నయతి నరదేవ యమక్షయాత్ |
త్వం చాస్య ధాతా గర్భస్య సత్యమాహ శకుంతలా || 22 || 756
- పితర్యుపరతే సోఽపి చక్రవర్తీ మహాయశాః |
మహిమా గీయతే తస్య హరేరంశభువో భువి || 23 || 757
- చక్రం దక్షిణహస్తేఽస్య పద్మకోశోఽస్య పాదయోః |
ఈజే మహాభిషేకేణ సోఽభిషిక్తోఽధిరాడ్విభుః || 24 || 758
- పంచపంచాశతా మేధ్యైర్గంగాయామను వాజిభిః |
మామతేయం పురోధాయ యమునాయామను ప్రభుః || 25 || 759
- అష్టసప్తతిమేధ్యాశ్వాన్ బబంధ ప్రదదద్ వసు |
భరతస్య హి దౌప్యంతేరగ్నిః సాచీగుణే చితః |
సహస్రం బద్వశో యస్మిన్ బ్రాహ్మణా గా విభేజిరే || 26 || 760
- త్రయస్త్రిశచ్ఛతం హ్యాశ్వాన్ బద్ధ్వా విస్మాపయన్ నృపాన్ |
దౌప్యంతిరత్యగాన్మాయాం దేవానాం గురుమాయయౌ || 27 || 761

- మృగాంచుక్లదతః కృష్ణాన్ హిరణ్యేన పరీవృతాన్ |
అదాత్ కర్మణి మష్టారే నియుతాని చతుర్దశ || 28 || 762
- భరతస్య మహాత్ కర్మ న పూర్వే నాపరే నృపాః |
నైవాపుర్వైవ ప్రాప్స్యంతి బాహుభ్యాం త్రిదివం యథా || 29 || 763
- కిరాతహూణాన్ యవనానంద్రాన్ కంకాన్ ఖశాంఛకాన్ |
అబ్రహ్మణ్యాన్ నృపాంశ్చాహన్ వ్లేచ్ఛాన్ దిగ్విజయేఽఖిలాన్ || 30 || 764
- జిత్వా పురాసురా దేవాన్ యే రసాకాంసి భేజిరే |
దేవస్త్రియో రసాం నీతాః ప్రాణిభిః పునరాహరత్ || 31 || 765
- సర్వకామాన్ దుదుహతుః ప్రజానాం తస్య రోదసీ |
సమాస్త్రిణవసాహస్రీర్దిక్షు చక్రమవర్తయత్ || 32 || 766
- స సమ్రాడ్ లోకపాలాఖ్యమైశ్వర్యమధిరాట్ శ్రియం |
చక్రం చాస్థలితం ప్రాణాన్ మృషేత్యుపరరామ హ || 33 || 767
- తస్యాసన్ నృప వైదర్భ్యః పత్న్యస్త్రిస్రః సుసమ్మతాః |
జఘ్నుస్త్యాగభయాత్పుత్రాన్ నానురూపా ఇతీరితే || 34 || 768
- తస్యైవం వితథే వంశే తదర్థం యజతః సుతం |
మరుతోన్మేన మరుతో భరద్వాజముపాదదుః || 35 || 769
- అంతర్వత్ప్యాం భ్రాతృపత్న్యాం మైథునాయ బృహస్పతిః |
ప్రవృత్తో వారితో గర్భం శప్తా వీర్యమవాసృజత్ || 36 || 770
- తం త్యక్తుకామాం మమతాం భర్తృత్యాగవిశంకితాం |
నామనిర్వాచనం తస్య శ్లోకమేనం సురా జగుః || 37 || 771
- మూఢే భర ద్వాజమిమం భర ద్వాజం బృహస్పతే |
యాతౌ యదుక్త్వా పితరౌ భరద్వాజస్తతస్త్వయం || 38 || 772

చోద్యమానా సురైరేవం మత్వా వితథమాత్మజం ।
వ్యసృజన్మరుతోఽభిభ్రన్ దత్తోఽయం వితథేఽన్వయే ॥ 39 ॥

773

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే వింశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే ఏకవింశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

వితథస్య సుతో మన్యుర్బృహత్క్షత్రో జయస్తతః |
మహావీర్యో నరో గర్గః సంకృతిస్తు నరాత్మజః || 1 ||

774

గురుశ్చ రంతిదేవశ్చ సంకృతేః పాండునందన |
రంతిదేవస్య హి యశ ఇహాముత్ర చ గీయతే || 2 ||

775

వియద్విత్తస్య దదతో లబ్ధం లబ్ధం బుభుక్షతః |
నిష్కించనస్య ధీరస్య సకుటుంబస్య సీదతః || 3 ||

776

వ్యతీయురష్టచత్వారింశదహాన్యపిబతః కిల |
ఘృతపాయససంయావం తోయం ప్రాతరుపస్థితం || 4 ||

777

కృచ్ఛ్రప్రాప్తకుటుంబస్య క్షుత్తృడ్భ్యాం జాతవేపథోః |
అతిథిర్బ్రాహ్మణః కాలే భోక్తాకామస్య చాగమత్ || 5 ||

778

తస్మై సంవ్యభజత్ సోఽన్నమాదృత్య శ్రద్ధయాన్వితః |
హరిం సర్వత్ర సంపశ్యన్ స భుక్త్వా ప్రయయౌ ద్విజః || 6 ||

779

అథాన్యో భోక్త్యమాణస్య విభక్తస్య మహీపతే |
విభక్తం వ్యభజత్ తస్మై వృషలాయ హరిం స్మరన్ || 7 ||

780

- యాతే శూద్రే తమన్యోఽగాదతిథిః శ్వభిరావృతః |
రాజన్ మే దీయతామన్నం సగణాయ బుభుక్షతే || 8 || 781
- స ఆదృత్యావశిష్టం యద్ బహుమానపురస్కృతం |
తచ్ఛ దత్త్వా నమశ్చక్రే శ్వభ్యః శ్వపతయే విభుః || 9 || 782
- పానీయమాత్రముచ్ఛేషం తచ్చైకపరితర్పణం |
పాస్యతః పుల్కసోఽభ్యాగాదపో దేహ్యాశుభస్య మే || 10 || 783
- తస్య తాం కరుణాం వాచం నిశమ్య విపులశ్రమాం |
కృపయా భృశసంతప్త ఇదమాహామృతం వచః || 11 || 784
- న కామయేఽహం గతిమీశ్వరాత్ పరా -
మష్టర్థియుక్తామపునర్భవం వా |
ఆర్తిం ప్రపద్యేఽఖిలదేహభాజా -
మంతఃస్థితో యేన భవంత్యదుఃఖాః || 12 || 785
- క్షుత్తృట్కృమో గాత్రపరిశ్రమశ్చ
దైన్యం క్లమః శోకవిషాదమోహాః |
సర్వే నివృత్తాః కృపణస్య జంతో -
ర్జిజీవిషోర్జీవజలార్పణాన్మే || 13 || 786
- ఇతి ప్రభాష్య పానీయం మ్రియమాణః పిపాసయా |
పుల్కసాయాదదాద్ధీరో నిసర్గకరుణో నృపః || 14 || 787
- తస్య త్రిభువనాధీశాః ఫలదాః ఫలమిచ్ఛతాం |
ఆత్మానం దర్శయాంచక్రుర్మాయా విష్ణువినిర్మితాః || 15 || 788
- స వై తేభ్యో నమస్కృత్య నిఃసంగో విగతస్పృహః |
వాసుదేవే భగవతి భక్త్యా చక్రే మనః పరం || 16 || 789

- ఈశ్వరాలంబనం చిత్తం కుర్వతోఽనన్యరాధసః |
మాయా గుణమయీ రాజన్ స్వప్నవత్ ప్రత్యలీయత || 17 || 790
- తత్ప్రసంగానుభావేన రంతిదేవానువర్తినః |
అభవన్ యోగినః సర్వే నారాయణపరాయణాః || 18 || 791
- గర్గాచ్ఛినిస్తతో గార్గ్యః క్షత్రాద్ బ్రహ్మ హ్యవర్తత |
దురితక్షయో మహావీర్యాత్ తస్య త్రయ్యారుణిః కవిః || 19 || 792
- పుష్కరారుణిరిత్యత్ర యే బ్రాహ్మణగతిం గతాః |
బృహత్క్షత్రస్య పుత్రోఽభూద్ధస్తీ యద్ధస్తినాపురం || 20 || 793
- అజమీఢో ద్విమీధశ్చ పురుమీధశ్చ హస్తినః |
అజమీధస్య వంశ్యాః స్యుః ప్రియమేధాదయో ద్విజాః || 21 || 794
- అజమీఢాద్ బృహదిషుస్తస్య పుత్రో బృహద్ధనుః |
బృహత్కాయస్తతస్తస్య పుత్ర ఆసీజ్జయద్రథః || 22 || 795
- తత్సుతో విశదస్తస్య సేనజిత్ సమజాయత |
రుచిరాశ్వో దృఢహనుః కాశ్యో వత్సశ్చ తత్సుతాః || 23 || 796
- రుచిరాశ్వసుతః పారః పృథుసేనస్తదాత్మజః |
పారస్య తనయో నీపస్తస్య పుత్రశతం త్వభూత్ || 24 || 797
- స కృత్వాన్యం శుకకన్యాయాం బ్రహ్మదత్తమజీజనత్ |
స యోగీ గవి భార్యాయాం విష్వక్సేనమధాత్ సుతం || 25 || 798
- జైగీషవ్యోపదేశేన యోగతంత్రం చకార హ |
ఉదక్ష్వనస్తతస్తస్మాద్ భల్లాదో బార్హదీషవాః || 26 || 799
- యవీనరో ద్విమీధస్య కృతిమాంస్తత్సుతః స్మృతః |
నామ్నా సత్యధృతిర్యస్య దృఢనేమిః సుపార్శ్వకృత్ || 27 || 800

- సుపార్శ్వాత్ సుమతిస్తస్య పుత్రః సన్నతిమాంస్తతః |
కృతిర్నిరణ్యనాభాద్ యో యోగం ప్రాప్య జగౌ స్మ షట్ || 28 || 801
- సంహితాః ప్రాచ్యసామ్నాం వై నీపో హ్యుగ్రాయుధస్తతః |
తస్య క్షేమ్యః సువీరోఽథ సువీరస్య రిపుంజయః || 29 || 802
- తతో బహురథో నామ పురుషీఢోఽప్రజోఽభవత్ |
నలిన్యామజమీఢస్య నీలః శాంతిః సుతస్తతః || 30 || 803
- శాంతేః సుశాంతిస్తత్పుత్రః పురుజోఽర్కస్తతోఽభవత్ |
భర్మ్యాశ్వస్తనయస్తస్య పంచాసన్ముద్గలాదయః || 31 || 804
- యవీనరో బృహదిషుః కాంపిల్యః సంజయః సుతాః |
భర్మ్యాశ్వః ప్రాహ పుత్రా మే పంచానాం రక్షణాయ హి || 32 || 805
- విషయాణామలమిమే ఇతి పంచాలసంజ్ఞితాః |
ముద్గలాద్ బ్రహ్మ నిర్వృత్తం గోత్రం మౌద్గల్యసంజ్ఞితం || 33 || 806
- మిథునం ముద్గలాద్ భార్మ్యాద్ దివోదాసః పుమానభూత్ |
అహల్యా కన్యకా యస్యాం శతానందస్తు గౌతమాత్ || 34 || 807
- తస్య సత్యధృతిః పుత్రో ధనుర్వేదవిశారదః |
శరద్వాంస్తత్పుత్రో యస్మాదుర్వశీదర్శనాత్ కిల || 35 || 808
- శరస్తంబేఽపతద్ రేతో మిథునం తదభూచ్ఛభం |
తద్ దృష్ట్వా కృపయాగృహ్ణోచ్ఛంతనుర్మృగయాం చరన్ |
కృపః కుమారః కన్యా చ ద్రోణపత్న్యభవత్ కృపీ || 36 || 809

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే ఏకవింశోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే ద్వావింశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

మిత్రేయుశ్చ దివోదాసాచ్ఛ్వవనస్తత్సతో నృప |

సుదాసః సహదేవోఽథ సోమకో జంతుజన్మకృత్ || 1 ||

810

తస్య పుత్రశతం తేషాం యవీయాన్ పృషతః సుతః |

ద్రుపదో ద్రౌపదీ తస్య ధృష్టద్యుమ్నాదయః సుతాః || 2 ||

811

ధృష్టద్యుమ్నాద్ ధృష్టకేతుర్భార్త్రాః పంచాలకా ఇమే |

యోఽజమీఢసుతో హ్యన్య ఋక్షః సంవరణస్తతః || 3 ||

812

తపత్యాం సూర్యకన్యాయాం కురుక్షేత్రపతిః కురుః |

పరీక్షిత్ సుధనుర్జహ్నుర్నిషధాశ్వః కురోః సుతాః || 4 ||

813

సుహోత్రోఽభూత్ సుధనుషశ్చ్యవనోఽథ తతః కృతీ |

వసుస్తస్యోపరిచరో బృహద్రథముఖాస్తతః || 5 ||

814

కుశాంబమత్యప్రత్యగ్రచేదిపాద్యాశ్చ చేదిపాః |

బృహద్రథాత్ కుశాగ్రోఽభూద్దృషభస్తస్య తత్సతః || 6 ||

815

జజ్ఞే సత్యహితోఽపత్యం పుష్పవాంస్తత్సతో జహుః |

అన్యస్యాం చాపి భార్యాయాం శకలే ద్వే బృహద్రథాత్ || 7 ||

816

- తే మాత్రా బహిరుత్సృష్టే జరయా చాభిసంధితే |
జీవ జీవేతి క్రీడంత్యా జరాసంధోఽభవత్ సుతః || 8 || 817
- తతశ్చ సహదేవోఽభూత్ సోమాపిర్యచ్ఛతశ్రవాః |
పరీక్షిదనపత్యోఽభూత్ సురథో నామ జాహ్నువః || 9 || 818
- తతో విదూరథస్తస్మాత్ సార్వభౌమస్తతోఽభవత్ |
జయసేనస్తత్తనయో రాధికోఽతోఽయుతో హ్యభూత్ || 10 || 819
- తతశ్చ క్రోధనస్తస్మాద్ దేవాతిథిరముష్య చ |
ఋష్యస్తస్య దిలీపోఽభూత్ ప్రతీపస్తస్య చాత్మజః || 11 || 820
- దేవాపిః శంతనుస్తస్య బాహ్లిక ఇతి చాత్మజాః |
పితృరాజ్యం పరిత్యజ్య దేవాపిస్తు వనం గతః || 12 || 821
- అభవచ్ఛంతనూ రాజా ప్రాజ్ఞహాభిషసంజ్ఞితః |
యం యం కరాభ్యాం స్పృశతి జీర్ణం యౌవనమేతి సః || 13 || 822
- శాంతిమాప్నోతి చైవాగ్ర్యాం కర్మణా తేన శంతనుః |
సమా ద్వాదశ తద్రాజ్యే న వవర్ష యదా విభుః || 14 || 823
- శంతనుర్బాహ్మణైరుక్తః పరివేత్తాయమగ్రభుక్ |
రాజ్యం దేహ్యగ్రజాయాశు పురరాష్ట్రవివృద్ధయే || 15 || 824
- ఏవముక్తో ద్విజైర్జ్యేష్ఠం ఛందయామాస సోఽబ్రవీత్ |
తన్మంత్రిప్రహితైర్విప్రైర్వేదాద్ విభ్రంశితో గిరా || 16 || 825
- వేదవాదాతివాదాన్ వై తదా దేవో వవర్ష హ |
దేవాపిర్యోగమాస్థాయ కలాపగ్రామమాశ్రితః || 17 || 826
- సోమవంశే కలౌ నష్టే కృతాదౌ స్థాపయిష్యతి |
బాహ్లికాత్ సోమదత్తోఽభూద్ భూరిర్భూరిశ్రవాస్తతః || 18 || 827

- శలశ్చ శంతనోరాసీద్ గంగాయాం భీష్మ ఆత్మవాన్ |
సర్వధర్మవిదాం శ్రేష్ఠో మహాభాగవతః కవిః || 19 || 828
- వీరయూథాగ్రణీర్యేన రామోఽపి యుధి తోషితః |
శంతనోర్దాశకన్యాయాం జజ్ఞే చిత్రాంగదః సుతః || 20 || 829
- విచిత్రవీర్యశ్చావరజో నామ్నా చిత్రాంగదో హతః |
యస్యాం పరాశరాత్ సాక్షాదవతీర్ణో హరేః కలా || 21 || 830
- వేదగుప్తో మునిః కృష్ణో యతోఽహమిదమధ్యగాం |
హిత్వా స్వశిష్యాన్ పైలాదీన్ భగవాన్ బాదరాయణః || 22 || 831
- మహ్యం పుత్రాయ శాంతాయ పరం గుహ్యమిదం జగౌ |
విచిత్రవీర్యోఽథోవాహ కాశిరాజసుతే బలాత్ || 23 || 832
- స్వయంవరాదుపానీతే అంబికాంబాలికే ఉభే |
తయోరాసక్తహృదయో గృహీతో యక్ష్మణా మృతః || 24 || 833
- క్షేత్రేఽప్రజస్య వై భ్రాతుర్మాత్రోక్తో బాదరాయణః |
ధృతరాష్ట్రం చ పాండుం చ విదురం చాప్యజీజనత్ || 25 || 834
- గాంధార్యాం ధృతరాష్ట్రస్య జజ్ఞే పుత్రశతం నృప |
తత్ర దుర్యోధనో జ్యేష్ఠో దుఃశలా చాపి కన్యకా || 26 || 835
- శాపాన్మైథునరుద్ధస్య పాండోః కుంత్యాం మహారథాః |
జాతా ధర్మానిలేంద్రేభ్యో యుధిష్ఠిరముఖాస్తయః || 27 || 836
- నకులః సహదేవశ్చ మాద్ర్యాం నాసత్యదస్తయోః |
ద్రౌపద్యాం పంచ పంచభ్యః పుత్రాస్తే పితరోఽభవన్ || 28 || 837
- యుధిష్ఠిరాత్ ప్రతివింధ్యః శ్రుతసేనో వృకోదరాత్ |
అర్జునాచ్ఛృతకీర్తిస్తు శతానీకస్తు నాకులిః || 29 || 838

- సహదేవసుతో రాజంఘ్రతకర్మా తథాపరే |
యుధిష్ఠిరాత్ తు పౌరవ్యాం దేవకోఽథ ఘటోత్కచః || 30 || 839
- భీమసేనాద్ధిడింబాయాం కాల్యాం సర్వగతస్తతః |
సహదేవాత్ సుహోత్రం తు విజయాసూత పార్వతీ || 31 || 840
- కరేణుమత్యాం నకులో నిరమిత్రం తథార్జునః |
ఇరావంతములూప్యాం వై సుతాయాం బభ్రువాహనం |
మణిపూరపతేః సోఽపి తత్పుత్రః పుత్రికాసుతః || 32 || 841
- తవ తాతః సుభద్రాయామభిమన్యురజాయత |
సర్వాతిరథజిద్ వీర ఉత్తరాయాం తతో భవాన్ || 33 || 842
- పరిక్షిణేషు కురుషు ద్రౌణేర్బ్రహ్మస్తతేజసా |
త్వం చ కృష్ణానుభావేన సజీవో మోచితోఽంతకాత్ || 34 || 843
- తవేమే తనయాస్తాత జనమేజయపూర్వకాః |
శ్రుతసేనో భీమసేన ఉగ్రసేనశ్చ వీర్యవాన్ || 35 || 844
- జనమేజయస్త్యాం విదిత్వా తక్షకాన్నిధనం గతం |
సర్పాన్ వై సర్పయాగాగ్నౌ స హోష్యతి రుషాన్వితః || 36 || 845
- కావషేయం పురోధాయ తురం తురగమేధయాట్ |
సమంతాత్ పృథివీం సర్వాం జిత్వా యక్ష్యతి చాధ్వరైః || 37 || 846
- తస్య పుత్రః శతానీకో యాజ్ఞవల్క్యాత్ త్రయీం పఠన్ |
అస్తజ్ఞానం క్రియాజ్ఞానం శౌనకాత్ పరమేష్యతి || 38 || 847
- సహస్రానీకస్తత్పుత్రస్తతశ్చైవాశ్వమేధజః |
అసీమకృష్ణస్తస్యాపి నేమిచక్రస్తు తత్పుత్రః || 39 || 848

- గజాహ్వాయే హృతే నద్యా కౌశాంబ్యాం సాధు వత్స్యతి |
ఉత్తస్తతశ్చిత్తరథస్తస్మాత్ కవిరథః సుతః || 40 || 849
- తస్మాచ్ఛ వృష్టిమాంస్తస్య సుషేణోఽథ మహీపతిః |
సునీధస్తస్య భవితా నృచక్షుర్యత్ సుఖీనలః || 41 || 850
- పరిప్లవః సుతస్తస్మాన్మేధావీ సునయాత్మజః |
నృపంజయస్తతో దూర్వస్తిమిస్తస్మాజ్జనిష్యతి || 42 || 851
- తిమేర్బృహద్రథస్తస్మాచ్ఛతానీకః సుదాసజః |
శతానీకాద్ దుర్దమనస్తస్యాపత్యం బహీనరః || 43 || 852
- దండపాణిర్నిమిస్తస్య క్షేమకో భవితా నృపః |
బ్రహ్మక్షత్రస్య వై ప్రోక్తో వంశో దేవర్షిసత్కృతః || 44 || 853
- క్షేమకం ప్రాప్య రాజానం సంస్థాం ప్రాప్స్యతి వై కలౌ |
అథ మాగధరాజానో భవితారో వదామి తే || 45 || 854
- భవితా సహదేవస్య మార్జారిర్యచ్ఛతశ్రవాః |
తతోఽయుతాయుస్తస్యాపి నిరమిత్రోఽథ తత్సృతః || 46 || 855
- సునక్షత్రః సునక్షత్రాద్ బృహత్సేనోఽథ కర్మజిత్ |
తతః సృతంజయాద్ విప్రః శుచిస్తస్య భవిష్యతి || 47 || 856
- క్షేమోఽథ సువ్రతస్తస్మాద్ ధర్మసూత్రః శమస్తతః |
ద్యుమత్యేనోఽథ సుమతిః సుబలో జనితా తతః || 48 || 857
- సునీధః సత్యజిదథ విశ్వజిద్ యద్ రిపుంజయః |
బార్హద్రథాశ్చ భూపాలా భావ్యాః సాహస్త్రవత్సరం || 49 || 858

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంసాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే ద్వావింశోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే త్రయోవింశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

అనోః సభానరశ్చక్షుః పరోక్షశ్చ త్రయః సుతాః ।

సభానరాత్ కాలనరః సృంజయస్తత్సతతస్తతః ॥ 1 ॥

859

జనమేజయస్తస్య పుత్రో మహాశీలో మహామనాః ।

ఉశీనరస్తితిక్షుశ్చ మహామనస ఆత్మజౌ ॥ 2 ॥

860

శిబిర్వనః శమిర్దక్షశ్చత్వారోశీనరాత్మజాః ।

వృషాదర్భః సువీరశ్చ మద్రః కైకేయ ఆత్మజాః ॥ 3 ॥

861

శిబేశ్చత్వార ఏవాసంస్తితిక్షోశ్చ రుశద్రథః ।

తతో హేమోఽథ సుతపా బలిః సుతపసోఽభవత్ ॥ 4 ॥

862

అంగవంగకలింగాద్యాః సుహృషుండ్రాంధ్రసంజ్ఞితాః ।

జజ్ఞిరే దీర్ఘతమసో బలేః క్షేత్రే మహీక్షితః ॥ 5 ॥

863

చక్రుః స్వనామ్నా విషయాన్ షడిమాన్ ప్రాచ్యకాంశ్చ తే ।

ఖనపానోఽంగతో జజ్ఞే తస్మాద్ దివిరథస్తతః ॥ 6 ॥

864

సుతో ధర్మరథో యస్య జజ్ఞే చిత్రరథోఽప్రజాః ।

రోమపాద ఇతి ఖ్యాతస్తస్మై దశరథః సఖా ॥ 7 ॥

865

శాంతాం స్వకన్యాం ప్రాయచ్ఛదృష్యశృంగ ఉవాహ తాం |
దేవేఽవర్షతి యం రామా ఆనిన్యుర్వరిణీసుతం || 8 || 866

నాట్యసంగీతవాదిత్యైర్విభ్రమాలింగనార్హణైః |
స తు రాజ్ఞోఽనపత్యస్య నిరూప్యేష్టిం మరుత్వతః || 9 || 867

ప్రజామదాద్ దశరథో యేన లేభేఽప్రజాః ప్రజాః |
చతురంగో రోమపాదాత్ పృథులాక్షస్తు తత్సుతః || 10 || 868

బృహద్రథో బృహత్కర్మా బృహద్భానుశ్చ తత్సుతాః |
ఆద్యాద్ బృహన్మనాస్తస్మాజ్జయద్రథ ఉదాహృతః || 11 || 869

విజయస్తస్య సంభూత్యాం తతో ధృతిరజాయత |
తతో ధృతవ్రతస్తస్య సత్కర్మాధిరథస్తతః || 12 || 870

యోఽసౌ గంగాతటే క్రీడన్ మంజూషాంతర్గతం శిశుం |
కుంత్యాపవిధ్ధం కానీనమనపత్యోఽకరోత్ సుతం || 13 || 871

వృషసేనః సుతస్తస్య కర్ణస్య జగతీపతేః |
ద్రుహ్యోశ్చ తనయో బభ్రుః సేతుస్తస్యాత్మజస్తతః || 14 || 872

ఆరభ్యస్తస్య గాంధారస్తస్య ధర్మస్తతో ధృతః |
ధృతస్య దుర్మనాస్తస్మాత్ ప్రచేతాః ప్రాచేతసం శతం || 15 || 873

ప్లేచ్ఛాధిపతయోఽభూవన్నుదీచీం దిశమాశ్రితాః |
తుర్వసోశ్చ సుతో వహ్నిర్వహ్నిర్భర్గోఽథ భానుమాన్ || 16 || 874

త్రిభానుస్తత్సుతోఽస్యాపి కరంధమ ఉదారధీః |
మరుతస్తత్సుతోఽపుత్రః పుత్రం పౌరవమన్వభూత్ || 17 || 875

దుష్యంతః స పునర్భేజే స్వం వంశం రాజ్యకాముకః |
యయాతేర్జ్యేష్ఠపుత్రస్య యదోర్వంశం నరర్షభ || 18 || 876

- వర్ణయామి మహాపుణ్యం సర్వపాపహరం నృణాం |
యదోర్వంశం నరః శ్రుత్వా సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే || 19 || 877
- యత్రావతీర్ణో భగవాన్ పరమాత్మా నరాకృతిః |
యదోః సహస్రజిత్రోష్ఠా నలో రిపురితి శ్రుతాః || 20 || 878
- చత్వారః సూనవస్తత్ర శతజిత్ ప్రథమాత్మజః |
మహాహయో వేణుహయో హైహయశ్చేతి తత్సతాః || 21 || 879
- ధర్మస్తు హైహయసుతో నేత్రః కుంతేః పితా తతః |
సోహంజిరభవత్ కుంతేర్మహిష్మాన్ భద్రసేనకః || 22 || 880
- దుర్మదో భద్రసేనస్య ధనకః కృతవీర్యసూః |
కృతాగ్నిః కృతవర్మా చ కృతౌజా ధనకాత్మజాః || 23 || 881
- అర్జునః కృతవీర్యస్య సప్తద్వీపేశ్వరోఽభవత్ |
దత్తాత్రేయాద్ధరేరంశాత్ ప్రాప్తయోగమహాగుణః || 24 || 882
- న నూనం కార్తవీర్యస్య గతిం యాస్యంతి పార్థివాః |
యజ్ఞదానతపోయోగశ్రుతవీర్యజయాదిభిః || 25 || 883
- పంచాశీతిసహస్రాణి హ్యవ్యాహతబలః సమాః |
అనష్టవిత్తస్మరణో బుభుజేక్షయ్యషడ్వసు || 26 || 884
- తస్య పుత్రసహస్రేషు పంచైవోర్వరితా మృధే |
జయధ్వజః శూరసేనో వృషభో మధురూర్జితః || 27 || 885
- జయధ్వజాత్ తాలజంఘస్తస్య పుత్రశతం త్వభూత్ |
క్షత్రం యత్ తాలజంఘాఖ్యమౌర్వతేజోపసంహృతం || 28 || 886
- తేషాం జ్యేష్ఠో వీతిహోత్రో వృష్టిః పుత్రో మధోః స్మృతః |
తస్య పుత్రశతం త్వాసీద్ వృష్టిజ్యేష్ఠం యతః కులం || 29 || 887

- మాధవా వృష్ణయో రాజన్ యాదవాశ్చేతి సంజ్ఞితాః |
యదుపుత్రస్య చ క్రోష్టోః పుత్రో వృజినవాంస్తతః || 30 || 888
- శ్వాహిస్తతో రుశేకుర్వై తస్య చిత్తరథస్తతః |
శశబిందుర్మహాయోగీ మహాభోజో మహానభూత్ || 31 || 889
- చతుర్దశమహారత్నశ్చక్రవర్త్యపరాజితః |
తస్య పత్నీసహస్రాణాం దశానాం సుమహాయశాః || 32 || 890
- దశలక్షసహస్రాణి పుత్రాణాం తాస్వజీజనత్ |
తేషాం తు షట్ప్రధానానాం పృథుశ్రవస ఆత్మజః || 33 || 891
- ధర్మో నామోశనా తస్య హయమేధశతస్య యాట్ |
తత్సుతో రుచకస్తస్య పంచాసన్నాత్మజాః శృణు || 34 || 892
- పురుజిద్రుక్మరుక్మేషు -
పృథుజ్యామఘసంజ్ఞితాః |
జ్యామఘస్తప్రజోఽప్యన్యాం
భార్యాం శైబ్యాపతిర్భయాత్ || 35 || 893
- నావిందచ్ఛత్రుభవనాద్ భోజ్యాం కన్యామహారషీత్ |
రథస్థాం తాం నిరీక్ష్యాహ శైబ్యా పతిమమర్షితా || 36 || 894
- కేయం కుహక మత్స్థానం రథమారోపితేతి వై |
స్నుషా తవేత్యభిహితే స్మయంతీ పతిమబ్రవీత్ || 37 || 895
- అహం వంధ్యాసపత్నీ చ స్నుషా మే యుజ్యతే కథం |
జనయిష్యసి యం రాజ్ఞి తస్యేయముపయుజ్యతే || 38 || 896

అన్వమోదంత తద్విశ్వేదేవాః పితర ఏవ చ |
 శైబ్యా గర్భమధాత్ కాలే కుమారం సుషువే శుభం |
 స విదర్భ ఇతి ప్రోక్త ఉపయేమే స్నుషాం సతీం || 39 ||

897

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
 నవమస్కంధే యదువంశానువర్ణనే త్రయోవింశోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే చతుర్వింశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

తస్యాం విదర్భోఽజనయత్ పుత్రౌ నామ్నా కుశక్రథౌ |
తృతీయం రోమపాదం చ విదర్భకులనందనం || 1 ||

898

రోమపాదసుతో బభ్రుర్బభ్రోః కృతిరజాయత |
ఉశికస్తత్సుతస్తస్మాచ్ఛేదిశ్చైద్యాదయో నృప || 2 ||

899

క్రథస్య కుంతిః పుత్రోఽభూద్ ధృష్టిస్తస్యాథ నిర్వృతిః |
తతో దశార్హో నామ్నాభూత్ తస్య వ్యోమః సుతస్తతః || 3 ||

900

జీమూతో వికృతిస్తస్య యస్య భీమరథః సుతః |
తతో నవరథః పుత్రో జాతో దశరథస్తతః || 4 ||

901

కరంభిః శకునేః పుత్రో దేవరాతస్తదాత్మజః |
దేవక్షత్రస్తతస్తస్య మధుః కురువశాదనుః || 5 ||

902

పురుహోత్రస్త్వనోః పుత్రస్తస్యాయుః సాత్వతస్తతః |
భజమానో భజిర్దివ్యో వృష్ణిర్దేవావృధోఽంధకః || 6 ||

903

సాత్వతస్య సుతాః సప్త మహాభోజశ్చ మారిష |
భజమానస్య నిష్ఠాచిః కింకిణో ధృష్టిరేవ చ || 7 ||

904

- ఏకస్యామాత్మజాః పత్న్యామన్యస్యాం చ త్రయః సుతాః |
శతాజిచ్చ సహస్రాజిదయుతాజిదితి ప్రభో || 8 || 905
- బభ్రుర్దేవావృధసుతస్తయోః శ్లోకౌ పఠంత్యమూ |
యథైవ శృణుమో దూరాత్ సంపశ్యామస్తథాంతికాత్ || 9 || 906
- బభ్రుః శ్రేష్ఠో మనుష్యాణాం దేవైర్దేవావృధః సమః |
పురుషాః పంచషష్టిశ్చ షట్ సహస్రాణి చాష్ట చ || 10 || 907
- యేఽమృతత్వమనుప్రాప్తా బభ్రోర్దేవావృధాదపి |
మహాభోజోఽపి ధర్మాత్మా భోజా ఆసంస్తదన్వయే || 11 || 908
- వృష్ణేః సుమిత్రః పుత్రోఽభూద్ యుధాజిచ్చ పరంతప |
శినిస్తస్యానమిత్రశ్చ నిమ్నోఽభూదనమిత్రతః || 12 || 909
- సత్రాజితః ప్రసేనశ్చ నిమ్నస్యాప్యాసతుః సుతౌ |
అనమిత్రసుతో యోఽన్యః శినిస్తస్యాథ సత్యకః || 13 || 910
- యుయుధానః సాత్యకిర్వై జయస్తస్య కుణిస్తతః |
యుగంధరోఽనమిత్రస్య వృష్ణేః పుత్రోఽపరస్తతః || 14 || 911
- శ్వఫల్కశ్చిత్రరథశ్చ గాందిన్యాం చ శ్వఫల్కతః |
అక్రూరప్రముఖా ఆసన్ పుత్రా ద్వాదశ విశ్రుతాః || 15 || 912
- ఆసంగః సారమేయశ్చ మృదురో మృదువిద్ గిరిః |
ధర్మవృద్ధః సుకర్మా చ క్షేత్రోపేక్షోఽరిమర్దనః || 16 || 913
- శత్రుఘ్నో గంధమాదశ్చ ప్రతిబాహుశ్చ ద్వాదశ |
తేషాం స్వసా సుచీరాఖ్యా ద్వావక్రూరసుతావపి || 17 || 914
- దేవవానుపదేవశ్చ తథా చిత్రరథాత్మజాః |
పృథుర్విదూరథాద్యాశ్చ బహవో వృష్టినందనాః || 18 || 915

- కుకురో భజమానశ్చ శుచిః కంబలబద్ధిషః |
కుకురస్య సుతో వహ్నిర్విలోమా తనయస్తతః || 19 || 916
- కపోతరోమా తస్యానుః సఖా యస్య చ తుంబురుః |
అంధకో దుందుభిస్తస్మాదరిద్యోతః పునర్వసుః || 20 || 917
- తస్యాహుకశ్చాహుకీ చ కన్యా చైవాహుకాత్మజౌ |
దేవకశ్చోగ్రసేనశ్చ చత్వారో దేవకాత్మజాః || 21 || 918
- దేవవానుపదేవశ్చ సుదేవో దేవవర్ధనః |
తేషాం స్వసారః సప్తాసన్ ధృతదేవాదయో నృప || 22 || 919
- శాంతిదేవోపదేవా చ శ్రీదేవా దేవరక్షితా |
సహదేవా దేవకీ చ వసుదేవ ఉవాహ తాః || 23 || 920
- కంసః సునామా న్యగ్రోధః కంకః శంకుః సుహూస్తథా |
రాష్ట్రపాలోఽథ సృష్టిశ్చ తుష్టిమానౌగ్రసేనయః || 24 || 921
- కంసా కంసవతీ కంకా శూరభూ రాష్ట్రపాలికా |
ఉగ్రసేనదుహితరో వసుదేవానుజస్త్రియః || 25 || 922
- శూరో విదూరథాదాసీద్ భజమానః సుతస్తతః |
శినిస్తస్మాత్ స్వయంభోజో హృదీకస్తత్సతో మతః || 26 || 923
- దేవబాహుః శతధనుః కృతవర్మేతి తత్సతాః |
దేవమీథస్య శూరస్య మారిషా నామ పత్యభూత్ || 27 || 924
- తస్యాం స జనయామాస దశ పుత్రానకల్మషాన్ |
వసుదేవం దేవభాగం దేవశ్రవసమానకం || 28 || 925
- సృంజయం శ్యామకం కంకం శమీకం వత్సకం వృకం |
దేవదుందుభయో నేదురానకా యస్య జన్మని || 29 || 926

- వసుదేవం హరేః స్థానం వదంత్యానకదుందుభిం |
పుథా చ శ్రుతదేవా చ శ్రుతకీర్తిః శ్రుతశ్రవాః || 30 || 927
- రాజాధిదేవీ చైతేషాం భగిన్యః పంచ కన్యకాః |
కుంతేః సఖ్యుః పితా శూరో హ్యపుత్రస్య పుథామదాత్ || 31 || 928
- సాఽఽప దుర్వాససో విద్యాం దేవహూతీం ప్రతోషితాత్ |
తస్యా వీర్యపరీక్షార్థమాజుహావ రవిం శుచిం || 32 || 929
- తదైవోపాగతం దేవం వీక్ష్య విస్మితమానసా |
ప్రత్యయార్థం ప్రయుక్తా మే యాహి దేవ క్షమస్వ మే || 33 || 930
- అమోఘం దర్శనం దేవి ఆధిత్యే త్వయి చాత్మజం |
యోనిర్యథా న దుష్మిత కర్తాహం తే సుమధ్యమే || 34 || 931
- ఇతి తస్యాం స ఆధాయ గర్భం సూర్యో దివం గతః |
సద్యః కుమారః సంజజ్ఞే ద్వితీయ ఇవ భాస్కరః || 35 || 932
- తం సాత్యజన్నదీతోయే కృచ్ఛాల్లోకస్య బిభ్యతీ |
ప్రపితామహస్తామువాహ పాండుర్వై సత్యవిక్రమః || 36 || 933
- శ్రుతదేవాం తు కారూషో వృద్ధశర్మా సమగ్రహీత్ |
యస్యామభూద్ దంతవక్త్ర ఋషిశస్త్రో దితేః సుతః || 37 || 934
- క్షైకేయో ధృష్టకేతుశ్చ శ్రుతకీర్తిమవిందత |
సంతర్దనాదయస్తస్యాం పంచాసన్ కైకయాః సుతాః || 38 || 935
- రాజాధిదేవ్యామావంత్యో జయసేనోఽజనిష్ఠ హ |
దమఘోషశ్చేదిరాజః శ్రుతశ్రవసమగ్రహీత్ || 39 || 936
- శిశుపాలః సుతస్తస్యాః కథితస్తస్య సంభవః |
దేవభాగస్య కంసాయాం చిత్రకేతుబృహద్బలౌ || 40 || 937

- కంసవత్త్యాం దేవశ్రవసః సువీర ఇషుమాంస్తథా |
కంకాయామానకాజ్ఞాతః సత్యజిత్ పురుజిత్ తథా || 41 || 938
- సృంజయో రాష్ట్రపాల్యాం చ వృషదుర్మర్షణాదికాన్ |
హరికేశహిరణ్యాక్షౌ శూరభూమ్యాం చ శ్యామకః || 42 || 939
- మిశ్రకేశ్యామస్పరసి వృకాదీన్ వత్సకస్తథా |
తక్షపుష్కరశాలాదీన్ దుర్వాక్ష్యాం వృక ఆదధే || 43 || 940
- సుమిత్రార్జునపాలాదీంఛమీకాత్తు సుదామినీ |
కంకశ్చ కర్ణికాయాం వై ఋతథామజయావపి || 44 || 941
- పౌరవీ రోహిణీ భద్రా మదిరా రోచనా ఇలా |
దేవకీప్రముఖా ఆసన్ పత్య్వా ఆనకదుందుభేః || 45 || 942
- బలం గదం సారణం చ దుర్మదం విపులం ధ్రువం |
వసుదేవస్తు రోహిణ్యాం కృతాదీనుదపాదయత్ || 46 || 943
- సుభద్రో భద్రవాహశ్చ దుర్మదో భద్ర ఏవ చ |
పౌరవ్యాస్తనయా హ్యేతే భూతాద్యా ద్వాదశాభవన్ || 47 || 944
- నందోపనందకృతకశూరాద్యా మదిరాత్మజాః |
కౌసల్యా కేశినం త్వేకమసూత కులనందనం || 48 || 945
- రోచనాయామతో జాతా హస్తహేమాంగదాదయః |
ఇలాయామురువల్కాదీన్ యదుముఖ్యానజీజనత్ || 49 || 946
- విపుష్టో ధృతదేవాయామేక ఆనకదుందుభేః |
శాంతిదేవాత్మజా రాజంఛ్రమప్రతిశ్రుతాదయః || 50 || 947
- రాజానః కల్పవర్షాద్యా ఉపదేవాసుతా దశ |
వసుహంససువంశాద్యాః శ్రీదేవాయాస్తు షట్ సుతాః || 51 || 948

- దేవరక్షితయా లబ్ధా నవ చాత్ర గదాదయః |
వసుదేవః సుతానష్టావాదధే సహదేవయా || 52 || 949
- పురువిశ్రుతముఖ్యాంస్తు సాక్షాద్ ధర్మో వసూనివ |
వసుదేవస్తు దేవక్యామష్ట పుత్రానజీజనత్ || 53 || 950
- కీర్తిమంతం సుషేణం చ భద్రసేనముదారధీః |
ఋజుం సమ్మర్దనం భద్రం సంకర్షణమహీశ్వరం || 54 || 951
- అష్టమస్తు తయోరాసీత్ స్వయమేవ హరిః కిల |
సుభద్రా చ మహాభాగా తవ రాజన్ పితామహీ || 55 || 952
- యదా యదేహ ధర్మస్య క్షయో వృద్ధిశ్చ పాపమనః |
తదా తు భగవానీశ ఆత్మానం సృజతే హరిః || 56 || 953
- న హ్యస్య జన్మనో హేతుః కర్మణో వా మహిపతే |
ఆత్మమాయాం వినేశస్య పరస్య ద్రష్టురాత్మనః || 57 || 954
- యన్మాయాచేష్టితం పుంసః స్థిత్యుత్పత్త్యప్యయాయ హి |
అనుగ్రహస్తన్నివృత్తేరాత్మలాభాయ చేష్యతే || 58 || 955
- అక్షౌహిణీనాం పతిభిరసురైర్నృపలాంఛనైః |
భువ ఆక్రమ్యమాణాయా అభారాయ కృతోద్యమః || 59 || 956
- కర్మాణ్యపరిమేయాణి మనసాపి సురేశ్వరైః |
సహసంకర్షణశ్చక్రే భగవాన్ మధుసూదనః || 60 || 957
- కలౌ జనిష్యమాణానాం దుఃఖశోకతమోనుదం |
అనుగ్రహాయ భక్తానాం సుపుణ్యం వ్యతనోద్ యశః || 61 || 958
- యస్మిన్ సత్కర్ణపీయూషే యశస్తీర్థవరే సకృత్ |
శ్రోత్రాంజలిరుపస్పృశ్య ధునుతే కర్మవాసనాం || 62 || 959

భోజవృష్ణ్యంధకమధుశూరసేనదశార్వక్షై |

శ్లాఘనీయేహితః శశ్వత్ కురుస్సంజయపాండుభిః || 63 ||

960

స్నిగ్ధస్మితేక్షితోదారైర్వాక్యైర్విక్రమలీలయా |

నృలోకం రమయామాస మూర్త్యా సర్వాంగరమ్యయా || 64 ||

961

యస్యాననం మకరకుండలచారుకర్ణ -

భ్రాజత్కపోలసుభగం సవిలాసహాసం |

నిత్యోత్సవం న తత్పుష్పర్దృశిభిః పిబంత్యో

నార్యో నరాశ్చ ముదితాః కుపితా నిమేశ్చ || 65 ||

962

జాతో గతః పితృగృహాద్ వ్రజమేధితార్థో

హత్వా రిపూన్ సుతశతాని కృతోరుదారః |

ఉత్పాద్య తేషు పురుషః క్రతుభిః సమీజే

ఆత్మానమాత్మనిగమం ప్రథయంజనేషు || 66 ||

963

పృథ్వాః స వై గురుభరం క్షపయన్ కురూణా -

మంతఃసముత్థకలినా యుధి భూపచమ్వః |

దృష్ట్వా విధూయ విజయే జయముద్విఘోష్య

ప్రోచ్యోద్ధవాయ చ పరం సమగాత్ స్వధామ || 67 ||

964

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే వైయాసిక్యామష్టాదశసాహస్ర్యాం

పారమహంస్యాం సంహితాయాం నవమస్కంధే శ్రీసూర్యసోమవంశానుకీర్తనే

యదువంశానుకీర్తనం నామ చతుర్వింశోఽధ్యాయః ||